

“ ज्ञान, विज्ञान आणि सुसंस्कार यांसाठी शिक्षणप्रसार ”
- शिक्षणमहर्षी डॉ. बापूजी साळुंखे

Shri Swami Vivekanand Shikshan Sanstha's
PADMABHUSHAN
Dr. VASANTRAODADA
PATIL MAHAVIDYALAYA,
TASGAON

Tal.: Tasgaon, Dist.: Sangli Ph. (02346) 250665
NAAC Reaccredited College : B⁺⁺ Grade

PROSPECTUS
2017-18
SENIOR WING

स्थापना : जून १९६२
पद्मभूषण डॉ. वसंतरावदादा पाटील महाविद्यालय, तासगाव

श्री स्वामी विवेकानंद शिक्षण संस्था, कोल्हापूर

* संस्थेची प्रार्थना *

हरे राम हरे राम राम राम हरे हरे
हरे कृष्ण हरे कृष्ण कृष्ण कृष्ण हरे हरे
राम कृष्ण रहीम खिरस्त
बुध्द इरतुष्ट्र ।

महावीर मानवसंत मानव्याचे दिपस्तंभ
लीन दीन होऊन त्यांचे
वंदूया चरण ।

सत्य, शील, प्रामाणिकता,
त्याग पिळवणुकीस आळा
मानव्याचे अधिष्ठान
ईशतत्व दर्शन ।

यांचे ज्ञान नि विज्ञान हाच सुसंस्कार ।
विवेकाच्या आनंदाचा लाभ शिक्षणांत
हरे राम हरे राम राम राम हरे हरे
हरे कृष्ण हरे कृष्ण कृष्ण कृष्ण हरे हरे
- पूज्य बापूजी साळुंखे

अग्ने नय सुपथा राये अस्मान्
विश्वनि देव वयुनानि विद्वान् ।
युयोध्यस्मज्जुहाराणमेतौ
भूयिष्ठां ते नम उक्ति विधेम॥

- ईश्वास्योपनिषद

* प्रवेशाबाबत सूचना *

महाराष्ट्र शासन निर्णयानुसार गतवर्षी या महाविद्यालयात शिकणाऱ्या विद्यार्थ्यांनाच पुढील वर्गात प्राधान्याने प्रवेश दिले जातील व त्यानंतर इतर महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांना गुणवत्ता यादीनुसार प्रवेश दिला जाईल.

- १) महाविद्यालयामध्ये १-६-२०१६ पासून माहितीपत्रक विक्री केले जाईल.
- २) इ. १२ वी च्या निकालानंतर बी.ए. भाग-१, बी.कॉम. भाग-१ व बी. एस् सी . भाग-१ वर्गाची प्रवेशप्रक्रिया सुरु होईल.
- ३) बी.ए. भाग-२, बी.कॉम.भाग-२ व बी.एस्सी. भाग-२ या वर्गाचे प्रवेश दि. १६ ते १९ जून २०१६ या दरम्यान देण्यात येतील.
- ४) बी.ए. भाग ३, बी. कॉम. ३ व बी.एस्सी. भाग -३ या वर्गाचे प्रवेश दि. १० ते १५ जून २०१६ या दरम्यान देण्यात येतील.
- ५) सर्व वर्गांच्या प्रवेशाबाबतच्या सूचना काचफलकात लावण्यात येईल.
- ६) प्रवेश कमिटीच्या कामकाजाची वेळ सकाळी ८ ते १ पर्यंत राहिल.
- ७) महाविद्यालय दि. १५ जून २०१६ रोजी सुरु होईल.

- कार्यालयीन वेळ -

सोमवार ते शुक्रवार सकाळी ९-०० वा. ते सायं. ५-३० वा. पर्यंत व
शनिवार सकाळी ९-०० वा. ते दुपारी १२-०० वा.

* ठळक वैशिष्ट्ये *

- ▶ प्रशस्त इमारत-पुरेशा वर्ग खोल्यांची व्यवस्था
- ▶ रम्य परिसर आणि शैक्षणिक वातावरण.
- ▶ प्रशिक्षित, अनुभवी व तज्ज्ञ प्राध्यापक
- ▶ १२ वी बोर्ड परीक्षेच्या निकालाची उज्वल परंपरा.
- ▶ प्रशस्त इमारतीमध्ये समृद्ध ग्रंथालय, अभ्यासिकेची स्वतंत्र व्यवस्था.
- ▶ गुणवत्ताधारक विद्यार्थ्यांकरिता बुक बँकेमार्फत मोफत पुस्तक संच.
- ▶ गरीब व होतकरू विद्यार्थ्यांसाठी 'कमवा व शिका' योजना
- ▶ घटक चाचणी, सराव परीक्षा या द्वारे गुणवत्तावाढीसाठी खास प्रयत्न.
- ▶ वैद्यकीय व अभियांत्रिकी प्रवेशपरीक्षा (MH-CET) मार्गदर्शन वर्ग.
- ▶ विज्ञान विभागासाठी सुसज्ज प्रयोगशाळा
- ▶ भव्य क्रीडांगण (स्टँडर्ड ट्रॅक आणि अत्याधुनिक क्रीडा साहित्यासह)
- ▶ सुसज्ज व्यायामशाळा. देशी- विदेशी खेळांचे प्रशिक्षण व मार्गदर्शन.
- ▶ एन.सी.सी. विभागाची सोय. पोलिस भरती प्रशिक्षण व मार्गदर्शन.
- ▶ व्यवसायाभिमुख शिक्षण व विविध स्पर्धापरीक्षा मार्गदर्शन वर्ग.
- ▶ महाराष्ट्र शासनमान्य संगणक (कॉम्प्युटर) प्रशिक्षण केंद्र.
- ▶ पदव्युत्तर रसायनशास्त्र अभ्यासक्रमाची सोय.
- ▶ सुसज्ज रसायनशास्त्र संशोधन प्रयोगशाळा.
- ▶ स्पर्धा परीक्षा मार्गदर्शन केंद्र
- ▶ वक्तृत्व, वादविवाद, निबंध स्पर्धेसाठी विशेष मार्गदर्शन.
- ▶ एम.एस्सी. प्रवेशाबाबत मार्गदर्शन
- ▶ सर्व विभागासाठी स्वतंत्र अध्यापन कक्ष

Rs. 50/-

Shree Sainath Printing Press, Karad

● माहितीपत्रक ●

॥ ज्ञान, विज्ञान आणि सुसंस्कार यांसाठी शिक्षणप्रसार ॥-शिक्षणमहर्षी डॉ. बापूजी साळुंखे

श्री स्वामी विवेकानंद शिक्षणसंस्था, कोल्हापूर संचालित

पद्मभूषण डॉ. वसंतरावदादा पाटील महाविद्यालय, तासगाव

◆ प्रास्ताविक ◆

श्री स्वामी विवेकानंद शिक्षणसंस्था, कोल्हापूर

व्यक्ती आणि समाज, देश यांच्या आयुष्यात काही प्रगतीचे टप्पे असतात त्या प्रत्येक टप्प्यावर विकासाच्या दिशा निश्चित होतात आणि उदिष्टाप्रत जाण्यासाठी नियोजन आणि संकल्पना प्रभावीपणे अंमलात आणल्या जातात स्वातंत्र्यप्राप्तीनंतर राष्ट्रीय चारित्र्य जपणारे शिक्षणतज्ज्ञ, समाजधुराण जाणत्या नेतृत्वांनी राष्ट्राला प्रगतशील बनविण्यासाठी शिक्षण हा एकच उपाय जाणला. शिक्षणाचा महाराष्ट्राला, देशाला वारसा देण्याचे काम महात्मा फुले, राजर्षि शाहू महाराज, डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर या कर्त्या समाजसुधारकांनी केले त्यांच्या विचारांचा वारसा जपण्याचे काम क्रांतीपुत्र शिक्षणमहर्षी डॉ. बापूजी साळुंखे यांनी अविरतपणे केले. विद्यार्थीदशेत बापूजींनी श्रीराम शिक्षण प्रसारक मंडळाची इस्लामपूरात स्थापना करून पंधरा प्राथमिक शाळा काढल्या आणि आपल्या त्यागी जीवनाची समाजाला जाणीव करून दिली.

स्वातंत्र्यानंतर सुराज्याचे स्वप्न पाहणाऱ्या नव्या पिढीला गतीमान शिक्षण देण्यासाठी उच्चशिक्षणाच्या सुविधा देणे गरजेचे आहे. याची जाण डॉ. बापूजींना झाली "ज्ञान, विज्ञान आणि सुसंस्कार यासाठी शिक्षणप्रसार" या ध्येयाने प्रेरीत होऊन जून १९५४ साली श्री स्वामी विवेकानंद शिक्षण संस्थेची स्थापना केली. डॉ. बापूजी आणि संस्थामाता सौ. सुशिलादेवी साळुंखे मुलांचे माता पिता बनले. शिक्षणाचे अविरत कार्य करताना डॉ. बापूजींना अनंत अडचणी आल्या परंतु ध्येयनिष्ठा आणि सत्यनिष्ठेपुढे त्या तोडक्या, थिट्या पडल्या आणि महाराष्ट्रभर श्री स्वामी विवेकानंद शिक्षण संस्थेची ज्ञानकेंद्रे विकसीत होवू लागली त्यांच्या कार्यात असंख्य गुरुदेवकार्यकर्ते, सामाजिक कार्यकर्ते सामील झाले. डॉ. बापूजींच्या पावलांचा स्पर्श ज्या गावांना झाला ती गावे बापूजीमय संस्थामय बनली आज महाराष्ट्र आणि कर्नाटक राज्याच्या एकूण बारा जिल्ह्यामध्ये पुणे, मुंबई, शिवाजी विद्यापीठ, डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठाच्या कार्यक्षेत्रात १८ आर्ट्स, कॉमर्स व सायन्स वरिष्ठ महाविद्यालये एक वरिष्ठ कन्यामहाविद्यालय तीन अध्यापक महाविद्यालये एक कायदा महाविद्यालय अशी २३ महाविद्यालये एक डी.फार्मसी १५४ माध्यमिक महाविद्यालय, ६६ उच्चमाध्यमिक महाविद्यालये, १२ गर्ल्स हायस्कूल, २ रात्रप्रशाला, ११ विना अनुदान माध्यमिक विद्यालये, ४ तांत्रिक विद्यालये, १ प्रॅक्टिसिंग स्कूल, १ पोष्ट बेसिक आश्रमशाळा, २ स्पर्धा परीक्षा मार्गदर्शन केंद्र, १ विस्तार सेवा केंद्र १६ मुलींची वसतिगृहे, १४ प्राथमिक शाळा व बालवाड्या, ३ इंग्रजी माध्यमाच्या शाळा अशी ३७४ सांस्कृतिक केंद्रे ज्ञानदानाचे अखंडीत कार्य आठ हजार गुरुदेवकार्यकर्त्यांच्या माध्यमातून करत आहेत. आज महाराष्ट्रात श्री स्वामी विवेकानंद शिक्षण संस्थेचे नाव गुणवत्तेच्या क्षेत्रात आघाडीवर आहे. शिक्षणमहर्षी डॉ. बापूजी साळुंखे यांचा प्रचंड आशिर्वाद, संस्थामाता सुशिलादेवी साळुंखे यांचे मातृत्वाचे छत्र आणि आमच्या संस्थेचे अध्यक्ष मा. प्राचार्य अभयकुमार साळुंखे यांची विशाल सह्यदयाता, दूरदृष्टी नेतृत्व यामुळे आम्ही गरूड भरारी घेऊ शकलो. महाराष्ट्राच्या शिक्षणक्षेत्राचा इतिहास लिहताना श्री स्वामी विवेकानंद शिक्षण संस्थेच्या, शिक्षणमहर्षी डॉ. बापूजी साळुंखे, संस्थामाता सुशिलादेवी साळुंखे यांच्या त्यागाचा इतिहास सुवर्णक्षरांनी लिहावा लागेल.

● माहितीपत्रक ●

पद्मभूषण डॉ. वसंतरावदादा पाटील महाविद्यालय, तासगाव

प्रगती आणि किर्तीचा मंगल कलश सदैव हाती असणाऱ्या सांगली जिल्ह्याच्या विकासात शिक्षणमहर्षी डॉ. बापूजी साळुंखे यांनी स्थापन केलेल्या श्री स्वामी विवेकानंद शिक्षण संस्थेचे योगदान अत्यंत महत्त्वपूर्ण आहे. डॉ. बापूजी साळुंखे आणि सांगली जिल्ह्याचा जिऱ्हाळा अतुलनीय असून बापूजींच्या त्यागपरीस स्पर्शाने जिल्ह्यात ज्ञानगंगोत्री विविध संस्कार केंद्राच्या माध्यमातून आला उच्च शिक्षण ही काळाची गरज ओळखून डॉ. बापूजींनी जी पहिली पाच महाविद्यालये स्थापन केली त्यापैकी तासगाव येथे, जून १९६२ साली कला व वाणिज्य या नावाने अवघ्या ६२ विद्यार्थ्यांवरती हे महाविद्यालय सुरु झाले. काळाच्या ओघात शिक्षणाचे पर्यायाने महाविद्यालयाचे प्रारूप बदलत जाणे ही शिक्षण व्यवस्थेतील अंगभूत अशी गरज असते त्यानुसार या महाविद्यालयात जून १९८२ साली संस्थेने सायन्स विभाग सुरु केला. या महाविद्यालयाची दिवसागणिक होणारी प्रगती, वाढणारा लौकिक शिवाजी विद्यापीठात गुणवत्तेची यशोगिरी नेहमीच अभिमानास्पद राहिली आहे. संस्थेचे थोर हितचिंतक व सांगली जिल्ह्याचे सुपूत्र कै. पद्मभूषण डॉ. वसंतरावदादा पाटील यांची स्मृती तासगाव नगरीत कायम तेवत ठेवण्यासाठी व त्यांच्या कार्याचे उचित स्मारक व्हावे म्हणून सन १९९१ मध्ये या महाविद्यालयाचे पद्मभूषण डॉ. वसंतरावदादा पाटील महाविद्यालय तासगाव असे नामकरण करण्यात आले.

महाविद्यालयाचा आज जो शिवाजी विद्यापीठात गुणवत्तेचा जो गौरव होतो आहे त्यापाठीमागे संस्थेचे अध्यक्ष प्राचार्य अभयकुमार साळुंखे यांची दूरदृष्टी कारणीभूत आहे. त्यांनी विद्यार्थी हा विकासाचा केंद्र मानून संस्थेचे सचिव असल्यापासूनच विषयाचा गाढा व्यासंग असलेले प्राध्यापक व महाविद्यालयाच्या विकासाला सहाय्यभूत असे प्राचार्य नियुक्त केले. बाह्यवळण रस्त्यामुळे अनंत अडचणीवरती मात करीत मी महाविद्यालयाचा प्राचार्य या नात्याने चार्ज घेतल्यानंतर भव्य दिव्य इमारत बांधली, सायन्स विभागाच्या स्वतंत्र लॅबोरेटरी तयार केल्या. एम.ए., एम.एस्सी., पी.एच.डी. पर्यंतच्या शिक्षणाच्या सुविधा विद्यार्थ्यांना उपलब्ध करून दिल्या. आज डिजिटल वर्गाची संकल्पना पुढे येत आहे. भविष्यात सर्वच परीक्षा ऑनलाईन पध्दतीने सुरु होणार असल्याचे आजचे चित्र आहे अशा अवस्थेत लवकरच अत्याधुनिक तंत्रज्ञानाने हे महाविद्यालय सुसज्ज होईल सध्या या महाविद्यालयात ५००९ विद्यार्थी शिक्षण घेत आहेत. या परिसरात भूषण ठरेल अशा ज्युनिअर कला, वाणिज्य, विज्ञान शाखा निकालाची उत्कृष्ट परंपरा जपत आहेत. नजदीकच्या काळात या महाविद्यालयाचे नॅक समितीकडून पुर्नमूल्यांकन होणार असून मला आत्मविश्वास आहे आम्ही 'A' ग्रेड मानांकन नक्कीच मिळवू. महिला वसतिगृहाच्या माध्यमातून उच्च शिक्षणापासून वंचित राहणाऱ्या मुलींची सोय आम्ही केल्याने मुलींची संख्याही विद्यार्थी संख्येच्या पेक्षा अधिकच झाली आहे. हे महाविद्यालय विकसीत होत असताना आमच्या संस्थेचे संस्थापक, संकल्पक शिक्षणमहर्षी डॉ. बापूजी साळुंखे यांचा आशिर्वाद, संस्थेचे अध्यक्ष प्राचार्य अभयकुमार साळुंखे यांचे नेतृत्व, संस्था सचिव प्राचार्या सौ. शुभांगी गावडे, प्राचार्य डॉ. अशोक आबा कारंडे (सहसचिव-प्रशासन) प्राचार्य पी. एस. चव्हाण (सहसचिव-अर्थ) या परिसरातील राजकीय, सामाजिक कार्यकर्ते, संस्थेचे हितचिंतक, महाविद्यालयातील गुणवंत विद्यार्थी-विद्यार्थिनी, प्राध्यापक, शिक्षकेत्तर कर्मचारी या सहकार्यांमुळे मी आज सांगली जिल्ह्यात व शिवाजी विद्यापीठ क्षेत्रात महाविद्यालय गुणवत्तेच्या क्षेत्रात अग्रेसर करण्यात यशस्वी झाले. विद्यार्थी मित्रानो, आज महाविद्यालयात प्रवेशासाठी स्पर्धा प्रचंड आहे आपण वेळीच महाविद्यालयात प्रवेश घेतला तर भविष्यात अडचणी येणार नाहीत हे महाविद्यालय शिक्षणमहर्षी डॉ. बापूजी साळुंखे यांनी तुमच्या विकासासाठी सुरु केले आहे. मी या महाविद्यालयाचा प्राचार्य या नात्याने महाविद्यालयाच्या प्रगतीस सदैव कटिबध्द राहीन. अशी ग्वाही देतो.

डॉ. आर. आर. कुंभार

प्राचार्य

● माहितीपत्रक ●

महाविद्यालयात अध्यापनाचे काम दि. १२ जून २०१७ पासून सुरू होईल.

॥ महाविद्यालयातील अभ्यासक्रम ॥

■ कला शाखा (Arts Faculty) ■

विशेष सूचना - बी.ए. भाग १ ला निवडलेल्या चार ऐच्छिक विषयांपैकीच बी.ए. भाग २ ला दोन ऐच्छिक विषय निवडता येतील. बी.ए. भाग-२ ला निवडलेल्या दोन ऐच्छिक विषयांपैकीच बी.ए. भाग-३ ला एक स्पेशल विषय निवडावा लागतो. हे लक्षात घेऊनच विद्यार्थ्यांनी बी.ए. भाग-१ साठी विषयाची निवड काळजीपूर्वक करावी.

◆ प्रथम वर्ष कला (बी.ए. भाग-१)

प्रत्येक विद्यार्थ्यांस एकूण सहा विषय घ्यावे लागतात. त्यापैकी दोन आवश्यक व चार ऐच्छिक विषय निवडावेत.

आवश्यक (Compulsory) विषय - दोन

१) इंग्रजी

२) मराठी / हिंदी

ऐच्छिक (Optional) विषय - चार खालील 'अ' व 'ब' गटातील प्रत्येकी दोन विषय निवडावेत. तथापि 'अ' गटातील इंग्रजी (ऐच्छिक) विषय घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांना इतर भाषा विषय घेण्याची आवश्यकता नाही.

गट अ -

१) इंग्रजी / अर्थशास्त्र

२) मराठी / हिंदी

गट ब -

१) इतिहास

२) समाजशास्त्र

३) भूगोल

४) राज्यशास्त्र

नियम :

- १) विविध विद्याशाखांच्या प्रवेश तारखा नोटीस बोर्डवर लावल्या जातील. संबंधित वेळेतच प्रवेश मिळेल.
- २) मराठी, इतिहास, भूगोल, समाजशास्त्र, राज्यशास्त्र या विषयांच्या दोन तुकड्या पूर्ण झाल्यानंतर या विषयांना प्रवेश मिळणार नाही.
- ३) बी.ए. भाग १ साठी चार ऐच्छिक विषय निवडत असताना १२ वी आर्ट्ससाठी असणारे विषय विचारात घेऊनच विषय निवडावेत.
- ४) विद्यार्थ्यांचा विषय निवडीचा अंतिम अधिकार महाविद्यालयाकडे राखून ठेवलेला आहे.

◆ द्वितीय वर्ष कला (बी.ए. भाग-२)

आवश्यक (Compulsory) विषय

१) इंग्रजी

२) आय.डी.एस. (सदर विषय निवडीसाठी खालील टेबल पहावा.)

३) पर्यावरण अभ्यास (Environment Studies)

● माहितीपत्रक ●

निवडलेल्या दोन ऐच्छिक विषयांशी शिवाजी विद्यापीठाने निश्चित केलेला सुसंगत आय.डी.एस. विषय पुढीलप्रमाणे -

अ.क्र.	निवडलेले ऐच्छिक विषय	सुसंगत आय.डी.एस. विषय
१)	अर्थशास्त्र/राज्यशास्त्र/इतिहास/ समाजशास्त्र	सहकार (Co-operation)
२)	इंग्रजी किंवा हिंदी	मराठी साहित्याचा इतिहास (History of Marathi Literature)
३)	मराठी किंवा इंग्रजी	हिंदी साहित्याचा इतिहास (History of Hindi Literature)
४)	मराठी/इतिहास/समाजशास्त्र/ राज्यशास्त्र	महाराष्ट्रातील समाजसुधारणेचा इतिहास (१८१८ ते १९५०) (History of Social Reformers in Maharashtra)
५)	भूगोल	पर्यटन भूगोल (Geography of Tourism)

ऐच्छिक (Optional) विषय -

बी.ए. भाग १ मध्ये घेतलेल्या चार ऐच्छिक विषयांपैकी दोन ऐच्छिक विषय (प्रत्येकी दोन पेपर) निवडावेत.

गट 'अ' - मराठी / हिंदी / इंग्रजी

गट 'ब' - समाजशास्त्र / अर्थशास्त्र / इतिहास

गट 'क' - राज्यशास्त्र / भूगोल

◆ तृतीय वर्ष कला (बी.ए. भाग-३)

आवश्यक (Compulsory) विषय - इंग्रजी

स्पेशल विषय -

बी.ए. भाग २ मध्ये घेतलेल्या दोन ऐच्छिक विषयांपैकी एक विषय स्पेशल विषय म्हणून बी.ए. भाग ३ साठी निवडता येतो.

महाविद्यालयात शिकविण्याची सोय असलेल्या स्पेशल विषयांची यादी पुढीलप्रमाणे-

- १) मराठी   २) हिंदी   ३) इंग्रजी   ४) इतिहास   ५) अर्थशास्त्र
६) समाजशास्त्र   ७) राज्यशास्त्र   ८) भूगोल

■ वाणिज्य शाखा (Commerce Faculty) ■

◆ बी.कॉम. भाग-१

- 1) English -Paper I (Business Communication)
- 2) Marathi / Hindi / Principle of Marketing (Not-Grant)

● माहितीपत्रक ●

- 3) Mathematics / Insurance
- 4) Bussiness Economics
- 5) Principles of Bussiness Management
- 6) Financial Accounting

◆ बी.कॉम. भाग-२

- 1) English Paper II (English for Communication)
- 2) पर्यावरण अभ्यास Environment Studies
- 3) Bussiness Statistics
- 4) Corporate Accounting
- 5) Fundamental of Entrepreneurship
- 6) Bussiness Economics
- 7) Money and Financial System

◆ बी.कॉम. भाग-३

- 1) Bussiness Environment
- 2) Bussiness Regulatory Framework
- 3) Modern Management Practices
- 4) Co-op, Development
- 5) Adv. Accountancy Paper I & II

OR

Advanced Costing Paper I & II

■ विज्ञान शाखा (Science Faculty) ■

◆ बी.एस्सी. भाग-१

आवश्यक :- (Compulsory) विषय - इंग्रजी (English)

ऐच्छिक विषय :- खालीलपैकी कोणताही एक 'अ' किंवा 'ब' ग्रुप निवडावा लागेल.

'अ' ग्रुप

- १) रसायनशास्त्र (Chemistry) किंवा कॉम्प्युटर सायन्स
- २) भौतिकशास्त्र (Physics)
- ३) गणित (Mathematics)
- ४) संख्याशास्त्र (Statistics)

'ब' ग्रुप

- १) रसायनशास्त्र (Chemistry)
- २) भौतिकशास्त्र (Physics) किंवा कॉम्प्युटर सायन्स
- ३) वनस्पतीशास्त्र (Botany)
- ४) प्राणी शास्त्र (Zoology)

कॉम्प्युटर सायन्स हा विषय विनाअनुदानित असलेने जादा फी भरावी लागेल.

● माहितीपत्रक ●

◆ बी.एस्सी. भाग २

आवश्यक :- पर्यावरण अभ्यास (Environment Studies)

ऐच्छिक विषय :- खालीलपैकी कोणताही एक 'अ' किंवा 'ब' ग्रुप निवडावा लागेल.

'अ' ग्रुप

- 1) Physics / Computer Science
- 2) Chemistry / Statistics
- 3) Mathematics

'

ब' ग्रुप

- 1) Chemistry
- 2) Botany / Computer Science
- 3) Zoology

◆ बी.एस्सी. भाग - ३

आवश्यक विषय :- इंग्रजी (English)

ऐच्छिक विषय :- बी.एस्सी. भाग २ ला घेतलेल्या ऐच्छिक विषयांपैकी कोणताही एक विषय निवडता येईल.

१) रसायनशास्त्र (Chemistry)	२) भौतिकशास्त्र (Physics)
३) प्राणीशास्त्र (Zoology)	४) गणित (Mathematics)
५) वनस्पतीशास्त्र (Botany)	६) संख्याशास्त्र (Statistics)
७) संगणकशास्त्र (Computer Science)	

- टीप :- १) संगणकशास्त्र भाग १, २, ३ व संख्याशास्त्र व वनस्पतीशास्त्र भाग ३ हे विषय विनाअनुदानित आहेत.
- २) महाविद्यालयामध्ये कोणत्याही वर्गात प्रवेश देण्याबाबतचे अथवा प्रवेश नाकारण्याचे अंतिम अधिकार प्राचार्यांना राहतील.

■ प्रवेशाबाबतचे नियम :

महाविद्यालयात प्रवेश घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांचे प्रवेश अर्ज स्वीकारून महाराष्ट्र शासन व संस्था यांच्या वेळोवेळी ठरविलेल्या नियमाप्रमाणे गुणवत्तेवर आधारित प्रवेश दिला जाईल. याचे निकष पुढीलप्रमाणे -

- १) विद्यार्थिनीसाठी ३० टक्के व माजी सैनिकांच्या पाल्यासाठी १०% प्रवेश राखीव राहिल.
- २) प्रवेश अर्ज मुदतीतच स्वीकारले जातील. या संदर्भातील सूचना, सूचना फलकावर लावली जाईल.
- ३) गुणवत्तेनुसार यादी सूचना फलकावर लावल्यानंतर, विद्यार्थ्यांनी दिलेल्या मुदतीतच प्रवेश घ्यावयाचा आहे.
- ४) प्रवेशासाठी लागणाऱ्या मूळ कागदपत्रांची पूर्तता प्रवेश घेतानाच करावयाची आहे.
  - १) शाळा सोडल्याचा मूळ दाखला व दोन सत्य प्रती
  - २) मूळ गुणपत्र व दोन सत्य प्रती
  - ३) जातीचा दाखला
  - ४) सवलतीचे अर्ज व त्यास पूरक कागदपत्रे व त्याच्या दोन प्रती.

● माहितीपत्रक ●

Sr.No.	Category of Reservation	Perccenate Reservation
1.	Scheduled Castes and Schedule caste to Buddhism (SC)	13.0%
2.	Scheduled Tribes (ST)	7.0%
3.	Vimukta Jati (VJ) / De notified Tribes (DT) (NT-A)	3.0%
4.	Nomadic Tribes 1 (NT-B)	2.5%
5.	Nomadic Tribes 2 (NT-C)	3.5%
6.	Nomadic Tribes 1 (NT-D)	2.0%
7.	Other Backward Classes (OBC)	19.0%
8.	SBC	2.0%
Total		52%

■ शिकवण्याचे माध्यम :

अर्थशास्त्र, अकॉटन्सी, कॉमर्स, बँकिंग, संख्याशास्त्र व बी.कॉम. भाग ३ च्या सर्व विषयासाठी विद्यार्थ्यांना इंग्रजी किंवा मराठी माध्यम स्विकारता येईल.

अन्य महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांच्या प्रवेशाबाबत

अ) शिवाजी विद्यापीठास संलग्न असलेल्या अन्य कोणत्याही महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांना या महाविद्यालयात प्रवेश मिळविण्यासाठी पूर्वी शिकत असलेल्या महाविद्यालयाकडून संस्थांतर दाखला (Transference Certificate) सादर करणे आवश्यक आहे. असा संस्थांतर दाखला सादर करेपर्यंत त्या विद्यार्थ्यांचा या महाविद्यालयातील प्रवेश केवळ तात्पुरता (Provisional) असतो. याची विद्यार्थ्यांनी नोंद घ्यावी.

ब) महाराष्ट्र राज्यातील शिवाजी विद्यापीठाखेरीज अन्य विद्यापीठातील तसेच महाराष्ट्र राज्याव्यतिरिक्त अन्य राज्यातील विद्यार्थ्यांना या महाविद्यालयात प्रवेश घेण्यासाठी खालील कागदपत्रांची पूर्तता करणे आवश्यक आहे.

- १) स्थलांतर दाखला (Migration certificate)
- २) संस्थांतर दाखला (Transference Certificate)
- ३) पात्रता प्रमाणपत्र (Eligibility Certificate)

या सर्व कागदपत्रांची पूर्तता करणे ही विद्यार्थ्यांची वैयक्तिक जबाबदारी राहिल व शिवाजी विद्यापीठाने विहित केलेल्या वेळेत त्यांनी या कागदपत्रांची पूर्तता केली नाही तर त्यामुळे होणाऱ्या परिणामास संबंधित विद्यार्थी जबाबदार राहिल.

■ FOR FOREIGN STUDENTS

At the time of admission in addition to Migration, Transference and Eligibility Certificates, every foreign student will have to produce the Certificate of Permission issued by the Government of India.

● माहितीपत्रक ●

Students from abroad and the children of Non-resident Indians who have been residing, working abroad for more than two years and seeking admission in this college shall have to undergo AIDS test and their admission will be confirmed only on the submission of Fitness Certificate.

■ फी संबंधीचचे नियम :

- १) पूर्ण फी भरणाऱ्या विद्यार्थ्यांनी फीचा पहिला हप्ता प्रवेश घेतेवेळी व दुसरा हप्ता दुसरे सत्र सुरु झाल्यापासून १५ दिवसांच्या आत भरावयाचा आहे.
- २) बी.ए./ बी.कॉम./ बी.एस्सी. भाग १ या वर्गात प्रवेश घेणाऱ्या महाराष्ट्र राज्यातील विद्यार्थ्यांस प्रवेश अर्जासोबत तक्त्यामध्ये दर्शविलेल्या फी शिवाय पात्रता प्रमाण पत्र शुल्क म्हणून रु. ७५/- आणि महाराष्ट्र राज्याबाहेरील विद्यार्थ्यांस रु. ३००/- अधिकचे भरावे लागतील.

■ RULES FOR ADMISSIONS PREAMBLE

- A) In accordance with the provisions of the Section of Maharashtra Universities Act, 1994 the following rules shall be called Admission Rules to be applicable to the non - professional under - graduate and post graduate courses in the affiliated colleges/ recognised institute / University Departments/autonomous colleges.
  - B) The admission rules for professional courses shall be as prescribed by the State Government for time to time.
- A.R. 1 Admission to non-professional undergraduate shall be strictly based on,
- a) Eligibility criteria as prescribed by the University from time to time
  - b) Reservation rules as prescribed by the State Government from time to time and adopted by the University.
  - c) Merit as measured by the marks scored in the qualifying / previous examination,
  - d) In the case of courses where entrance tests are prescribed the admission shall be based on merit in the said entrance tests subjects to (a) and (b) above.
- A.R. 2 In case of admission to under-graduate courses where the affiliated college / recognized institution / autonomous college has an attached Junior College. the total intake capacity at the first point of the admission to the Senior College shall be divided as 80% for the attached Junior College and 20 percent for other Junior colleges,. However in both cases, the basic rules of merit, reservation, and eligibility shall apply. If 20% quota remains unutilized students from the attached Junior College shall be admitted for the waiting list.
- The merit of the students from other Junior Colleges shall not be less than the merit of the last student admitted for the attached Junior College In case 80 percent quota for the attached Junior College remains unutilized the College shall have the right to admit students from other Junior Colleges subjects to the general rules given above.
- A.R. 3 In view of the problem of drop out, the additional 10 percent of the sanctioned intake capacity may be admitted in the affiliated college / recognised institution/ autonomous institution subjects to the general rules of the admission given above.

● माहितीपत्रक ●

- A.R. 4 In case of admission to the second and third year of integrated degree course, preference shall be given to the students of the same college / recognised institution / autonomous institution.
- A.R. 5 Every affiliated college / recognised institution, autonomous institution Shall constitute for proper monitoring of admissions an Admission Committee consisting of the following members
- 1) Principal (Chairman)
  - 2) One teacher from each faculty
  - 3) Registrar / Superintendent (Secretary)
- As soon as the procedure of preparing the merit list is completed the merit list along with the waiting list shall be displayed on the college notice board for the information of students
- A.R. 6 Husband / Wife / Son / Daughter and Brother / Sister of both the teaching and non-teaching employees (on probation or confirmed) be given admission to the courses within a limit of 3 percent of the Total intake capacity subject to intra-group merit considerations, This rule shall be applicable to admission to courses / classes being conducted by the concerned institute, where the teaching / non teaching employee are working,
- A.R. 7 In case of physically handicapped students, seeking admission to the first year of the integrated degree course, the Admission Committee may use its discretion subject to the fulfilment other conditions of admission.
- A.R.8 The foreign students shall be admitted to any course in any institution /college affiliated to the university or in the autonomous institution on production of provisional eligibility certificate from the University For job taining provisional eligibility certificate, the foreign student shall apply along with necessary certificate, to the university in the form prescribed by the university and pay fees as prescribed by the University from time to time.
- Every foreign student, except those students nominated by the Central Government for medical courses shall have to appear for and pass the entrance examination to be conducted by the University and any other test including medical test as prescribed by the Govt. The fees for this examination as well as for re-examination will be as prescribed by the University form time to time
- A.R. 9 **Cancellation of admission and refund of money :**
Cancellation of admission and refund of money shall be as under:
- 1) All deposits such as Caution Money, Library Deposit, Labouratory Deposit. etc. shall be refundable subject to such deductions as may be necessary on account of any damage to the property of the institution concerned such as breakages to laboratory equipments, loss of library boooks, etc. for which a student may be responsible. The application for refund of such deposits shall be made within six monys either from the date. he / she leaves the college or completes the courses and the said institution shall refund the amount within 30 days from the date of receipt of application.
  - 2) Only tution fees and no other fees shall be refundable,.
  - 3) Tution fees shall be refundable as under :
    - a) The entire amount paid by the students after deducation of 25% as administrative charges.
      - i) If a student gets his admission cancelled before the commencement of the academic term.
      - ii) If a student gets his admission to another college or institution providing

courses different from those in the college or institution to which he had first sought admission and paid tuition fees provided always that he has kept the authorities of such a college or the institution informed in good time about his application for admission to another college or institution the application for refund of tuition fees in such cases, must be forwarded through the Principal of the college or institution which the student actually joins, giving pertinent details such as the course selected by him, the date of his application for admission to the college or institution etc.

b) 50 percent of the amount paid by a student as tuition fees, if he applies for cancellation of his admission and the refund of fees before the last date of admission to the college or the institution fixed by the University.

- 4) A Student shall not be entitled to claim refund of tuition fees if he leaves the college or the institution, after the last date of admission to such college / institution.
- 5) In the case of a student, who fails to inform the authorities of the college or the institution to which he has been given admission, about his intention to leave or change the college or the institution such authorities shall be entitled to charge full fees for the term or the year as the case may be.
- 6) These rules shall not be applicable to colleges / institutions run by the state Government
- 7) In the case of students getting admission to professional courses in colleges, the claim for refund of tuition fees etc. shall be made by concerned students within one week of admission to the professional courses and in such cases, the colleges shall deduct an amount of 10 percent of the fees paid as administrative charges. The seats falling vacant may be filled in by the college / recognised institution from the waiting list.

A.R. 10 At part-I, II and III level, efforts should be made by the college to ensure a fair distribution of admissions to different special subjects

A, R. 11 PROSPECTS :

The affiliated college/recognised institution / autonomous institution shall make available a prospectus of various course giving relevant information mainly with reference to the fees and courses structure, intake capacity etc. The prospectus should be reasonably priced, The prospectus should be made available at least 21 days before the commencement of the Academic Year.

Every prospectus shall make it clear in the beginning that the admissions are completely governed by rules and regulations made by the University from time to time. A copy of such rules and regulations should be displayed on the notice board of the college during the period of admission.

It shall be mandatory on the part of the college/recognised institution/autonomous institution to effectively advertise the schedule of admissions for the benefit of all students.

A. R. 12 Rules and regulations regarding admission fee, tuition fee and various other fees to be charged by the affiliated college / recognised institution autonomous institution at under graduate levels shall be governed by the provisions of ordinance as prescribed by the University from time to time.

It shall be the responsibility of the Principal to ensure that admissions are as per rules, regulations and ordinance as prescribed by the University, from time to time.

● माहितीपत्रक ●

■ प्रवेशाबाबत सूचना व नियम :

- १) बी.ए. / बी.कॉम. / बी. एस्सी. भाग १, २ व ३ या सर्व वर्गासाठी अनुदानित व विना अनुदानित तुकड्या असतील.
- २) प्रवेश घेतलेल्या विद्यार्थ्यांची गुणानुक्रमे यादी तयार केली जाईल. अनुदानित व विनाअनुदानित तुकड्यामध्ये त्यांची नावे गुणानुक्रमे समाविष्ट केली जातील. सदर यादी महाविद्यालयाच्या माहिती फलकावर प्रसिद्ध केली जाईल. विना अनुदानित तुकड्यामध्ये प्रवेश मिळणाऱ्या विद्यार्थ्यांना शासन / विद्यापीठाच्या वेळोवेळी लागू होणाऱ्या नियमानुसार फी भरावी लागेल, याची त्यांनी नोंद घ्यावी.
- ३) नवीन अभ्यासक्रमानुसार १२ वी परीक्षा (आर्ट्स, कॉमर्स) उत्तीर्ण झालेल्या विद्यार्थ्यांना अनुक्रमे त्या त्या शाखेतील (B.A./B.Com.) वर्गात प्रवेश मिळेल.

● प्रवेश अर्जासोबत जोडावयाची कागदपत्रे -

(बी.ए. / बी.कॉम./ बी.एस्सी. भाग १ या वर्गासाठी)

- १) शाळा सोडल्याचा दाखला मूळ प्रत व दोन साक्षांकित झेरॉक्स
- २) १२ वी च्या परीक्षेच्या गुणपत्रकाची मूळ प्रत व दोन साक्षांकित झेरॉक्स
- ३) पात्रता प्रमाणपत्र अर्ज
- ४) पासपोर्ट साईजचा एक फोटो

● महत्वाची सूचना -

प्रवेश घेतल्यानंतर १२ वी चे मूळ गुणपत्रक जानेवारी महिन्यात परत मिळते. त्यामुळे विद्यार्थ्यांनी स्वतःजवळ गुणपत्रकेच्या पुरेशा झेरॉक्स प्रती काढून ठेवाव्यात. नोकरीसाठी अथवा शिष्यवृत्तीच्या अर्जासोबत गुणपत्रकेची झेरॉक्स प्रत जोडणे आवश्यक असते म्हणून वेळीच वरील सूचनेची नोंद घ्यावी.

● बी.ए. / बी. कॉम. / बी.एस्सी. भाग २ व ३ या वर्गासाठी -

- १) मागील परीक्षा उत्तीर्ण केलेल्या गुणपत्रकेची एक साक्षांकित झेरॉक्स प्रत
- २) शिवाजी विद्यापीठ कक्षेतील अन्य महाविद्यालयातून परीक्षा उत्तीर्ण झालेल्या विद्यार्थ्यांनी टी.सी. मागणी अर्ज कार्यालयातून घेऊन योग्य त्या माहितीसह प्रवेश अर्जास जोडावा. तसेच त्या सोबत संबंधित कॉलेजच्या नावे टी.सी.फी म्हणून आय.पी.ओ. रु. ५०/- जोडावी.

● डी. एड. झालेल्या विद्यार्थ्यांसाठी -

- १) एस. एस. सी. परीक्षा इंग्रजीसह उत्तीर्ण झालेले मूळ गुणपत्रक व दोन साक्षांकित झेरॉक्स प्रती.
- २) डी.एड. कॉलेज सोडल्याचा दाखला - मूळ प्रत व दोन साक्षांकित झेरॉक्स
- ३) डी. एड. उत्तीर्ण झाल्याचे मूळ गुणपत्रक व दोन साक्षांकित झेरॉक्स
- ४) पासपोर्ट साईज Latest फोटो

● पात्रता प्रमाणपत्र (Eligibility Certificate) -

टीप : हा फॉर्म काळ्या शाईच्या पेनने/बॉलपेनने भरणे आवश्यक)

- १) बी.ए. / बी.कॉम./ बी.एस्सी. भाग १ मध्ये प्रवेश घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांना प्रवेश अर्जासोबत पात्रता प्रमाणपत्र अर्ज भरावा. त्यासाठी पात्रता शुल्क रु.५०/- भरावे लागतील.

● माहितीपत्रक ●

- २) डी. एड् झालेल्या विद्यार्थ्यांनी बी.ए. भाग १ मध्ये प्रवेश घेताना प्रवेश अर्जावर पिवळ्या रंगाचा पात्रता अर्ज भरावा. त्यासाठी पात्रता शुल्क रु. १५०/- भरावे लागेल.
- ३) विद्यापीठाकडून प्रवेश पात्रता ठरल्यानंतरच वरील वर्गात प्रवेश निश्चित होतो. म्हणून विद्यार्थ्यांनी प्रवेश अर्जाबरोबरच पात्रता - प्रमाणपत्र अर्ज भरावा अन्यथा प्रवेश रद्द केला जातो याची नोंद घ्यावी.

● फी सवलत -

महाविद्यालयाची फी माफीसाठी विद्यार्थ्यांना सरकारकडून मिळणाऱ्या खालील प्रकारच्या एकाच फी माफी सवलतीचा लाभ घेता येईल.

- १) **ई.बी.सी.** ज्या विद्यार्थ्यांचे पालकांचे उत्पन्न रु. १,००,०००/- पेक्षा कमी आहे. अशा विद्यार्थ्यांना या योजनेचा लाभ घेता येईल. (इतर नियम अंतिम तक्त्यात पहावेत.)
- २) **पी.टी.सी.** ज्या विद्यार्थ्यांचे आई अथवा वडील प्राथमिक शिक्षक आहेत.
- ३) **एस.टी. सी.** ज्या विद्यार्थ्यांचे आई अथवा वडील ५ वी ते ७ वी पर्यंत डी. एड्. स्केलवर शिक्षक म्हणून काम करतात.
- ४) **फ्रिडम फायटर** ज्या विद्यार्थ्यांचे आई वडील स्वातंत्र्यसैनिक होते.
- ५) **एक्स जवान** ज्या विद्यार्थ्यांचे वडील पूर्वी मिलिटरी सेवेमध्ये होते, त्यांनी अर्जासोबत जिल्हा सैनिक बोर्डाकडून मिळणारे प्रमाणपत्र जोडून या सवलतीचा अर्ज केल्यास फक्त फी माफी मिळते. १२ वी पर्यंत गणवेश तसेच पुस्तकासाठी अनुदान मिळते.
- ६) **जवान** ज्या विद्यार्थ्यांचे वडील मिलिटरी सर्व्हिसमध्ये आहेत. अशानी विहित नमुन्यात अर्ज करावा व त्यासोबत वडील मिलिटरीसेवेमध्ये असल्याबाबतचा जिल्हा सैनिक बोर्डाकडून मिळणारा दाखला जोडावा. वरील सवलतीचे अर्जाचे नमुने माधव प्रिंटिंग प्रेस, तासगांव येथे उपलब्ध असून विद्यार्थ्यांनी आपण पात्र असलेल्या सवलतीचा अर्ज प्रवेश अर्जासोबत जोडावा. त्याशिवाय प्रवेश दिला जाणार नाही.

● भारत सरकार शिष्यवृत्त्या -

मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांना (अनुसूचित जाती, जमाती, विमुक्त व भटक्या जमाती) भारत सरकारकडून शिष्यवृत्ती मिळते. अर्जाचा विहित नमुना कार्यालयात मिळेल. अर्जाचा विहित नमुना कार्यालयात मिळेल. सदर शिष्यवृत्तीसाठी अर्ज करण्याची ३१ जुलै २०१४ ही अंतिम तारीख आहे. अनुत्तीर्ण झालेल्या मागास विद्यार्थ्यांने त्याच वर्गात पुन्हा प्रवेश घेतल्यास फक्त फी माफी व परीक्षा फी मिळते. अर्ज मुदतीत कार्यालयात सादर करण्याची जबाबदारी विद्यार्थ्यांची राहिल.

● याशिवाय गुणी विद्यार्थ्यांसाठी शिष्यवृत्ती -

राष्ट्रीय गुणवत्ता शिष्यवृत्ती, राज्य सरकारची शिष्यवृत्ती, अहिंदी भाषिक विद्यार्थ्यांना मिळणारी हिंदी शिष्यवृत्ती, विद्यापीठ मेरीट शिष्यवृत्ती, विद्यापीठ सामाजिकशास्त्रे शिष्यवृत्ती, अपंग विद्यार्थ्यांना मिळणारी अपंग शिष्यवृत्ती, राष्ट्रीय कर्जाऊ शिष्यवृत्ती इ. विविध शिष्यवृत्त्यांसाठी अर्ज करावा.

● विद्यार्थी सहाय्य निधी -

अत्यंत गरीब परंतु हुशार व होतकरू विद्यार्थ्यांना काही प्रमाणात गरजेप्रमाणे मदत केली जाते. संबंधित गरजू विद्यार्थ्यांनी मा. प्राचार्यांना भेटून याचा लाभ घ्यावा.

■ महाविद्यालयातील इतर सोयी -

- १) सुसज्ज ग्रंथालय व अभ्यासिकेची सोय.
- २) भव्य जिमखाना हॉल तसेच ४०० मीटर रनिंग ट्रॅक व विविध देशी-विदेशी खेळांची मैदाने, होतकरू विद्यार्थ्यांना विविध खेळांच्या सरावासाठी मार्गदर्शन.
- ३) कला सांस्कृतिक मंडळामार्फत विद्यार्थ्यांना गायन, वादन, लोकनृत्य, लोकगीत वगैरे स्पर्धेमध्ये भाग घेण्यासाठी मार्गदर्शन.
- ४) वार्षिक नियतकालिक 'संस्कार' दरवर्षी प्रसिद्ध केले जाते. त्यामध्ये कथा, कविता, लेख तसेच फोटोग्राफी, चित्रकला इत्यादी विपुल साहित्याद्वारे विद्यार्थ्यांच्या कलागुणांना वाव दिला जातो.
- ५) २०० विद्यार्थ्यांचा सहभाग असलेले राष्ट्रीय सेवा योजना (N.S.S.) युनिट
- ६) एन. सी.सी. (N.C.C.) युनिट
- ७) महाविद्यालयाच्या कार्यक्रम विभागामार्फत दरवर्षी किमान ५/६ प्रसिद्ध लेखक, कवी, विचारवंतांची व्याख्याने आयोजित केली जातात.
- ८) विविध ठिकाणी होणाऱ्या वाद-विवाद, वक्तृत्व, निबंध स्पर्धेसाठी होतकरू विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन.
- ९) नियोजन मंडळ, लोकसंख्या शिक्षण मंडळ या विभागामार्फत विविध कार्यक्रम आयोजित केले जातात.
- १०) नोकरी व व्यवसायाविषयी मार्गदर्शनासाठी विद्यार्थ्यांना वैयक्तिक तसेच एकत्रित शिक्षण वर्ग तसेच विशेष सूचना फलक लावून माहिती पुरविली जाते.
- ११) या महाविद्यालयात वार्षिक स्नेहसमेलन होत नाही त्याऐवजी एक दिवसाचा वार्षिक पारितोषिक वितरण समारंभ होईल. या समारंभावेळी इतर कोणतेही कार्यक्रम न होता केवळ पारितोषिक वितरण होईल. या संदर्भात नंतर तक्रार चालणार नाही.
- १२) शैक्षणिक सहली, हायकिंग याद्वारे विद्यार्थ्यांचे निसर्गाशी नाते निर्माण केले जाते.
- १३) विद्यार्थ्यांच्यासाठी विमा (विद्यापीठ) योजनेची सोय आहे.
- १४) महाविद्यालयात सी.सी. टी.व्ही. असल्याने विद्यार्थी पूर्णपणे सुरक्षित आहेत.

■ कॉलेजचे नियम :

- १) कॉलेजमधील प्रत्येक तासाला, टेस्टला, सहामाही व पूर्व परीक्षेला नियमित व वेळेवर उपस्थित असले पाहिजे. महाविद्यालयात तासाला ८०% उपस्थिती आवश्यक आहे. अन्यथा टर्म ग्रॅन्ट न झाल्याने विद्यापीठ परीक्षेस बसता येणार नाही.
- २) कॉलेजमध्ये प्रवेश घेतल्यावर प्रत्येक विद्यार्थ्यांजवळ स्वतःचे ओळखपत्र (Identity Card) असणे आवश्यक आहे. प्रत्येकाने नवीन ओळखपत्र घ्यावे व त्यावर आपला सध्याचा (लेटेस्ट) फोटो लावून दि. ३१-७-२०१६ पर्यंत त्यावर प्राचार्यांची सही घ्यावी. त्यानंतर ओळखपत्रावर सही होणार नाही. ओळखपत्र न हरविण्याची दक्षता विद्यार्थ्यांनी घ्यावी.

● माहितीपत्रक ●

- ३) ओळखपत्र हरवल्यास रु. २५/- दंड भरून नवीन (Duplicate) ओळखपत्र दिले जाईल.
- ४) आयकार्डावरील फोटोचा उपयोग अन्य कारणासाठी केल्याचे आढळल्यास रु.५०/-दंड केला जाईल.
- ५) वर्ग चालू असताना मधूनच वर्गात जाता अथवा वर्गाबाहेर येता येणार नाही. या काळातील गैरशिस्त आढळल्यास तो शिक्षेस पात्र होईल.
- ६) इतर वर्गाना आपल्या वर्तनाने कोणताही उपद्रव होणार नाही याची दक्षता घ्यावी.
- ७) कॉलेजच्या प्रतिष्ठेला व शिस्तीला बाधा येईल असे कोणतेही वर्तन विद्यार्थ्यांने कॉलेजात अथवा कॉलेज बाहेर करता कामा नये. आपण सी.सी. टी.व्ही. समोर आहात हे लक्षात घ्यावे.
- ८) कॉलेज आवारात प्रवेश करताना प्रत्येक विद्यार्थ्याजवळ आपले ओळखपत्र असणे सक्तीचे राहिल. ज्या विद्यार्थ्याजवळ ओळखपत्र नसेल त्या विद्यार्थ्यांवर महाविद्यालय कायदेशीर कार्यवाही करेल.
- ९) कॉलेजमध्ये आल्यावर नोटीस बोर्ड वाचण्याची विद्यार्थ्यांनी सवय ठेवावी.
- १०) एन.सी.सी.मध्ये भाग घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांनी एन.सी.सी. किटस् वर्षाअखेरीस सुस्थितीत परत करावी. तसेच नियमित परेडसाठी उपस्थित असले पाहिजे.
- ११) एन. एस.एस. मधील विद्यार्थ्यांनी नोटीसीद्वारे कळविल्याप्रमाणे श्रमदान अथवा नियमित कार्यक्रमास हजर राहावे.
- १२) महाविद्यालयाच्या परिसरात असभ्य वर्तन करणे, परीक्षा काळात गैरवर्तन केल्यास कठोर शिक्षा केली जाईल.
- १३) महाविद्यालयात मोबाईलचा वापर करता येणार नाही.
- १४) महाविद्यालयात गैरहजर राहणाऱ्या व ८०% पेक्षा कमी हजेरी भरणाऱ्या विद्यार्थ्यांचा परीक्षा फॉर्म भरला जाणार नाही.
- १५) वॉचमेनच्या आदेशाचे उल्लंघन ही बाब बेशिस्त वर्तन समजले जाईल.

■ परीक्षेसंबंधी सूचना :

- १) प्रत्येक सत्रासाठी नियुक्त केलेले स्वाध्याय तसेच पूर्ण केले पाहिजेत. सत्र परीक्षेस विद्यार्थ्यांनी हजर असले पाहिजे.
- २) बी.ए. भाग १, बी. कॉम. भाग १ व बी.एस्सी. भाग १ या वर्गात शारीरिक शिक्षण हा विषय सक्तीचा असून त्यासाठी १० गुण असतात. या परीक्षेतील गुणवत्तेवर सदर गुण मिळतात.

■ कार्यालयाचे नियम :

- १) कार्यालयाची वेळ सोमवार ते शुक्रवार सकाळी ८-०० वा. ते दुपारी १२-३० वा. दुपारी २-३० वा. ते सायंकाळी ५-३० वा., शनिवारी सकाळी ८-०० वा. ते दुपारी १२-३० वा. अशी राहिल. या वेळेमध्ये विद्यार्थ्यांनी आपली कामे करून घ्यावीत. प्रवेश देण्याचे कामकाज सकाळी ८-३० ते १२-३० या वेळेतच राहिल.

● माहितीपत्रक ●

- २) ग्रंथालय अथवा प्रयोगशाळा डिपॉझिट प्रतिवर्षी १६ ऑगस्ट ते १५ ऑक्टोबर या कालावधीत परत मिळतील. वरील कालावधी व्यतिरिक्त डिपॉझिट परत मिळणार नाही. तसेच कॉलेज सोडल्यावर एक वर्षात डिपॉझिटची रक्कम परत न घेतल्यास लॅप्स झाल्याने रक्कम परत मिळणार नाही.
- ३) विद्यार्थ्यांस कॉलेज बदल करावयाचे असल्यास अथवा बहिःस्थ म्हणून विद्यापीठाकडे रजिस्ट्रेशन करावयाचे असल्यास संबंधीत कॉलेज अथवा विद्यापीठाकडे टी.सी. पाठविला जाईल. विद्यार्थ्यांना हातात (By hand) टी.सी. मिळणार नाही. यासाठी विद्यार्थ्यांनी ज्या ठिकाणी प्रवेश घेतला असेल तेथूनच टी.सी. मागणी अर्ज या कॉलेजकडे पाठवावा.
- ४) विद्यार्थ्यांस कार्यालयाकडून काही हवे असल्यास आदल्या दिवशी संबंधित लेखनिकास भेटून तसा अर्ज द्यावा व दुसऱ्या दिवशी पूर्तता करून घ्यावी.

■ महाविद्यालयाची वेळ :

कला व वाणिज्य वर्ग सकाळी ०८.०० ते दुपारी ०१.०० पर्यंत राहिल.
विज्ञान शाखेचे वर्ग सकाळी १०.३० वा. ते दुपारी ०४.३० पर्यंत राहिल.
पदवीव्युत्त वर्ग (एम.ए./एम.एस्सी.) दुपारी ०२.३० ते ०५.३० पर्यंत राहिल.

■ ग्रंथालयाबाबत विशेष माहिती :

महाविद्यालय परिसराच्या मध्यभागी चार हजार स्क्वेअर फूट बांधकाम असलेले सुसज्ज ग्रंथालय हे तासगाव तालुक्यातील जुने व मोठे ग्रंथालय आहे. ग्रंथालयामध्ये जवळपास सत्तावन हजार ग्रंथ, पासष्ट साप्ताहिके उपलब्ध आहेत. सदर ग्रंथालयात दुर्मिळ संदर्भ ग्रंथ, साप्ताहिके, विद्यार्थी अभ्यासिका व प्रशासन असे विभाग आहेत.

ग्रंथालयातील सुविधा व उपक्रम पुढीलप्रमाणे -

- ▶ १०० विद्यार्थी क्षमतेची स्वतंत्र अभ्यासिका विद्यार्थ्यांसाठी वाचन कट्ट्याच्या माध्यमातून व्यासपीठ उपलब्ध.
- ▶ गुणवत्ताधारक व गरीब विद्यार्थ्यांच्यासाठी क्रमिक पुस्तकांचा संच
- ▶ मा. श्री. आर. जी. सावंत (विकास अधिकारी, एल.आय.सी., तासगाव) यांचेमार्फत एका विद्यार्थ्यांसाठी व एका विद्यार्थिनीसाठी 'उत्कृष्ट वाचक पुरस्कार'
- ▶ तासगाव तालुक्यातील महाविद्यालयेतर वाचकांच्यासाठी 'बहिःस्थ सभासद योजना'
- ▶ यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठ, नाशिक केंद्र तासगाव स्पर्धा परीक्षा, एम.एच.सी.ई.टी. विद्यार्थ्यांच्यासाठी 'विशेष सभासद योजना'
- ▶ भारतीय ग्रंथालय शास्त्राचे जनक डॉ. एस. आर. रंगनाथन यांची जयंती, ग्रंथप्रदर्शन, नवीन ग्रंथपरिचय, ग्रंथालयाबाबत विद्यार्थी प्रशिक्षण, वाचक सर्व्हेक्षण आपण वाचलेल्या पुस्तकांवरील समीक्षणासाठी व्यासपीठ उपलब्ध करून दिले जाईल.

ग्रंथालयाचे नियम -

- १) विद्यार्थ्यांस कॉलेजमध्ये प्रवेश मिळाला म्हणजे तो ग्रंथालयाचा सभासद होण्यास पात्र ठरतो. सदर विद्यार्थ्यांस एक ग्रंथालय सभासद कार्ड देण्यात येते. सदर कार्ड ३० सप्टेंबर

• माहितीपत्रक •

पर्यंत दिले जाईल याची नोंद घ्यावी. जर हे कार्ड हरवले तर रु. २० भरून दुसरे कार्ड मिळविता येते.

- २) ओळखपत्र (Identity Card) बरोबर आणल्याशिवाय ग्रंथालयात प्रवेश मिळणार नाही.
- ३) प्रत्येक विद्यार्थ्यास 'डिमांड स्लिप' मिळते. ग्रंथालयातील पुस्तके मिळविण्यासाठी प्रत्येक वर्गाकरिता विशिष्ट एक दिवस निश्चित केलेला असतो. विद्यार्थ्यांने डिमांड स्लिप भरून आधी नेलेली पुस्तके या निश्चित केलेल्या दिवसापूर्वी एक दिवस आधी ग्रंथालयात जमा करणे आवश्यक असते.
- ४) विद्यार्थ्यास एका आठवड्याकरिता एक पुस्तक देण्यात येते. जर एका आठवड्यात विद्यार्थ्यांने पुस्तक परत केले नाही तर त्यास पुढील प्रत्येक दिवसाकरिता दोन रूपये प्रमाणे दंड भरावा लागेल. तसेच ओळखपत्रावरील पुस्तकासाठी १ रु व पुस्तक संचासाठी दररोज रु.५ दंड भरावा लागेल.
- ५) जर विद्यार्थ्यांने पुस्तक हरविले किंवा त्याची काही पाने फाडली किंवा ते पुस्तक खराब केले असेल तर त्यास नवीन पुस्तक आणून ग्रंथालयात जमा करावे लागेल किंवा पुस्तकाच्या किंमतीच्या दुप्पट किंमत किंवा सदर पुस्तकाची सध्याची पूर्ण किंमत किंवा यापैकी जी जास्त असेल ती किंमत भरावी लागेल.
- ६) संदर्भ ग्रंथ, विश्वकोश, शब्दकोश, अभ्यासक्रम सूची (सिलॅबस), प्रश्नपत्रिका संच, नियतकालिके, पाठ्यपुस्तके इ. विद्यार्थ्यांना अभ्यासिकेत ओळख पत्रावर देण्यात येतात. तसेच विद्यार्थ्यांने ग्रंथालयातून / अभ्यासिकेच्या बाहेर जाण्यापूर्वी ती जमा करावीत. ती अभ्यासिकेच्या बाहेर नेता येणार नाहीत.
- ७) कॉलेज वेळोवेळी जे नियम करील त्याचे पालन विद्यार्थ्यांना करावे लागले. सदर नियम ग्रंथालयातील काचफलकामध्ये पाहवयास मिळतील.
- ८) 'पुस्तक पेढी' (बुक बँक) योजनेतून क्रमिक पुस्तकांचा संच त्या पुस्तकाच्या किंमतीच्या २५% रक्कम भरून वर्षभर वापरण्यास दिला जातो. वर्षाच्या शेवटी सदर सर्व पुस्तके ग्रंथालयात जमा करावी लागतात.
- ९) आपल्या विषयाचा तास नसतो तेव्हा ग्रंथालयातील अभ्यासिकेत बसता येईल.

● माहितीपत्रक ●

Accredited By NAAC
(2009)

SHIVAJI UNIVERSITY, KOLHAPUR - 416 004. MAHARASHTRA

PHONE : EPABK - 2609000

FAX 0091-0231- 2691533 & 0091-0231-2692333 - BOS-2609094

शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर - ४१६ ००४

दुरध्वनी : (ईपीबीएक्स) २६०९००० (अभ्यास मंडळे विभाग-२६०९०९४)

फॅक्स : ००९१-०२३१-२६९१५३३ व २६९२३३३. Email : bos@unishivaji.ac.in

SU/BOS/Arts/Social Sci/15757

Date : 15 March, 2014

The Principal,
All Affiliated Colleges,
Shivaji University, Kolhapur.

Sub :- Regarding fee structure for B.A. programme on Non-grant basis

Sir/Madam,

With reference to the subject mentioned above, I am directed to inform you that the Unieristy authorities have granted approval to fee structure for B.A. programme on Non-grant basis. The fee structure for the course is mentioned below :

- 1) a) BA Part I Tuition Fee   Rs. 2,500/-   (per year per student)
- b) BA Part II Tuition Fee   Rs. 3,000/-   (per year per student)
- c) BA Part III Tuition Fee   Rs. 4,000/-   (per year per student)
- 2) Other fee shall be charged as per university rules which include admission fee, gymkhana fee, library fee, Vikas Nidhi, etc.
- 3) The suggested fee shall be revised after every three years. If not revised, 10% increase in the tuition fee every three years is recommended.
- 4) Above mentioned fee shall come into effect from academic year 2014-15

Kindly bring this to the notice of all concerned.

Thanking you.

Yours faithfully,

Director

B.C.U.D.

Copy f.w.cs. to

- 1) The Dean Faculty of Art & Fine Arts.
- 2) The Dean Faculty of Social Sciences.
- 3) All Chiarman (B.O.S./Ad-hoc Board under Faculty of Art & Fine Arts and Social Sciences)

Copy to :

- 1) B. A. Section
- 2) Appointment Section
- 3) U.G. Affiliation Section
- 4) P.G. Admission Section

● माहितीपत्रक ●

Accredited By NAAC
(2009)

SHIVAJI UNIVERSITY, KOLHAPUR - 416 004. MAHARASHTRA

PHONE : EPABK - 2609000

FAX 0091-0231- 2691533 & 0091-0231-2692333 - BOS-2609094

शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर - ४१६ ००४

दुरध्वनी : (ईपीबीएक्स) २६०९००० (अभ्यास मंडळे विभाग-२६०९०९४)

फॅक्स : ००९१-०२३१-२६९१५३३ व २६९२३३३. Email : bos@unishivaji.ac.in

SU/BOS/Arts/Social Sci/15758

Date : 15 March, 2014

The Principal,
All Affiliated Colleges,
Shivaji University, Kolhapur.

Sub :- Regarding fee structure for B.Com. programme on Non-grant basis

Sir/Madam,

With reference to the subject mentioned above, I am directed to inform you that the Unieristy authorities have granted approval to fee structure for B.Com. programme on Non-grant basis. The fee structure for the course is mentioned below :

- 1) a) B.Com Part I Tuition Fee Rs. 2,500/- (per year per student)
- b) B.Com Part II Tuition Fee Rs. 3,000/- (per year per student)
- c) B.Com Part III Tuition Fee Rs. 4,000/- (per year per student)
- 2) Other fee shall be charged as per university rules which include admission fee, gymkhana fee, library fee, Vikas Nidhi, etc.
- 3) The suggested fee shall be revised after every three years. If not revised, 10% increase in the tuition fee every three years is recommended.
- 4) Above mentioned fee shall come into effect from academic year 2014-15

Kindly bring this to the notice of all concerned.

Thanking you.

Yours faithfully,

Director

B.C.U.D.

Copy f.w.cs. to

- 1) The Dean Faculty of Commerec.
- 2) All Chiarmen (B.O.S. under Faculty of Commerce)

Copy to :

- 1) B. Com. Section
- 2) Appointment Section
- 3) U.G. Affiliation Section
- 4) P.G. Admission Section

● माहितीपत्रक ●

Accredited By NAAC
(2009)

SHIVAJI UNIVERSITY, KOLHAPUR - 416 004. MAHARASHTRA

PHONE : EPABK - 2609000

FAX 0091-0231- 2691533 & 0091-0231-2692333 - BOS-2609094

शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर - ४१६ ००४

दुरध्वनी : (ईपीबीएक्स) २६०९००० (अभ्यास मंडळे विभाग-२६०९०९४)

फॅक्स : ००९१-०२३१-२६९१५३३ व २६९२३३३. Email : bos@unishivaji.ac.in

SU/BOS/Arts/Social Sci/15759

Date : 15 March, 2014

The Principal,
All Affiliated Colleges,
Shivaji University, Kolhapur.

Sub - : Regarding fee structure for B.Sc. programme on Non-grant basis

Sir/Madam,

With reference to the subject mentioned above, I am directed to inform you that the Unieristy authorities have granted approval to fee structure for B.Sc. programme on Non-grant basis. The fee structure for the course is mentioned below :

- 1) a) **B.Sc. Part I Tuition Fee including Laboratory Fee** **Rs. 7,500/-**
(per year per student)
- b) **B.Sc. Part II Tuition Fee including Laboratory Fee** **Rs. 10,000/-**
(per year per student)
- c) **B.Sc. Part III Tuition Fee including Laboratory Fee** **Rs. 12,500/-**
(per year per student)
- 2) **Other fee shall be charged as per university rules which include admission fee, gymkhana fee, library fee, Vikas Nidhi, etc.**
- 3) **The suggested fee shall be revised after every three years. If not revised, 10% increase in the tuition fee every three years is recommended.**
- 4) **Above mentioned fee shall come into effect from academic year 2014-15**

Kindly bring this to the notice of all concerned.

Thanking you.

Yours faithfully,

Director

B.C.U.D.

Copy f.w.cs. to

- 1) The Dean Faculty of Science.
- 2) All Chiarman (B.O.S. / Ad-hoc Board under Faculty of Science)

Copy to :

- 1) B. Sc. Section
- 2) Appointment Section
- 3) U.G. Affiliation Section
- 4) P.G. Admission Section

■ **Fee Structure**

(For B.A. / B.Com. - I, II & III)

Fee Heads	FIRST YEAR			SECOND YEAR			THIRD YEAR		
	Without Conission	With Conission	Non Grant	Without Conission	With Conission	Non Grant	Without Conission	With Conission	Non Grant
Admission Fees	10	--	10	10	--	10	10	--	10
Tution Fees	800	--	2500	800	--	3000	800	--	4000
Library Fees	50	40	50	50	40	50	50	40	50
Gymkhana Fees	80	60	80	80	60	80	80	60	80
Extra Cur. Activities	25	15	25	25	15	25	25	15	25
Laborattory Fee	--	--	--	--	--	--	--	--	--
Vikas Nidhi fees	50	50	50	50	50	50	50	50	50
Identity Card	50	50	50	--	--	--	--	--	--
Bonafide Fees	10	10	10	10	10	10	10	10	10
Y. M. Nidhi	45	45	45	45	45	45	45	45	45
S. A. Fund	10	10	10	10	10	10	10	10	10
Group Insurance	25	25	25	25	25	25	25	25	25
Sports Day	10	10	10	10	10	10	10	10	10
Magazine	50	50	50	50	50	50	50	50	50
Ashvamedh Nidhi	30	30	30	30	30	30	30	30	30
Uni. Pro-Reta	25	25	25	25	25	25	25	25	25
Agrani Mahavi. Fee	25	25	25	25	25	25	25	25	25
College Exam	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Apatkalin Nidhi	10	10	10	10	10	10	10	10	10
Enviorn. Studies	--	--	--	250	250	250	--	--	--
E-Suvidha	50	50	50	50	50	50	50	50	50
Self Finance Unit	10	10	10	10	10	10	10	10	10
Eligibility	75	75	75	--	--	--	--	--	--
Library Deposit	20	20	20	--	--	--	--	--	--
Flag Fund	5	5	5	5	5	5	5	5	5
Blind Fund	5	5	5	5	5	5	5	5	5
Total	1570	720	3270	1675	825	3875	1425	575	4625

Eligibility Fee for D.Ed. & Diploma Holder's Students Rs. 100/-

*Not for Non-Grant Students.

● माहितीपत्रक ●

■ **Fee Structure** (For B.Sc. - I, II & III)

Fee Heads	FIRST YEAR			SECOND YEAR			THIRD YEAR		
	Without Conission	With Conission	Non Grant	Without Conission	With Conission	Non Grant	Without Conission	With Conission	Non Grant
Admission Fees	10	--	10	10	--	10	10	--	10
Tution Fees	800	--	7500	800	--	9000	800	--	10500
Library Fees	50	40	50	50	40	50	50	40	50
Gymkhana Fees	80	60	80	80	60	80	80	60	80
Extra Cur. Activities	25	15	25	25	15	25	25	15	25
Laborattory Fee	125	--	125	125	--	125	125	--	125
Vikas Nidhi fees	50	50	50	50	50	50	50	50	50
Identity Card	50	50	50	--	--	--	--	--	--
Bonafide Fees	10	10	10	10	10	10	10	10	10
Y. M. Nidhi	45	45	45	45	45	45	45	45	45
S. A. Fund	10	10	10	10	10	10	10	10	10
Group Insurance	25	25	25	25	25	25	25	25	25
Sports Day	10	10	10	10	10	10	10	10	10
Magazine	50	50	50	50	50	50	50	50	50
Ashvamedh Nidhi	30	30	30	30	30	30	30	30	30
Uni. Pro-Reta	25	25	25	25	25	25	25	25	25
Agrani Mahavi. Fee	25	25	25	25	25	25	25	25	25
College Exam	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Apatkalin Nidhi	10	10	10	10	10	10	10	10	10
Enviorn. Studies	--	--	--	250	250	250	--	--	--
E-Suvidha	50	50	50	50	50	50	50	50	50
Self Finance Unit	10	10	10	10	10	10	10	10	10
Eligibility	75	75	75	--	--	--	--	--	--
Library Deposit	20	20	20	--	--	--	--	--	--
Laboratory Deposit	20	20	20	--	--	--	--	--	--
Flag Fund	5	5	5	5	5	5	5	5	5
Blind Fund	5	5	5	5	5	5	5	5	5
Total	1715	740	8415	1800	825	10000	1550	575	11250

Note : 1. B.Sc. I Computer Science Rs. 3500 + Other Fee (Grantable / Non Grantable)
 2. B.Sc. II Computer Science Rs. 5000 + Other Fee (Grantable / Non Grantable)
 3. B.Sc. III Computer Science Rs. 15000 + Other Fee (Non Grantable)
 4. B.Sc. III Zoology Rs. 9500 + Other Fee (Non Grantable)
 5. B.Sc. III Zoology Rs. 9000 + Other Fee (Non Grantable)

डॉ. आर. आर. कुंभार

प्राचार्य

● माहितीपत्रक ●

● शुल्क सवलती व शिष्यवृत्त्या ●

शुल्क सवलती व शिष्यवृत्ती	अटी व पात्रता	लागणारी प्रमुख कागदपत्रे	शेरा
१. इ. बी. सी.	ज्या पालकाचे १ एप्रिल २०१६ ते ३१ मार्च २०१७ चे वार्षिक उत्पन्न रु. १५०००/- पेक्षा कमी असून जे गेल्या वार्षिक परीक्षेत पास झाले आहे. ते अर्ज करण्यास पात्र आहेत. अर्ज विद्यार्थ्यांचे वडील नसतील तर आई, आई वडील नसतील तर पालकांनी भरावयाचा आहे. आईवडील नसतील तर ते ह्यात नसल्याबाबतचे गॅझेटेड ऑफिसर अगर जबाबदार अधिकाऱ्याच्या सहीचे निवेदन सादर करावे.	सन २०१६-२०१७ चा खालील व्यक्तींनी सहा केलेल्या उत्पन्नाचा दाखला सरपंच, गॅझेटेड ऑफिसर, जि. प. सदस्य	अर्ज व उत्पन्नाचा दाखला दोन प्रतीत द्यावयाचा असतो.
२. प्राथमिक शिक्षकांचे मुला-मुलींना मिळणारी फी सवलत	विद्यार्थी हा प्राथमिक शिक्षकांचा मुलगा/ मुलगी असून तो / ती गेल्या वार्षिक परीक्षेत उत्तीर्ण झाला / झाली असली पाहिजे.	आई वडील ज्या ठिकाणी काम करतात त्यांची नेमणूक करणाऱ्या अधिकाऱ्याचा ठराविक नमुन्यात दाखला, गुणपत्रिकाच्या खऱ्या नकला दोन प्रतीत.	अर्ज व दाखला दोन प्रतीत द्यावा.
३. माध्यमिक शिक्षकांचे मुला-मुलींना मिळणारी फी सवलत	विद्यार्थी हा माध्यमिक शिक्षकांचा मुलगा / मुलगी असून तो / ती गेल्या वार्षिक परीक्षेत उत्तीर्ण झाला / झाली असली पाहिजे. (ज्यांचे वडील एस.टी.सी./ सी.पी.एड. व डी.एड. स्केलवर काम करीत असतील अशाच मुलांनी अर्ज करावेत.	आई वडील ज्या ठिकाणी काम करीत असतील तेथील अधिकाऱ्यांचा स्केल नमूद करून सेवा दाखला दोन प्रतीत आणावा. खऱ्या नकला दोन प्रतीत	अर्ज व दाखला दोन प्रतीत द्यावा.
४. सैनिकांच्या मुलांना मिळणारी फी सवलत	ज्यांचे वडील सध्या सैनिक आहेत अशा विद्यार्थी - विद्यार्थिनींनी अर्ज करावेत.	१) नमुन्यातील अर्ज २) ज्या ठिकाणी सैनिक असतील त्या कार्यालयाचा पात्रता दाखला	अर्ज दोन प्रतीत द्यावा.
५. माजी सैनिकांच्या मुला/मुलींना/ पत्नीसाठी शिष्यवृत्ती	ज्यांचे वडील सैनिक सेवेतून निवृत्त झाले असतील अशा विद्यार्थ्यांनी अर्ज करावेत.	१) नमुन्यातील अर्ज २) जिल्हा सैनिक बोर्डाचा दाखला	अर्ज ठराविक नमुन्यात दोन प्रतीत सादर करावा.
६. स्वातंत्र्य सैनिकांच्या मुलांना शैक्षणिक सवलत	राष्ट्रीय स्वातंत्र्य आंदोलन, आझाद हिंद सेना, गोवा मुक्ती व भूतपूर्व हैदराबाद संस्थानात जबाबदार सरकार स्थापन करण्याबात ज्यांनी भाग घेतला. अशांच्या मुला-मुलींना नातवांना (मुलांचे मुलास, मुलगा मयत झाला असल्यास) फी माफी व शिष्यवृत्ती मिळते. अर्ज फक्त नवीन विद्यार्थ्यांनी द्यावयाचे आहेत. गतवर्षी ज्यांना ही शिष्यवृत्ती होती त्यांनी प्रगती अहवालाची पूर्तता करावी.	१) अर्ज ठराविक नमुन्यात कारारनामा २) सन्मानपत्र ३) उत्पन्नाचा दाखला ४) गुणपत्रिकाच्या खऱ्या नकला ५) मागील वर्षी शिष्यवृत्ती मिळत असल्यास तसे संबंधित शाखा प्रमुखाकडून आणावे.	अर्ज ठराविक नमुन्यात दोन प्रतीत सादर करावा.

टीप : १) वरील सर्व सवलतीचे अर्ज दिनांक १४/०८/२०१७ पर्यंत कार्यालयात जमा करणे आवश्यक आहे.

२) वरील सर्व सवलतीचे अर्ज न भरणाऱ्या विद्यार्थ्यांना महाविद्यालयाची पूर्ण फी भरावी लागेल.

● माहितीपत्रक ●

● शुल्क सवलती व शिष्यवृत्त्या ●

शुल्क सवलती व शिष्यवृत्ती	अटी व पात्रता	लागणारी प्रमुख कागदपत्रे	शेरा
७. वर्गीकृत जाती जमातीच्या (बी.सी) विद्यार्थ्यांना फी सवलतीसह शिष्यवृत्ती	ज्या ३० वर्षाखालील मागासलेल्या जाती-जमातीच्या विद्यार्थ्यांनी मार्च/एप्रिल २०१७ चे परीक्षेत उत्तीर्ण होऊन वरचे वर्गात प्रवेश घेतला असेल त्यांनी अर्ज करावयाचा आहे. कमी उत्पन्न (लोअर इन्कम ग्रुप) असणारे विद्यार्थी यासाठी अर्ज करू शकतात. (वार्षिक उत्पन्न SC/ST साठी २,००,०००/- पर्यंत ओ.बी.सी., एन.टी. व एस.बी.सी. साठी १,००,०००/- पर्यंत)	१) एस.एस.सी. च्या गुणपत्रकांची सत्यप्रत २) मागील वर्षी उत्तीर्ण झालेल्या परीक्षेची गुणपत्रकाची सत्यप्रत ३) जातीच्या दाखल्याची सत्यप्रत ४) सन २०१६-१७ या आर्थिक वर्षाचा उत्पन्नाचा दाखला	
८. बी. सी. फ्री शिप	१) मागास वर्गातील एक वेळ नापास झालेल्या विद्यार्थ्यांनी फी सवलत घेऊन फ्री शिप चा फॉर्म भरावा. २) मागास वर्गातील विद्यार्थ्यांच्या वडिलांचे वार्षिक उत्पन्न SC साठी २,००,०००/- पेक्षा जास्त आहे त्यांनी फ्री शिपचा फॉर्म भरणे आवश्यक आहे व एन.टी., बी.सी. व ओबीसी साठी १,००,०००/- पेक्षा जास्त आहे त्यांनी फ्री शिपचा फॉर्म भरावा.	१) एस.एस.सी. च्या गुणपत्रकांची सत्यप्रत २) मागील वर्षी उत्तीर्ण झालेल्या परीक्षेची गुणपत्रकाची सत्यप्रत ३) जातीच्या दाखल्याची सत्यप्रत ४) सन २०१६-१७ या आर्थिक वर्षाचा उत्पन्नाचा दाखला	
९. राज्य सरकारची खुली गुणवत्ता शिष्यवृत्ती	ज्यांना मार्च/एप्रिल २०१७ च्या १० वी परीक्षेत ६० टक्के किंवा त्यापेक्षा अधिक गुण मिळाले असतील त्यांना अर्ज करता येईल.	१० वी च्या गुणपत्रकांची सत्यप्रत जोडणे आवश्यक आहे.	
१०. अपंग शिष्यवृत्ती	जे विद्यार्थी/विद्यार्थ्यांनी अपंग असतील त्यांनी त्यासंबंधीचा अर्ज सिव्हील सर्जनकडून तपासणी घेऊन करावयाचा आहे. पदवीपूर्व अगर प्रथम वर्गात प्रवेश घेणाऱ्यांनी नवीनच अर्ज करावयाचे आहेत.	मेडिकल सर्टीफिकेट योग्य नमुन्यात वडिलांचे प्रतिज्ञापत्र व उत्पन्नाचा दाखला (तत्सम अधिकाऱ्यांच्या सहासह)	अर्ज महाविद्या लयाच्या कार्या. मिळतील.
टीप :	१) शिष्यवृत्तीधारक सर्व विद्यार्थ्यांनी बँक ऑफ महाराष्ट्र व बँक ऑफ इंडिया या बँकेतच खाते उघडावे. २) वरील सर्व प्रकारची शिष्यवृत्ती फॉर्म व अर्ज दिनांक १४/०८/२०१७ पर्यंत महाविद्यालयात जमा करावेत. सदर मुदतीनंतर कोणत्याही शिष्यवृत्तीचा अर्ज स्वीकारला जाणार नाही व त्यानंतर पूर्ण फी भरावी लागेल.		

● माहितीपत्रक ●

■ सूचना :

- १) महाविद्यालयातील प्रवेश रद्द करताना विद्यार्थ्यांने आपला लेखी अर्ज व प्रवेशाची मूह पावती सादर करणे आवश्यक आहे. त्यानंतर चार दिवसांनी प्रवेश रद्द केला जाईल, महाविद्यालयाकडे जमा असणारी मूळ कागदपत्रे व नियमानुसार परत करावयाची फी ची रक्कम चेकने अदा करण्यात येईल.
- २) मागासवर्गीय (SC/ST/NT/OBC) विद्यार्थ्यांना गव्हर्नमेंट ऑफ इंडिया (G.O.I.) ही स्कॉलरशीप मिळते. जर विद्यार्थी हा कुटुंबातील शिकणारा तिसरा असेल तर मिळणार नाही.
- ३) इ.बी.सी., पी.टी.सी., माजी सैनिक, मुलींचे मोफत शिक्षण, भारत सरकार शिष्यवृत्ती, बी.सी., फ्रिशीप, गुणवत्ता शिष्यवृत्ती, कर्जाऊ शिष्यवृत्ती, अपंग शिष्यवृत्ती, स्वातंत्र्य सैनिक शिष्यवृत्ती इ. चे विहित नमुन्यातील आपले अर्ज सर्व कागदपत्रांच्या पूर्ततेसह प्रवेशासोबतच महाविद्यालयाच्या कार्यालयात न चुकता द्यावेत. दि. १४/०८/२०१५ नंतर आलेल्या अर्जाचा विचार केला जाणार नाही.
- ४) वरील सर्व शिष्यवृत्ती व सवलती या विद्यार्थ्यांची उपस्थिती, वर्तणूक व शैक्षणिक प्रगती विचारात घेऊनच दिल्या जातील.
- ५) सर्व शिष्यवृत्त्याचे कार्यालयात विहित वेळेत सादर करण्यासाठी स्वतः विद्यार्थी उपस्थित असला पाहिजे.
- ६) वरीलपैकी कोणत्याही शिष्यवृत्ती अगर सवलतीबाबत विद्यार्थी -विद्यार्थिनीकडून वेळेत पूर्तता झाली नाही तर त्याबाबत विद्यार्थ्यांस जबाबदार धरून सर्व वर्षाची फी वसूल केली जाईल. त्यास महाविद्यालय जबाबदार राहणार नाही.
- ७) विद्यापीठाच्या नियमानुसार विद्यार्थ्यांची उपस्थिती ८०% आवश्यक आहे.

■ महाविद्यालयातील व्यवसायाभिमुख अभ्यासक्रम :

सन २०१४-२०१५ शैक्षणिक वर्षामध्ये विद्यापीठ अनुदान मंडळ (यु.जी.सी.) दिल्ली, यांचेकडून मंजूर असलेले खालील अभ्यासक्रम महाविद्यालयात चालू आहेत.

Name of the course

1. Analytical Instrumentation for B.sc Students.
2. Tour and Travel for Geography Students.
3. Certificate Course in Human Right Education.
4. P. G. Graduate Diploma Course in Human Right Education.
5. Functional English for English Students.

● माहितीपत्रक ●

SHIVAJI UNIVERSITY, KOLHAPUR - 416 004. MAHARASHTRA

PHONE : EPABK - 2609000 FAX 0091-0231- 2691533 & 0231-692333

शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर - ४१६ ००४

“A” Re-accredited by
NAAC (2014) with
CGPA-3.16

दूरध्वनी : (ईपीबीएक्स) २६०९००० संलग्नता टी-२ विभाग, दूरध्वनी - ०२३१ - २६०९०९१
संचालक : बी.सी.यु.डी. कार्यालय, दूरध्वनी - (थेट) ०२३१ - २६०९०७०

Ref. No. SU/Affi. T-2

Date - 1 Feb. 2016.

TO WHOMSOEVER IT MAY CONCERN

This is to certify that Padmabhushan Dr. Vasantraodada Patil Mahavidyalaya, Tasgaon Tal. Tasgaon, Dist. Sangli (Maharashtra State) is affiliated to the Shivaji Univeristy, Kolhapur since June 1962 and following Courses are taught in the said college as per approval.

Sr. No.	Programme	Duration of the Course	Affiliation (Permanent/ Temporary)	Validity Period
a)	U. G. Courses			
1	B.A. - Marathi, Hindi, English, Economics, Pol. Science, History, Sociology, Geography	Three Years	Permanent	Since April 2002
2	B.Com. - General Course			
3	B.Sc. - Physics, Chemistry, Zoology, Mahematics			
	B.Sc. - Botnay, Statistics, Computer Scieene	Three Years		For 2 Years from June 2015
4	B.C.A. Part - I, II, III			For 3 Years from June 2013
b)	P. G. Courses		Temporary	
5	M.A. - Marathi, English, Hindi, Economics	Two Years		For 2 Years from June 2015
6	M.Sc. - Organic Chemistry			For 3 Years from June 2013

Director

Board of College and University, Development

ज्ञानगंगा घरोघरी

यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठ, नाशिक

(अभ्यासकेंद्र -७२०७ A)

-द्वारा -

पद्मभूषण डॉ. वसंतरावदादा पाटील महाविद्यालय, तासगाव
जि. सांगली.

■ अभ्यासकेंद्रावरील शिक्षणक्रम ■

- १) पूर्वतयारी - ५ वी ते १२ वी नापास विद्यार्थ्यांसाठी पूर्व परीक्षा
(४ महिने कोर्स)
- २) बी.ए./बी. कॉम प्रवेश पात्रता - पूर्व तयारी पास/१२ वी पास किंवा
दोन वर्षांचा सरकारमान्य व्यावसायिक कोर्स पास

फोन - ०२३४६/२५०६६५

प्रा. एन. डी. शेंडगे

केंद्र संयोजक

मोबा. ९४२२४१११९२

श्री. एम. बी. कुंभार

केंद्र सहाय्यक

मोबा. ८६९८९९८६८६

शिवाजी विद्यापीठाच्या अंतर्गत दूरशिक्षण विभागाच्या वतीने

बी.ए. /बी.कॉम./एम.ए./एम.कॉम. वर्ग सुरु करण्यात आले आहेत.

कॉलेज फोन : ०२३४६/२५०६६५

प्रा. के. एस. पाटील

केंद्र समन्वयक

मोबा. ९८९०७०३६२३

■ **WHAT CONSTITUTES RAGGING :**

Ragging constitutes one or more of any of the following acts:

- a) Any conduct by any students or student whether by words spoken or written or by an act which has the effect of teasing, treating or handling with rudeness a fresher or any other student.
- b) Indulging in rowdy or indisciplined activities by any student or students which causes or is likely to cause annoyance, hardship, physical or psychological harm or to raise fear or apprehension thereof in any fresher or any other student.
- c) Asking any student to do any act which such student will not in the ordinary course do and which has the effect of causing or generating a sense of shame, or torment or embarrassment so as to adversely affect the physique or psyche of such fresher or any other student.
- d) Any act by a senior student that prevents, disrupts or disturbs the regular academic activity of any other student or a fresher.
- e) Exploiting the services of a fresher or any other student for completing the academic tasks assigned to an individual or a group of students.
- f) Any act of financial extortion or forceful expenditure burden put on a fresher or any other student by students.
- g) Any act of physical abuse including all variants of it : sexual abuse, homosexual assaults, stripping, forcing obscene and lewd acts, gestures, causing bodily harm or any other danger to health or person.
- h) Any act or abuse by spoken words, emails, post, public insults which would also include deriving perverted pleasure, vicarious or sadistic thrill from actively or passively participating in the discomfiture to fresher or any other student.
- i) Any act that affects the mental health and self-confidence of a fresher or any other student with or without an intent to derive a sadistic pleasure or showing off power, authority or superiority by a student over any fresher or any other student.

● माहितीपत्रक ●

- रँगिंगमध्ये खालीलपैकी एक अथवा अनेक प्रकारांचा समावेश होतो.
- अ) एखादा विद्यार्थी अथवा अनेक विद्यार्थ्यांच्या कडून नवीन येणाऱ्या विद्यार्थ्यांस तोंडी अथवा लिखित स्वरूपात अपशब्द वापरून त्रास देणे अथवा वाईट व्यवहार करणे.
- ब) एक अथवा अनेक विद्यार्थ्यांकडून उपद्रव निर्माण करणे किंवा असे बेशिस्त वातावरण तयार करणे की त्यामुळे नवीन येणाऱ्या विद्यार्थ्यांस मानसिक व शारीरिक त्रास होईल.
- क) एखाद्या विद्यार्थ्यांस असे काम करण्यास सांगणे की जे तो सर्वसाधारणपणे करू शकत नाही आणि ज्यामुळे त्या विद्यार्थ्यांस लाज, भिती अथवा त्रास होईल.
- ड) वरिष्ठ विद्यार्थ्यांकडून केले गेलेले असे एखादे कार्य की जे अन्य विद्यार्थी किंवा नवीन विद्यार्थ्यांच्या शैक्षणिक कार्यामध्ये अडचण निर्माण करेल.
- इ) नवीन अथवा अन्य विद्यार्थ्यांकडून शैक्षणिक काम जबरदस्तीने करवून घेणे.
- ई) शारीरिक शोषणासंदर्भातील कोणतेही कार्य/कोणत्याही प्रकारचे लैंगिक शोषण, समलैंगिक दुर्व्यवहार, नग्न करणे, अशिल्ल किंवा कामवासनेसंदर्भात जबरदस्ती करणे, शारिरिक अंगविक्षेपाद्वारा वाईट भावनांचे प्रकटीकरण करणे, कोणत्याही प्रकारचा शारिरिक त्रास की ज्यायोगे संबंधितास किंवा त्याच्या आरोग्यास नुकसान होईल.
- फ) तोंडी शिविगाळ करणे, ई-मेल, पत्राद्वारे किंवा सार्वजनिक ठिकाणी अपमानित करणे, एखाद्यास वाईट मार्ग अवलंबण्यास भाग पाडणे अथवा त्रास देणे किंवा सनसनाटी निर्माण करणे की ज्यायोगे नवीन विद्यार्थी भयभीत होईल.
- ज) एखादे कार्य की ज्यायोगे नवीन विद्यार्थ्यांच्या मनावर किंवा डोक्यावर वाईट परिणाम होईल अथवा त्याच्या आत्मविश्वासावरती वाईट प्रभाव पडेल, नवीन किंवा एखाद्या अन्य विद्यार्थ्यांस वाईट मार्गावर घेवून जाणे अथवा त्याच्यावर कोणत्याही प्रकारचे वर्चस्व दाखविणे.

“ ज्ञान, विज्ञान आणि सुसंस्कार यांसाठी शिक्षणप्रसार ”
- शिक्षणमहर्षी डॉ. बापूजी साळुंखे

Shri Swami Vivekanand Shikshan Sanstha's
PADMABHUSHAN
Dr. VASANTRAODADA
PATIL MAHAVIDYALAYA,
TASGAON

Tal.: Tasgaon, Dist.: Sangli Ph. (02346) 250665
NAAC Reaccredited College : B⁺⁺ Grade

PROSPECTUS

2017-18

SENIOR WING

स्थापना : जून १९६२
पद्मभूषण डॉ. वसंतरावदादा पाटील महाविद्यालय, तासगाव

श्री स्वामी विवेकानंद शिक्षण संस्था, कोल्हापूर

* संस्थेची प्रार्थना *

हरे राम हरे राम राम राम हरे हरे
हरे कृष्ण हरे कृष्ण कृष्ण कृष्ण हरे हरे
राम कृष्ण रहीम खिस्त
बुध्द इखतुष्ट्र ।

महावीर मानवसंत मानव्याचे दिपस्तंभ
लीन दीन होऊन त्यांचे
वंदूया चरण ।

सत्य, शील, प्रामाणिकता,
त्याग पिळवणुकीस आळा
मानव्याचे अधिष्ठान
ईशतत्व दर्शन ।

यांचे ज्ञान नि विज्ञान हाच सुसंस्कार ।
विवेकाच्या आनंदाचा लाभ शिक्षणांत
हरे राम हरे राम राम राम हरे हरे
हरे कृष्ण हरे कृष्ण कृष्ण कृष्ण हरे हरे
- पूज्य बापूजी साळुंखे

अग्ने नय सुपथा राये अस्मान्
विश्वनि देव वयुनानि विद्मान ।
युयोध्यस्मज्जुहाराणमेतौ
भूयिष्ठां ते नम उक्ति विधेम॥

- ईश्वास्योपनिषद

* प्रवेशाबाबत सूचना *

महाराष्ट्र शासन निर्णयानुसार गतवर्षी या महाविद्यालयात शिकणाऱ्या विद्यार्थ्यांनाच पुढील वर्गात प्राधान्याने प्रवेश दिले जातील व त्यानंतर इतर महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांना गुणवत्ता यादीनुसार प्रवेश दिला जाईल.

- १) महाविद्यालयामध्ये १-६-२०१६ पासून माहितीपत्रक विक्री केले जाईल.
- २) इ. १२ वी च्या निकालानंतर बी.ए. भाग-१, बी.कॉम. भाग-१ व बी. एस् सी . भाग-१ वर्गाची प्रवेशप्रक्रिया सुरु होईल.
- ३) बी.ए. भाग-२, बी.कॉम.भाग-२ व बी.एस्सी. भाग-२ या वर्गाचे प्रवेश दि. १६ ते १९ जून २०१६ या दरम्यान देण्यात येतील.
- ४) बी.ए. भाग ३, बी. कॉम. ३ व बी.एस्सी. भाग -३ या वर्गाचे प्रवेश दि. १० ते १५ जून २०१६ या दरम्यान देण्यात येतील.
- ५) सर्व वर्गांच्या प्रवेशाबाबतच्या सूचना काचफलकात लावण्यात येईल.
- ६) प्रवेश कमिटीच्या कामकाजाची वेळ सकाळी ८ ते १ पर्यंत राहिल.
- ७) महाविद्यालय दि. १५ जून २०१६ रोजी सुरु होईल.

- कार्यालयीन वेळ -

सोमवार ते शुक्रवार सकाळी ९-०० वा. ते सायं. ५-३० वा. पर्यंत व
शनिवार सकाळी ९-०० वा. ते दुपारी १२-०० वा.

* ठळक वैशिष्ट्ये *

- ▶ प्रशस्त इमारत-पुरेशा वर्ग खोल्यांची व्यवस्था
- ▶ रम्य परिसर आणि शैक्षणिक वातावरण.
- ▶ प्रशिक्षित, अनुभवी व तज्ज्ञ प्राध्यापक
- ▶ १२ वी बोर्ड परीक्षेच्या निकालाची उज्वल परंपरा.
- ▶ प्रशस्त इमारतीमध्ये समृद्ध ग्रंथालय, अभ्यासिकेची स्वतंत्र व्यवस्था.
- ▶ गुणवत्ताधारक विद्यार्थ्यांकरिता बुक बँकेमार्फत मोफत पुस्तक संच.
- ▶ गरीब व होतकरू विद्यार्थ्यांसाठी 'कमवा व शिका' योजना
- ▶ घटक चाचणी, सराव परीक्षा या द्वारे गुणवत्तावाढीसाठी खास प्रयत्न.
- ▶ वैद्यकीय व अभियांत्रिकी प्रवेशपरीक्षा (MH-CET) मार्गदर्शन वर्ग.
- ▶ विज्ञान विभागासाठी सुसज्ज प्रयोगशाळा
- ▶ भव्य क्रीडांगण (स्टँडर्ड ट्रॅक आणि अत्याधुनिक क्रीडा साहित्यासह)
- ▶ सुसज्ज व्यायामशाळा. देशी- विदेशी खेळांचे प्रशिक्षण व मार्गदर्शन.
- ▶ एन.सी.सी. विभागाची सोय. पोलिस भरती प्रशिक्षण व मार्गदर्शन.
- ▶ व्यवसायाभिमुख शिक्षण व विविध स्पर्धापरीक्षा मार्गदर्शन वर्ग.
- ▶ महाराष्ट्र शासनमान्य संगणक (कॉम्प्युटर) प्रशिक्षण केंद्र.
- ▶ पदव्युत्तर रसायनशास्त्र अभ्यासक्रमाची सोय.
- ▶ सुसज्ज रसायनशास्त्र संशोधन प्रयोगशाळा.
- ▶ स्पर्धा परीक्षा मार्गदर्शन केंद्र
- ▶ वक्तृत्व, वादविवाद, निबंध स्पर्धेसाठी विशेष मार्गदर्शन.
- ▶ एम.एस्सी. प्रवेशाबाबत मार्गदर्शन
- ▶ सर्व विभागासाठी स्वतंत्र अध्यापन कक्ष

Rs. 50/-

Shree Sainath Printing Press, Karad

◆ माहितीपत्रक ◆

“ ज्ञान, विज्ञान आणि सुसंस्कार यांसाठी शिक्षण प्रसार”

–शिक्षणमहर्षी डॉ. बापूजी साळुंखे

श्री स्वामी विवेकानंद शिक्षण संस्था, कोल्हापूर संचालित

पद्मभूषण डॉ. वसंतरावदादा पाटील महाविद्यालय, तासगाव

◆ प्रास्ताविक ◆

श्री स्वामी विवेकानंद शिक्षण संस्था, कोल्हापूर

भारतीय संस्कृतीमध्ये शिक्षणाला मोलाचे स्थान आहे. शिक्षणामुळेच माणसाच्या जीवनाची जडणघडण होत असते. महाराष्ट्राच्या व देशाच्या शिक्षणक्षेत्रामध्ये शैक्षणिक कार्य करण्यासाठी शिक्षणमहर्षी प. पू. डॉ. बापूजी साळुंखे यांनी 'ज्ञान, विज्ञान आणि सुसंस्कार यांसाठी शिक्षणप्रसार' या ध्येयाने प्रेरित होवून जून १९५५ पासून श्री स्वामी विवेकानंद शिक्षण संस्थेची स्थापना करून ज्ञानयोगाचे कार्य सुरू केले. या ज्ञान आणि विज्ञानामुळे मनुष्य सुसंस्कारी होतो. पूज्य बापूजींच्या जीवनावर स्वामी विवेकानंद यांच्या शिकवणीचा मोठा प्रभाव पडलेला होता. तसेच भारतीय संस्कृतीचा आदर्श पूज्य बापूजींना स्वामी विवेकानंद यांच्यामध्ये गवसला म्हणूनच त्यांनी आपल्या शिक्षणसंस्थेचे श्री स्वामी विवेकानंद शिक्षणसंस्था असे नामकरण केले. आजचा समाज विज्ञाननिष्ठ व बुद्धीनिष्ठ बनविण्यात या संस्थेचे महत्वपूर्ण योगदान आहे. बहुजन समाज जो अज्ञानांधारत व दारिद्र्यात खितपत पडला होता. अशा समाजाला संस्थेने जागृत केले व स्वतःच्या पायावर उभे राहण्यासाठी बहुमोल सहकार्य केले.

श्री स्वामी विवेकानंद शिक्षण संस्थेच्या छोट्या रोपट्याचे रूपांतर आता विशाल वटवृक्षामध्ये झाले आहे. संपूर्ण महाराष्ट्र व कर्नाटक राज्याच्या एकूण बारा जिल्ह्यामध्ये व पुणे, मुंबई, शिवाजी व बाबासाहेब आंबेडकर विद्यापीठाच्या कार्यक्षेत्रात एकूण १८ आर्ट्स, कॉमर्स व सायन्स महाविद्यालये, १ कन्या महाविद्यालय, ३ अध्यापक महाविद्यालये, १ कायदा महाविद्यालय अशी एकूण २३ महाविद्यालये, १५४ माध्यमिक विद्यालये, ६६ उच्च माध्यमिक विद्यालये, १२ गर्ल्स हायस्कूलस, २ रात्र प्रशाला, ११ विना अनुदान माध्यमिक विद्यालये, ४ तांत्रिक विद्यालये, १ प्रॅक्टिसिंग स्कूल, १ पोस्ट बेसीक आश्रम शाळा, २ स्पर्धात्मक परीक्षा मार्गदर्शक केंद्रे, १ विस्तार सेवा केंद्र, १६ मुलींची वसतीगृहे, १४ प्राथमिक शाळा व बालवाड्या, ३ इंग्रजी माध्यमाची शाळा इतकी संस्कृती केंद्रे आहेत. या संस्कृतीकेंद्रातून जवळ जवळ आठ हजार गुरुदेव शिक्षक व सेवक ज्ञानदानाचे व सेवेचे कार्य करत आहेत.

◆ माहितीपत्रक ◆

पद्मभूषण डॉ. वसंतरावदादा पाटील महाविद्यालय, तासगाव :

द्राक्षे सुंदर, मोहक गुलाब फुलविणाऱ्या तासगावच्या तपोभूमीमध्ये श्री स्वामी विवेकानंद शिक्षण संस्थेचे पद्मभूषण डॉ. वसंतरावदादा पाटील महाविद्यालय, तासगाव ज्ञानदानाचे पवित्र कार्य करीत आहे. तासगाव हे सांगली जिल्ह्यातील एक सुसंस्कृत शहर व स्वातंत्र्य चळवळीत आघाडीवर असलेले तालुक्याचे ठिकाण समजले जाते. असे असूनसुद्धा पूर्वी या ठिकाणी महाविद्यालयीन शिक्षणाची सोय नव्हती. त्यामुळे तासगाव व तासगाव परिसरातील बहुजन समाजातील गोरगरीब विद्यार्थ्यांना उच्च शिक्षणापासून वंचित राहावे लागत असे. काळाची ही गरज लक्षात घेऊन श्री स्वामी विवेकानंद शिक्षण संस्थेने जून १९६२ मध्ये आर्ट्स व कॉमर्स कॉलेज सुरू केले. ग्रामीण भागातील होतकरू व हुशार विद्यार्थ्यांना शास्त्र शाखेच्या शिक्षणाची सोय व्हावी या हेतूने या महाविद्यालयात जून १९८२ पासून सायन्स विभाग सुरू करण्यात आला व हे महाविद्यालय आर्ट्स, कॉमर्स अँड सायन्स कॉलेज, तासगाव या नावाने नावारूपास आले. संस्थेचे थोर हितचिंतक व सांगली जिल्ह्याचे सुपुत्र कै. पद्मभूषण डॉ. वसंतरावदादा पाटील यांची स्मृती तासगाव नगरीत कायम तेवत ठेवण्यासाठी व त्यांच्या कार्याचे उचित स्मारक व्हावे म्हणून सन १९९१ मध्ये या महाविद्यालयाचे 'पद्मभूषण डॉ. वसंतरावदादा पाटील महाविद्यालय, तासगाव' असे नामकरण करण्यात आले.

महाविद्यालयाच्या स्थापनेपासूनच समर्पित भावनेने काम करणारा व व्यासंगी, तज्ञ असा प्राध्यापक वर्ग व प्राचार्य या महाविद्यालयास लाभल्याने गेल्या ५० वर्षात या संस्कृती केंद्राने नेत्रदीपक कामगिरी करून महाविद्यालयाची स्वतःची अशी उज्ज्वल परंपरा निर्माण केली आहे. या महाविद्यालयात सध्या ३५०० हून अधिक विद्यार्थी- विद्यार्थिनी शिक्षण घेत असून, येथे ११ वी आर्ट्स, कॉमर्स व सायन्स ते पदवी तसेच पदव्युत्तर मराठी, हिंदी, इंग्रजी, अर्थशास्त्र व एम.एस्सी. (रसायनशास्त्र) तसेच बी.सी.ए. विषय अध्यापनाची सोय आहे. शैक्षणिक कार्यासाठी आवश्यक असणाऱ्या सर्व सोयी व सुविधांनी परिपूर्ण असणारे हे महाविद्यालय असून ते एक गुणवत्ता महाविद्यालय म्हणून ओळखले जाते. नॅक समितीकडून महाविद्यालयाचे पुनर्मूल्यांकन होऊन आपल्या महाविद्यालयास 'B' ग्रेड प्राप्त झाली आहे. या शैक्षणिक वर्षापासून मुलींसाठी वसतिगृहाची सोय करण्यात आलेली आहे.

◆ माहितीपत्रक ◆

■ प्रवेशाबाबतचे निम्नय :

महाविद्यालयात प्रवेश घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांचे प्रवेश अर्ज स्वीकारून महाराष्ट्र शासन व संस्था यांच्या वेळोवेळी ठरविलेल्या नियमाप्रमाणे गुणवत्तेवर आधारित प्रवेश दिला जाईल. याचे निकष पुढीलप्रमाणे -

- १) विद्यार्थिनीसाठी ३० टक्के प्रवेश राखीव राहिल.
- २) प्रवेश अर्ज मुदतीतच स्वीकारले जातील. या संदर्भातील सूचना, सूचना फलकावर लावली जाईल.
- ३) गुणवत्तेनुसार यादी सूचना फलकावर लावलेनंतर, विद्यार्थ्यांनी दिलेल्या मुदतीतच प्रवेश घेणेचा आहे.
- ४) प्रवेशासाठी लागणाऱ्या मूळ कागदपत्रांची पूर्तता प्रवेश घेतानाच करणेची आहे.
  - १) शाळा सोडल्याचा मूळ दाखला व दोन सत्य प्रती
  - २) मूळ गुणपत्र व दोन सत्य प्रती
  - ३) जातीचा दाखला
  - ४) सवलतीचे अर्ज व त्यास पूरक कागदपत्रे व त्याच्या दोन प्रती.

Sr.No.	Category of Reservation	Percentage Reservation
1.	Scheduled Castes and Schedule caste to Buddhism (SC)	13.0%
2.	Scheduled Tribes (ST)	7.0%
3.	Vimukta Jati (VJ) / De notified Tribes (DT) (NT-A)	3.0%
4.	Nomadic Tribes 1 (NT-B)	2.5%
5.	Nomadic Tribes 2 (NT-C)	3.5%
6.	Nomadic Tribes 1 (NT-D)	2.0%
7.	Other Backward Classes (OBC)	19.0%
Total		50%

B.C.A. Part I , II, III
(Bachelor of Computer Application)
(Sem. I to VI)
(Under the Faculty of Commerce)
w.e.f. Academic Year 2015-2016 and onwards

1) Objectives of the course :

The main objective of the course is to develop different software development skills in the students with current trends in IT industry as well as Business Management and to take up student at various positions such as System Analyst, System Manager, Software Engineer, Web Design Programmers, EDP Managers, Database Administrators, Academician in different areas of computer application, Management and Information Technology Industry. Keeping above mottoes, curriculum includes extensive study of problem solving practical areas of different programming environment are covered in various operating environments. It also includes versatile subjects on Entrepreneurship and Business Management.

2) Duration of BCA Degree :

The duration of the course is full time three years divided into three parts of six semesters.

3) Eligibility for Admission :

A candidate must have passed H.S.C. (10+2) in any stream or any Diploma (of minimum two years duration after S.S.C.) awarded by University State Board in any technical or vocational stream.

Every eligible candidate has to appear for a common entrance test to be conducted by Shivaji University for getting admission to this course.

Admission to the BCA Course is based on the merit of entrance test. All reservation rules of Govt. of Maharashtra are applicable for getting admission.

4) Intake Capacity :

Class	Capacity
B.C.A. PART - I	80 Students
B.C.A. PART - II	80 Students
B.C.A. PART - III	80 Students

◆ माहितीपत्रक ◆

■ शिकवण्याचे माध्यम :

अर्थशास्त्र, अकॉटन्सी, कॉमर्स, बँकिंग, संख्याशास्त्र व बी.कॉम. भाग ३ च्या सर्व विषयासाठी विद्यार्थ्यांना इंग्रजी किंवा मराठी माध्यम स्विकारता येईल.

अन्य महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांच्या प्रवेशाबाबत

अ) शिवाजी विद्यापीठास संलग्न असलेल्या अन्य कोणत्याही महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांला या महाविद्यालयात प्रवेश मिळविण्यासाठी पूर्वी शिकत असलेल्या महाविद्यालयाकडून संस्थांतर दाखला (Transference Certificate) सादर करणे आवश्यक आहे. असा संस्थांतर दाखला सादर करेपर्यंत त्या विद्यार्थ्यांचा या महाविद्यालयातील प्रवेश केवळ तात्पुरता (Provisional) असतो. याची विद्यार्थ्यांनी नोंद घ्यावी.

ब) महाराष्ट्र राज्यातील शिवाजी विद्यापीठाखेरीज अन्य विद्यापीठातील तसेच महाराष्ट्र राज्याव्यतिरिक्त अन्य राज्यातील विद्यार्थ्यांला या महाविद्यालयात प्रवेश घेण्यासाठी खालील कागदपत्रांची पूर्तता करणे आवश्यक आहे.

१) स्थलांतर दाखला (Migration certificate)

२) संस्थांतर दाखला (Transference Certificate)

३) पात्रता प्रमाणपत्र (Eligibility Certificate)

या सर्व कागदपत्रांची पूर्तता करणे ही विद्यार्थ्यांची वैयक्तिक जबाबदारी राहिल व शिवाजी विद्यापीठाने विहित केलेल्या वेळेत त्यांनी या कागदपत्रांची पूर्तता केली नाही तर त्यामुळे होणाऱ्या परिणामास संबंधित विद्यार्थी जबाबदार राहिल.

■ FOR FOREIGN STUDENTS

At the time of admission in addition to Migration, Transference and Eligibility Certificates, every foreign student will have to produce the Certificate of Permission issued by the Government of India.

Students from abroad and the children of Non-resident Indians who have been residing, working abroad for more than two years and seeking admission in this college shall have to undergo AIDS test and their admission will be confirmed only on the production of Fitness Certificate.

■ RULES FOR ADMISSIONS

PREAMBLE

A) In accordance with the provisions of the Section of Maharashtra Universities Act, 1994 the following rules shall be called Admission Rules to be applicable to the non - professional under - graduate and post graduate courses in the affiliated colleges/ recognised institute / University Depart

◆ माहितीपत्रक ◆

ments/autonomous colleges.

- B) The admission rules for professional courses shall be as prescribed by the State Government for time to time.
- A.R. 1 Admission to non-professional undergraduate shall be strictly based on,
- Eligibility criteria as prescribed by the University from time to time
  - Reservation rules as prescribed by the State Government from time to time and adopted by the University.
  - Merit as measured by the marks scored in the qualifying / previous examination,
  - In the case of courses where entrance tests are prescribed the admission shall be based on merit in the said entrance tests subjects to (a) and (b) above.
- A.R. 2 In case of admission to under-graduate courses where the affiliated college / recognized institution / autonomous college has an attached Junior College. the total intake capacity at the first point of the admission to the Senior College shall be divided as 80% for the attached Junior College and 20 percent for other Junior colleges,. However in both cases, the basic rules of merit, reservation, and eligibility shall apply. If 20% quota remains unutilized students from the attached Junior College shall be admitted for the waiting list.
- The merit of the students from other Junior Colleges shall not be less than the merit of the last student admitted for the attached Junior College In case 80 percent quota for the attached Junior College remains unutilized the College shall have the right to admit students from other Junior Colleges subjects to the general rules given above.
- A.R. 3 In view of the problem of drop out, the additional 10 percent of the sanctioned intake capacity may be admitted in the affiliated college / recognised institution / autonomous institution subjects to the general rules of the admission given above.
- A.R. 4 In case of admission to the second and third year of integrated degree course, preference shall be given to the students of the same college / recognised institution / autonomous institution.
- A.R. 5 Every affiliated college / recognised institution, autonomous institution Shall constitute for proper monitoring of admissions an Admission Committee consisting of the following members
- Principal (Chairman)
  - One teacher from each faculty
  - Registrar / Superintendent (Secretary)
- As soon as the procedure of preparing the merit list is completed the merit list along with the waiting list shall be displayed on the college notice board for the information of students
- A.R. 6 Husband / Wife / Son / Daughter and Brother / Sister of both the teaching and non-teaching employees (on probation or confirmed) be given

◆ माहितीपत्रक ◆

admission to the courses within a limit of 3 percent of the Total intake capacity subject to intra-group merit considerations, This rule shall be applicabe to admission to courses / classes being conducted by the concerned institute, where the teaching / non teaching employee are working,

A.R. 7 In case of physically handicapped students, seeking admission to the first year of the integrated degree course, the Admission Committee may use its discretion subject to the fulfilment other conditions of admission.

A.R.8 The foregin students shall be admitted to any course in any institution / college afiliated to the university or in the autonomous institution on production of provisional eligilibility certificate from the University For job taining provisional eligilibility certificate, the foregin student shall apply along with necessary certificate, to the univcersity in the form prescribed by the university and pay fees as prescribed by the University from time to time. Every foreign student, except those students nominated by the Central Government for medical courses shall have to appear for and pass the entrance examination to be conducted by the University and any other test including medical test as prescribed by the Govt. The fees for this examination as well as for re-examination will be as prescribed by the University form time to time

A.R. 9 **Cancellation of admission and refund of money :**

Cancellation of admisssion and refund of money shall be as under:

- 1) All deposits such as Caution Money, Library Deposit, Labouratory Deposit. etc. shall be refundable subject to such deductions as may be necessary on account of any damage to the property of the institution concerned such as breakages to laboratory equipments, loss of library books, etc. for which a student may be responsible. The application for refund of such deposits shall be made within six monys either from the date. he / she leaves the college or completes the courses and the said institution shall refund the amount within 30 days from the date of receipt of appli-cation.
- 2) Only tution fees and no other fees shall be refundable.,
- 3) Tution fees shall be refundable as under :
  - a) The entire amount paid by the students after deducation of 25% as administrative charges.
    - i) If a student gets his admission cancelled before the commence ment of the academic term.
    - ii) If a student gets his admission to another college or institution providing courses different from those in the college or institution to which he had first sought admission and paid tution fees pro- vided always that he has kept the authorities of such a college or

◆ माहितीपत्रक ◆

the institution informed in good time about his application for admission to another college or institution the application for refund of tuition fees in such cases, must be forwarded through the Principal of the college or institution which the student actually joins, giving pertinent details such as the course selected by him, the date of his application for admission to the college or institution etc.

b) 50 percent of the amount paid by a student as tuition fees, if he applies for cancellation of his admission and the refund of fees before the last date of admission to the college or the institution fixed by the University.

- 4) A Student shall not be entitled to claim refund of tuition fees if he leaves the college or the institution, after the last date of admission to such college / institution.
- 5) In the case of a student, who fails to inform the authorities of the college or the institution to which he has been given admission, about his intention to leave or change the college or the institution such authorities shall be entitled to charge full fees for the term or the year as the case may be.
- 6) These rules shall not be applicable to colleges / institutions run by the state Government
- 7) In the case of students getting admission to professional courses in colleges, the claim for refund of tuition fees etc. shall be made by concerned students within one week of admission to the professional courses and in such cases, the colleges shall deduct an amount of 10 percent of the fees paid as administrative charges. The seats falling vacant may be filled in by the college / recognised institution from the waiting list.

A.R. 10 At part-I, II and III level, efforts should be made by the college to ensure a fair distribution of admissions to different special subjects

A, R. 11 **PROSPECTS :**
The affiliated college/recognised institution / autonomous institution shall make available a prospectus of various course giving relevant information mainly with reference to the fees and courses structure, intake capacity etc. The prospectus should be reasonably priced, The prospectus should be made available at least 21 days before the commencement of the Academic Year.
Every prospectus shall make it clear in the beginning that the admissions are completely governed by rules and regulations made by the University from time to time. A copy of such rules and regulations should be displayed on the notice board of the college

◆ माहितीपत्रक ◆

during the period of admission.

It shall be mandatory on the part of the college/recognised institution / autonomous institution to effectively advertise the schedule of admissions for the benefit of all students.

A. R. 12

Rules and regulations regarding admission fee, tuition fee and various other fees to be charged by the affiliated college / recognised institution autonomous institution at under graduate levels shall be governed by the provisions of ordinance as prescribed by the University from time to time.

It shall be the responsibility of the Principal to ensure that admissions are as per rules, regulations and ordinance as prescribed by the University, from time to time.

■ फी सवलत :

महाविद्यालयाची फी माफीसाठी विद्यार्थ्यांना सरकारकडून मिळणाऱ्या खालील प्रकारच्या एकाच फी माफी सवलतीचा लाभ घेता येईल.

- १) **ई.बी.सी.** ज्या विद्यार्थ्यांचे पालकांचे उत्पन्न रु. १५०००/- पेक्षा कमी आहे. अशा विद्यार्थ्यांना या योजनेचा लाभ घेता येईल. (इतर नियम अंतिम तक्त्यात पहावेत.)
- २) **पी.टी.सी.** ज्या विद्यार्थ्यांचे आई अथवा वडील प्राथमिक शिक्षक आहेत.
- ३) **एस.टी. सी.** ज्या विद्यार्थ्यांचे आई अथवा वडील ५ वी ते ७ वी पर्यंत डी. एड. स्केलवर शिक्षक म्हणून काम करतात.
- ४) **फ्रिडम फायटर** ज्या विद्यार्थ्यांचे आई वडील स्वातंत्र्यसैनिक होते.
- ५) **एक्स जवान** ज्या विद्यार्थ्यांचे वडील पूर्वी मिलिटरी सेवेमध्ये होते, त्यांनी अर्जासोबत जिल्हा सैनिक बोर्डाकडून मिळणारे प्रमाणपत्र जोडून या सवलतीचा अर्ज केल्यास फक्त फी माफी मिळते. १२ वी पर्यंत गणवेश तसेच पुस्तकासाठी अनुदान मिळते.
- ६) **जवान** ज्या विद्यार्थ्यांचे वडील मिलिटरी सर्व्हिसमध्ये आहेत. अशानी विहित नमुन्यात अर्ज करावा व त्यासोबत वडील मिलिटरीसेवेमध्ये असल्याबाबतचा जिल्हा सैनिक बोर्डाकडून मिळणारा दाखला जोडावा. वरील सवलतीचे अर्जाचे नमुने माधव प्रिंटिंग प्रेस, तासगांव येथे उपलब्ध असून विद्यार्थ्यांनी आपण पात्र असलेल्या सवलतीचा अर्ज प्रवेश अर्जासोबत जोडावा. त्याशिवाय प्रवेश दिला जाणार नाही.

◆ माहितीपत्रक ◆

● भारत सरकार शिष्यवृत्त्या -

मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांना (अनुसूचित जाती, जमाती, विमुक्त व भटक्या जमाती) भारत सरकारकडून शिष्यवृत्ती मिळते. अर्जाचा विहित नमुना कार्यालयात मिळेल. अर्जाचा विहित नमुना कार्यालयात मिळेल. सदर शिष्यवृत्तीसाठी अर्ज करण्याची ३१ जुलै २०१२ ही अंतिम तारीख आहे. अनुत्तीर्ण झालेल्या मागास विद्यार्थ्यांने त्याच वर्गात पुन्हा प्रवेश घेतल्यास फक्त फी माफी व परीक्षा फी मिळते. अर्ज मुदतीत कार्यालयात सादर करण्याची जबाबदारी विद्यार्थ्यांची राहिल.

● याशिवाय गुणी विद्यार्थ्यांसाठी शिष्यवृत्ती -

राष्ट्रीय गुणवत्ता शिष्यवृत्ती, राज्य सरकारची शिष्यवृत्ती, अहिंदी भाषिक विद्यार्थ्यांना मिळणारी हिंदी शिष्यवृत्ती, विद्यापीठ मेरीट शिष्यवृत्ती, विद्यापीठ सामाजिकशास्त्रे शिष्यवृत्ती, अपंग विद्यार्थ्यांना मिळणारी अपंग शिष्यवृत्ती, राष्ट्रीय कर्जाऊ शिष्यवृत्ती इ. विविध शिष्यवृत्त्यासाठी अर्ज करावा.

● कॉलेज मेरीट स्कॉलरशीप -

ज्या विद्यार्थ्यांचे पालकांचे उत्पन्न रु. ९००० पेक्षा कमी आहे. अशा विद्यार्थ्यांना अभ्यासातील प्रगती, चांगली वर्तणूक तसेच अन्य कोणतीही फी सवलत अथवा शिष्यवृत्ती मिळत नाही. या निकषावर अर्धी / पूर्ण शिक्षण फी माफ केली जाते. विद्यार्थ्यांनी याचा लाभ घ्यावा.

● विद्यार्थी सहाय्य निधी -

अत्यंत गरीब परंतु हुशार व होतकरू विद्यार्थ्यांना काही प्रमाणात गरजेप्रमाणे मदत केली जाते. संबंधित गरजू विद्यार्थ्यांनी मा. प्राचार्यांना भेटून याचा लाभ घ्यावा.

■ महाविद्यालयातील इतर सोयी -

- १) सुसज्ज ग्रंथालय व अभ्यासिकेची सोय.
- २) भव्य जिमखाना हॉल तसेच ४०० मीटर रनिंग ट्रॅक व विविध देशी-विदेशी खेळांची मैदाने, होतकरू विद्यार्थ्यांना विविध खेळांच्या सरावासाठी मार्गदर्शन.
- ३) कला सांस्कृतिक मंडळामार्फत विद्यार्थ्यांना गायन, वादन, लोकनृत्य, लोकगीत वगैरे स्पर्धेमध्ये भाग घेण्यासाठी मार्गदर्शन.
- ४) वार्षिक नियतकालिक 'संस्कार' दरवर्षी प्रसिध्द केले जाते. त्यामध्ये कथा, कविता, लेख तसेच फोटोग्राफी, चित्रकला इत्यादी विपुल साहित्याद्वारे विद्यार्थ्यांच्या कलागुणांना वाव दिला जातो.
- ५) २०० विद्यार्थ्यांचा सहभाग असलेले राष्ट्रीय सेवा योजना (N.S.S.) युनिट
- ६) एन. सी.सी. (N.C.C.) युनिट
- ७) महाविद्यालयाच्या कार्यक्रम विभागामार्फत दरवर्षी किमान ५/६ प्रसिध्द लेखक, कवी, विचारवंतांची व्याख्याने आयोजित केली जातात.

◆ माहितीपत्रक ◆

- ८) विविध ठिकाणी होणाऱ्या वाद-विवाद, वक्तृत्व, निबंध स्पर्धेसाठी होतकरू विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन.
- ९) नियोजन मंडळ, लोकसंख्या शिक्षण मंडळ या विभागामार्फत विविध कार्यक्रम आयोजित केले जातात.
- १०) नोकरी व व्यवसायाविषयी मार्गदर्शनासाठी विद्यार्थ्यांना वैयक्तिक तसेच एकत्रित शिक्षण वर्ग तसेच विशेष सूचना फलक लावून माहिती पुरविली जाते.
- ११) या महाविद्यालयात वार्षिक स्नेहसंमेलन होत नाही त्याऐवजी एक दिवसाचा वार्षिक पारितोषिक वितरण समारंभ होईल. या समारंभावेळी इतर कोणतेही कार्यक्रम न होता केवळ पारितोषिक वितरण होईल. या संदर्भात नंतर तक्रार चालणार नाही.
- १२) शैक्षणिक सहली, हायकिंग याद्वारे विद्यार्थ्यांचे निसर्गाशी नाते निर्माण केले जाते.
- १३) विद्यार्थ्यांच्यासाठी विमा (विद्यापीठ) योजनेची सोय.

■ कॉलेजचे नियम :

- १) कॉलेजमधील प्रत्येक तासाला, टेस्टला, सहामाही व पूर्व परीक्षेला नियमित व वेळेवर उपस्थित असले पाहिजे. महाविद्यालयात तासाला ८०% उपस्थिती आवश्यक आहे. अन्यथा टर्म ग्रॅन्ट न झाल्याने विद्यापीठ परीक्षेस बसता येणार नाही.
- २) कॉलेजमध्ये प्रवेश घेतल्यावर प्रत्येक विद्यार्थ्याजवळ स्वतःचे ओळखपत्र (Identity Card) असणे आवश्यक आहे. प्रत्येकाने नवीन ओळखपत्र घ्यावे व त्यावर आपला सध्याचा (लेटेस्ट) फोटो लावून दि. ३१-७-२०१२ पर्यंत त्यावर प्राचार्यांची सही घ्यावी. त्यानंतर ओळखपत्रावर सही होणार नाही. ओळखपत्र न हरविण्याची दक्षता विद्यार्थ्यांनी घ्यावी.
- ३) ओळखपत्र हरवल्यास रु. २५/- दंड भरून नवीन (Duplicate) ओळखपत्र दिले जाईल.
- ४) आयकार्डावरील फोटोचा उपयोग अन्य कारणासाठी केल्याचे आढळल्यास रु.५०/- दंड केला जाईल.
- ५) वर्ग चालू असताना व्हरांड्यात उभे राहून मोठ्याने हसणे, बोलणे अथवा उगीचच रेंगाळणे इ. प्रकार टाळावेत.
- ६) इतर वर्गांना आपल्या वर्तमाने कोणताही उपसर्ग होणार नाही याची दक्षता घ्यावी.
- ७) कॉलेजच्या प्रतिष्ठेला व शिस्तीला बाधा येईल असे कोणतेही वर्तन विद्यार्थ्यांने कॉलेजात अथवा कॉलेज बाहेर करता कामा नये.
- ८) कॉलेज आवारात प्रवेश करताना प्रत्येक विद्यार्थ्याजवळ आपले ओळखपत्र असणे सक्तीचे राहिल. ज्या विद्यार्थ्याजवळ ओळखपत्र नसेल त्या विद्यार्थ्यांवर महाविद्यालय कायदेशीर कार्यवाही करेल.
- ९) कॉलेजमध्ये आल्यावर नोटीस बोर्ड वाचण्याची विद्यार्थ्यांनी सवय ठेवावी.

◆ माहितीपत्रक ◆

- १०) एन.सी.सी.मध्ये भाग घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांनी एन.सी.सी. किटस् वर्षाअखेरीस सुस्थितीत परत करावी. तसेच नियमित परेडसाठी उपस्थित असले पाहिजे.
- ११) एन. एस.एस. मधील विद्यार्थ्यांनी नोटीसीद्वारे कळविल्याप्रमाणे श्रमदान अथवा नियमित कार्यक्रमास हजर राहावे.
- १२) महाविद्यालयाच्या आवारात असभ्य वर्तन करणे, परीक्षा काळात गैरवर्तन केल्यास कठोर शिक्षा केली जाईल.
- १३) महाविद्यालयात मोबाईलचा वापर करता येणार नाही.

■ परीक्षेसंबंधी सूचना :

- १) प्रत्येक सत्रासाठी नियुक्त केलेले स्वाध्याय तसेच पूर्ण केले पाहिजेत. सत्र परीक्षेस विद्यार्थ्यांनी हजर असले पाहिजे.

■ कार्यालयाचे नियम :

- १) कार्यालयाची वेळ सोमवार ते शुक्रवार ८-०० ते १२-३० व २-३० ते ५-३०, शनिवारी ८-०० ते १२-३० अशी राहिल. या वेळेमध्ये विद्यार्थ्यांनी आपली कामे करून घ्यावीत. प्रवेश देण्याचे कामकाज सकाळी ८-३० ते १२-३० या वेळेतच राहिल.
- २) ग्रंथालय अथवा प्रयोगशाळा डिपॉझिट प्रतिवर्षी १६ ऑगस्ट ते १५ ऑक्टोबर या कालावधीत परत मिळतील. वरील कालावधी व्यतिरिक्त डिपॉझिट परत मिळणार नाही. तसेच कॉलेज सोडल्यावर एक वर्षात डिपॉझिटची रक्कम परत न घेतल्यास लॅप्स झाल्याने रक्कम परत मिळणार नाही.
- ३) विद्यार्थ्यांस कॉलेज बदल करावयाचे असल्यास अथवा बहिःस्थ म्हणून विद्यापीठाकडे रजिस्ट्रेशन करावयाचे असल्यास संबंधित कॉलेज अथवा विद्यापीठाकडे टी.सी. पाठविला जाईल. विद्यार्थ्यांना हातात (By hand) टी.सी. मिळणार नाही. यासाठी विद्यार्थ्यांनी ज्या ठिकाणी प्रवेश घेतला असेल तेथूनच टी.सी. मागणी अर्ज या कॉलेजकडे पाठवावा.
- ४) विद्यार्थ्यांस कार्यालयाकडून काही हवे असल्यास आदल्या दिवशी संबंधित लेखनिकास भेटून तसा अर्ज द्यावा व दुसऱ्या दिवशी पूर्तता करून घ्यावी

■ महाविद्यालयाची वेळ :

कला व वाणिज्य वर्ग सकाळी ८-०० पासून व
विज्ञान शाखेचे वर्ग सकाळी १०-३० पासून सुरु होतात.

■ ग्रंथालयाबाबत विशेष माहिती :

महाविद्यालय परिसराच्या मध्यभागी चार हजार स्क्वेअर फूट बांधकाम असलेले सुसज्य

◆ माहितीपत्रक ◆

ग्रंथालय हे तासगांव तालुक्यातील जुने व मोठे ग्रंथालय आहे. ग्रंथालयामध्ये जवळपास पन्नास हजार ग्रंथ, पासष्ट साप्ताहिके उपलब्ध आहेत. सदर ग्रंथालयात दुर्मिळ संदर्भ ग्रंथ, साप्ताहिके, विद्यार्थी अभ्यासिका व प्रशासन असे विभाग आहेत.

ग्रंथालयातील सुविधा व उपक्रम पुढीलप्रमाणे -

- ▶ १०० विद्यार्थी क्षमतेची स्वतंत्र अभ्यासिका
- ▶ गुणवत्ताधारक व गरीब विद्यार्थ्यांच्यासाठी क्रमिक पुस्तकांचा संच
- ▶ मा. श्री. आर. जी. सावंत (विकास अधिकारी, एल.आय.सी., तासगाव) यांचेमार्फत एका विद्यार्थ्यांसाठी व एका विद्यार्थिनीसाठी 'उत्कृष्ट वाचक पुरस्कार'
- ▶ तासगाव तालुक्यातील महाविद्यालयेतर वाचकांच्यासाठी 'बहिःस्थ सभासद योजना'
- ▶ यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठ, नाशिक केंद्र तासगांव स्पर्धा परीक्षा, एम.एच.सी.ई.टी. विद्यार्थ्यांच्यासाठी 'विशेष सभासद योजना'
- ▶ भारतीय ग्रंथालय शास्त्राचे जनक डॉ. एस. आर. रंगनाथन यांची जयंती, ग्रंथप्रदर्शन, नवीन ग्रंथपरिचय, ग्रंथालयाबाबत विद्यार्थी प्रशिक्षण, वाचक सर्व्हेक्षण इ. उपक्रम.

ग्रंथालयाचे नियम -

- १) विद्यार्थ्यांस कॉलेजमध्ये प्रवेश मिळाला म्हणजे तो ग्रंथालयाचा सभासद होण्यास पात्र ठरतो. सदर विद्यार्थ्यांस एक ग्रंथालय सभासद कार्ड देण्यात येते. सदर कार्ड ३० सप्टेंबर पर्यंत दिले जाईल याची नोंद घ्यावी. जर हे कार्ड हरवले तर रु. २० भरून दुसरे कार्ड मिळविता येते.
- २) ओळखपत्र (Identity Card) बरोबर आणल्याशिवाय ग्रंथालयात प्रवेश मिळणार नाही.
- ३) प्रत्येक विद्यार्थ्यांस 'डिमांड स्लिप' मिळते. ग्रंथालयातील पुस्तके मिळविण्यासाठी प्रत्येक वर्गाकरिता विशिष्ट एक दिवस निश्चित केलेला असतो. विद्यार्थ्यांने डिमांड स्लिप भरून आधी नेलेली पुस्तके या निश्चित केलेल्या दिवसापूर्वी एक दिवस आधी ग्रंथालयात जमा करणे आवश्यक असते.
- ४) विद्यार्थ्यांस आठवण्याकरिता एक पुस्तक देण्यात येते. जर आठवड्यास विद्यार्थ्यांने पुस्तक परत केले नाही तर त्यास पुढील प्रत्येक दिवसाकरिता पन्नास पैसे प्रमाणे दंड भरावा लागेल. तसेच ओळखपत्रावरील पुस्तकासाठी १ रु व पुस्तक संचासाठी दररोज रु.५ दंड भरावा लागेल.
- ५) जर विद्यार्थ्यांने पुस्तक हरविले किंवा त्याची काही पाने फाडली किंवा ते पुस्तक खराब केले असेल तर त्यास नवीन पुस्तक आणून लायब्ररीत जमा करावे लागेल किंवा पुस्तकाच्या किंमतीच्या दुप्पट किंमत किंवा सदर पुस्तकाची सध्याची पूर्ण किंमत किंवा यापैकी जी जास्त असेल ती किंमत भरावी लागेल.
- ६) संदर्भ ग्रंथ, विश्वकोष, शब्दकोष, अभ्यासक्रम सूची (सिलॅबस), प्रश्नपत्रिका संच, नियतकालिके, पाठ्यपुस्तके इ. विद्यार्थ्यांना अभ्यासिकेत ओळख पत्रावर देण्यात येतात.

◆ माहितीपत्रक ◆

तसेच विद्यार्थ्यांने ग्रंथालयातून / अभ्यासिकेच्या बाहेर जाण्यापूर्वी ती जमा करावीत. ती अभ्यासिकेच्या बाहेर नेता येणार नाहीत.

- ७) कॉलेज वेळोवेळी जे नियम करील त्याचे पालन विद्यार्थ्यांना करावे लागले. सदर नियम ग्रंथालयातील काचफलकामध्ये पहावयास मिळतील.
- ८) 'पुस्तक पेढी' (बुक बँक) योजनेतून क्रमिक पुस्तकांचा संच त्या पुस्तकाच्या किंमतीच्या २५% रकम भरून वर्षभर वापरण्यास दिला जातो. वर्षाच्या शेवटी सदर सर्व पुस्तके ग्रंथालयात जमा करावी लागतात.

■ वार्षिक फी तक्ता :

Particulars	First Year	Second Year	Third Year
Admission Fees	10	10	10
Tution Fees	13000	13000	13000
Library Fees	500	500	500
Gymkhana Fees	80	80	80
Extra Cur. Activities Fees	25	25	25
Laboratory Fee	1000	1000	1000
Vikas Nidhi fees	50	50	50
Identity Card	50	0	0
Bonafide Certificate Fees	10	10	10
Y. M. Nidhi	45	45	45
S. A. Fund	10	10	10
Group Insurance	25	25	25
Sports Day	10	10	10
Magazine	50	50	50
Ashvamedh Nidhi	30	30	30
Uni. Pro-Reta	25	25	25
Agrani Mahavi. Fee	50	50	50
College Exam	100	100	100
Apatkalin Nidhi	10	10	10
Enviorn. Studies	0	250	0
E Suvidha	50	50	50
Self Finance Unit	10	10	10
* Eligibility Fees	100	0	0
Journal / Stationary Fee	500	500	500
Internet	1000	1000	1000
Lib. Deposit	500	0	0
Lab. Deposit	500	0	0
Uni. Admin. Fee	500	500	500
Registration Fee	60	60	60
Annual Fee	25	25	25
Placement Fee	-	-	-
Flag and Blind Fund	10	10	10
TOTAL	18335	17435	17185

◆ माहितीपत्रक ◆

■ सूचना :

- १) मागास जातीच्या (बी.सी.) विद्यार्थ्यांना गव्हर्नमेंट ऑफ इंडिया (G.O.I.) ही स्कॉलरशीप मिळते. जर विद्यार्थी हा कुटुंबातील शिकणारा तिसरा असेल तर मिळणार नाही.
- २) इ.बी.सी., पी.टी.सी., माजी सैनिक, मुलींचे मोफत शिक्षण, भारत सरकार शिष्यवृत्ती, बी.सी., फ्रिशीप, गुणवत्ता शिष्यवृत्ती, कर्जाऊ शिष्यवृत्ती, अपंग शिष्यवृत्ती, स्वातंत्र्य सैनिक शिष्यवृत्ती इ. चे विहित नमुन्यातील आपले अर्ज सर्व कागदपत्रांच्या पूर्ततेसह प्रवेशासोबतच महाविद्यालयाच्या कार्यालयात न चुकता द्यावेत. या मुदतीनंतर आलेल्या अर्जाचा विचार केला जाणार नाही.
- ३) वरील सर्व शिष्यवृत्ती व सवलती या विद्यार्थ्यांची उपस्थिती, वर्तणूक व शैक्षणिक प्रगती विचारात घेऊनच दिल्या जातील.
- ४) सर्व शिष्यवृत्त्याचे कार्यालयात विहित वेळेत सादर करण्यासाठी स्वतः विद्यार्थी उपस्थित असला पाहिजे.
- ५) वरीलपैकी कोणत्याही शिष्यवृत्ती अगर सवलतीबाबत विद्यार्थी –विद्यार्थिनीकडून वेळेत पूर्तता झाली नाही तर त्याबाबत विद्यार्थ्यांस जबाबदार धरून सर्व वर्षाची फी वसूल केली जाईल. त्यास महाविद्यालय जबाबदार राहणार नाही.

■ महाविद्यालयातील व्यवसायाभिमुख अभ्यासक्रम :

सन २०११-२०१२ शैक्षणिक वर्षामध्ये विद्यापीठ अनुदान मंडळ (यु.जी.सी.) दिल्ली, यांचेकडून मंजूर असलेले खालील अभ्यासक्रम महाविद्यालयात चालू आहेत.

Name of the course

1. Analytical Instrument for B.sc Students.
2. Tour and Travel for Geography Students.
3. Certificate Course in Human Right.

डॉ. आर. आर. कुंभार

प्राचार्य

पद्मभूषण डॉ. वसंतरावदादा पाटील महाविद्यालय, तासगाव

मोबा. ९८२२२६६४०८२

◆ माहितीपत्रक ◆

SHIVAJI UNIVERSITY, KOLHAPUR - 416 004. MAHARASHTRA

PHONE : EPABK - 2609000 FAX 0091-0231- 2691533 & 0231-692333

शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर - ४१६ ००४

“A” Re-accredited by
NAAC (2014) with
CGPA-3.16

दूरध्वनी : (ईपीबीएक्स) २६०९००० संलग्नता टी-२ विभाग, दूरध्वनी - ०२३१ - २६०९०९१

संचालक : बी.सी.यु.डी. कार्यालय, दूरध्वनी - (थेट) ०२३१ - २६०९०७०

Ref. No. SU/Affi. T-2/ No. 611

Date - 20 Apr. 2015.

TO WHOMSOEVER IT MAY CONCERN

This is to certify that Padmabhushan Dr. Vasantrodada Patil Mahavidyalaya, Tasgaon Tal. Tasgaon, Dist. Sangli (Maharashtra State) is affiliated to the Shivaji Univeristy, Kolhapur since June 1962 and following Courses are taught in the said college as per approval.

Sr. No.	Programme	Duration of the Course	Affiliation (Permanent/ Temporary)	Validity Period
1	B.A. - Marathi, Hindi, English, Economics, Pol. Science, History, Sociology, Geography	Three Year	Permanent	Since April 2002
2	B.Com. - General Course			
3	B.Sc. - Physics, Chemistry, Zoology, Mahematics B.Sc. - Botnay, Statistics, Computer Sciecn			
4	B.C.A. Part - I, II, III	Two Year	Temporary	For 3 years from June 2014
5	M.A. - Marathi, English, Hindi, Economics			For 3 years from June 2013
6	M.Sc. - Organic Chemistry			For 3 years from June 2014
				For 3 years from June 2013

Director

Board of College and University, Development

■ **WHAT CONSTITUTES RAGGING :**

Ragging constitutes one or more of any of the following acts:

- a) Any conduct by any students or student whether by words spoken or written or by an act which has the effect of teasing, treating or handling with rudeness a fresher or any other student.
- b) Indulging in rowdy or undisciplined activities by any student or students which causes or is likely to cause annoyance, hardship, physical or psychological harm or to raise fear or apprehension thereof in any fresher or any other student.
- c) Asking any student to do any act which such student will not in the ordinary course do and which has the effect of causing or generating a sense of shame, or torment or embarrassment so as to adversely affect the physique or psyche of such fresher or any other student.
- d) Any act by a senior student that prevents, disrupts or disturbs the regular academic activity of any other student or a fresher.
- e) Exploiting the services of a fresher or any other student for completing the academic tasks assigned to an individual or a group of students.
- f) Any act of financial extortion or forceful expenditure burden put on a fresher or any other student by students.
- g) Any act of physical abuse including all variants of it : sexual abuse, homosexual assaults, stripping, forcing obscene and lewd acts, gestures, causing bodily harm or any other danger to health or person.
- h) Any act or abuse by spoken words, emails, post, public insults which would also include deriving perverted pleasure, vicarious or sadistic thrill from actively or passively participating in the discomfiture to fresher or any other student.
- i) Any act that affects the mental health and self-confidence of a fresher or any other student with or without an intent to derive a sadistic pleasure or showing off power, authority or superiority by a student over any fresher or any other student.

“ ज्ञान, विज्ञान आणि सुसंस्कार यांसाठी शिक्षणप्रसार ”
- शिक्षणमहर्षी डॉ. बापूजी साळुंखे

Shri Swami Vivekanand Shikshan Sanstha's
**PADMABHUSHAN
Dr. VASANTRAODADA
PATIL MAHAVIDYALAYA,
TASGAON**

Tal.: Tasgaon, Dist.: Sangli Ph. (02346) 250665

NAAC Reaccredited College : B⁺⁺ Grade

PROSPECTUS

Year 2017-2018

POST GRADUATE

स्थापना : जून १९६२

पद्मभूषण डॉ. वसंतरावदादा पाटील महाविद्यालय, तासगाव

श्री स्वामी विवेकानंद शिक्षण संस्था, कोल्हापूर

* संस्थेची प्रार्थना *

हरे राम हरे राम राम राम हरे हरे
हरे कृष्ण हरे कृष्ण कृष्ण कृष्ण हरे हरे
राम कृष्ण रहीम खिस्त
बुद्ध झरतुष्ट्र ।

महावीर मानवसंत मानव्याचे दिपस्तंभ
लीन दीन होऊन त्यांचे
वंदूया चरण ।

सत्य, शील, प्रामाणिकता,
त्याग पिळवणुकीस आळा
मानव्याचे अधिष्ठान
ईशतत्व दर्शन ।

यांचे ज्ञान नि विज्ञान हाच सुसंस्कार ।
विवेकाच्या आनंदाचा लाभ शिक्षणांत
हरे राम हरे राम राम राम हरे हरे
हरे कृष्ण हरे कृष्ण कृष्ण कृष्ण हरे हरे
- पूज्य बापूजी साळुंगे

अग्ने नय सुपथा राये अस्मान्
विश्वनि देव वयुनानि विद्रान ।
युर्योधयस्मज्जुहाराणमेनो
भूयिष्ठां ते नम उक्ति विधेम्॥

- ईशावास्योपनिषद्

* प्रवेशाबाबत सूचना *

महाराष्ट्र शासन निर्णयानुसार गतवर्षी या महाविद्यालयात शिकणाऱ्या विद्यार्थ्यांनाच पुढील वर्गात प्राधान्याने प्रवेश दिले जातील व त्यानंतर इतर महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांना गुणवत्ता यादीनुसार प्रवेश दिला जाईल.

- १) महाविद्यालयामध्ये १-६-२०१४ पासून माहितीपत्रक विक्री केले जाईल.
- २) इ. १२ वी च्या निकालानंतर बी.ए. भाग-१, बी.कॉम. भाग-१ व बी. ए स् सी . भाग-१ वर्गाची प्रवेशप्रक्रिया सुरु होईल.
- ३) बी.ए. भाग-२, बी.कॉम.भाग-२ व बी.एस्सी. भाग-२ या वर्गाचे प्रवेश दि. १६ ते १९ जून २०१४ या दरम्यान देण्यात येतील.
- ४) बी.ए. भाग ३, बी. कॉम. ३ व बी.एस्सी. भाग -३ या वर्गाचे प्रवेश दि. १० ते १५ जून २०१४ या दरम्यान देण्यात येतील.
- ५) सर्व वर्गांच्या प्रवेशाबाबतच्या सूचना काचफलकात लावण्यात येईल.
- ६) प्रवेश कमिटीच्या कामकाजाची वेळ सकाळी ८ ते १ पर्यंत राहिल.
- ७) महाविद्यालय दि. ११ जून २०१४ रोजी सुरु होईल.

- कार्यालयीन वेळ -

सोमवार ते शुक्रवार सकाळी ९-०० ते सायं. ५-३० पर्यंत व
शनिवार सकाळी ९-०० ते दुपारी १२-००

* ठळक वैशिष्ट्ये *

- ▶ प्रशस्त इमारत-पुरेशा वर्ग खोल्यांची व्यवस्था ▶ विज्ञान विभागासाठी सुसज्ज प्रयोगशाळा
- ▶ रम्य परिसर आणि शैक्षणिक वातावरण. ▶ भव्य क्रीडांगण (स्टॅडर्ड ट्रॅक आणि
- ▶ प्रशिक्षित, अनुभवी व तज्ज्ञ प्राध्यापक ▶ अत्याधुनिक क्रीडा साहित्यासह)
- ▶ १२ वी बोर्ड परीक्षेच्या निकालाची उज्वल ▶ सुसज्ज व्यायामशाळा. देशी- विदेशी खेळांचे
- परंपरा. ▶ प्रशिक्षण व मार्गदर्शन.
- ▶ प्रशस्त इमारतीमध्ये समृद्ध ग्रंथालय, ▶ एन.सी.सी. विभागाची सोय. पोलिस भरती
- अभ्यासिकेची स्वतंत्र व्यवस्था. ▶ प्रशिक्षण व मार्गदर्शन.
- ▶ गुणवत्ताधारक विद्यार्थ्यांकरिता बुक ▶ व्यवसायाभिमुख शिक्षण व विविध
- बँकेमार्फत मोफत पुस्तक संच. ▶ स्पर्धापरीक्षा मार्गदर्शन वर्ग.
- ▶ गरीब व होतकरू विद्यार्थ्यांसाठी 'कमवा व ▶ महाराष्ट्र शासनमान्य संगणक (कॉम्प्युटर)
- शिका' योजना ▶ प्रशिक्षण केंद्र.
- ▶ घटक चाचणी, सराव परीक्षा याद्वारे ▶ पदव्युत्तर रसायनशास्त्र अभ्यासक्रमाची सोय.
- गुणवत्तावाढीसाठी खास प्रयत्न. ▶ सुसज्ज रसायनशास्त्र संशोधन प्रयोगशाळा.
- ▶ वैद्यकीय व अभियांत्रिकी प्रवेशपरीक्षा ▶ स्पर्धा परीक्षा मार्गदर्शन केंद्र
- (MH-CET) मार्गदर्शन वर्ग.

Rs. 50/-

Shree Sainath Printing Press, Karad

॥ ज्ञान, विज्ञान आणि सुसंस्कार यांसाठी शिक्षणप्रसार ॥

-शिक्षणमहर्षी डॉ. बापूजी साळुंखे

श्री स्वामी विवेकानंद शिक्षण संस्था, कोल्हापूर संचलित,

पद्मभूषण डॉ. वसंतरावदादा पाटील महाविद्यालय, तासगाव

◆ प्रास्ताविक ◆

भारतीय संस्कृतीमध्ये शिक्षणाला मोलाचे स्थान आहे. शिक्षणामुळेच माणसाच्या जीवनाची जडणघडण होत असते. महाराष्ट्राच्या व देशाच्या शिक्षणक्षेत्रामध्ये शैक्षणिक कार्य करण्यासाठी शिक्षणमहर्षी प. पू. डॉ. बापूजी साळुंखे यांनी 'ज्ञान, विज्ञान आणि सुसंस्कार यांसाठी शिक्षणप्रसार' या ध्येयाने प्रेरित होवून जून १९५४ पासून श्री स्वामी विवेकानंद शिक्षण संस्थेची स्थापना करून ज्ञानयज्ञाचे कार्य सुरू केले. ज्ञान आणि विज्ञानामुळे मनुष्य सुसंस्कारी होतो. पूज्य बापूजींच्या जीवनावर स्वामी विवेकानंद यांच्या शिकवणुकीचा मोठा प्रभाव पडलेला होता. तसेच भारतीय संस्कृतीचा आदर्श पूज्य बापूजींना स्वामी विवेकानंद यांच्यामध्ये गवसला म्हणूनच त्यांनी आपल्या शिक्षण संस्थेला श्री स्वामी विवेकानंद शिक्षण संस्था असे नाव दिले. आजचा समाज विज्ञाननिष्ठ व बुद्धीनिष्ठ बनविण्यात या संस्थेचे महत्वपूर्ण योगदान आहे. बहुजन समाज अज्ञान, अंधार आणि दारिद्र्यात खितपत पडला होता. अशा समाजाला बापूजींनी विवेकानंद संस्थेच्या माध्यमातून जागृत केले व स्वतःच्या पायावर उभे राहण्यासाठी बहुमोल मार्गदर्शन केले.

श्री स्वामी विवेकानंद शिक्षण संस्थेच्या छोट्या रोपट्याचे रूपांतर आता विशाल वटवृक्षामध्ये झाले आहे. संपूर्ण महाराष्ट्र व कर्नाटक राज्याच्या एकूण बारा जिल्ह्यामध्ये व पुणे, मुंबई, शिवाजी व बाबासाहेब आंबेडकर, मराठवाडा विद्यापीठाच्या कार्यक्षेत्रात एकूण १८ आर्ट्स, कॉमर्स व सायन्स महाविद्यालये, १ कन्या महाविद्यालय, ३ अध्यापक महाविद्यालये, १ कायदा महाविद्यालय अशी एकूण २३ महाविद्यालये, १४४ माध्यमिक विद्यालये, ७८ उच्च माध्यमिक विद्यालये, ११ गर्ल्स हायस्कूल्स, २ रात्र प्रशाला, ११ विना अनुदान माध्यमिक विद्यालये, ४ तांत्रिक विद्यालये, १ प्रॅक्टिसिंग स्कूल, १ पोस्ट बेसीक आश्रम शाळा, २ स्पर्धात्मक परीक्षा मार्गदर्शन केंद्रे, १ विस्तार सेवा केंद्र, १६ मुलींची वसतीगृहे, ५ प्राथमिक शाळा व बालवाड्या, १ इंग्रजी माध्यमाची शाळा अशी एकूण ३०० संस्कृती केंद्रे आहेत. या संस्कृती केंद्रातून जवळ जवळ आठ हजार गुरुदेव कार्यकर्ते व सेवक ज्ञानदानाचे व सेवेचे कार्य अखंडपणे करत आहेत.

मधाळ, रसभरीत द्राक्षे आणि सुंदर, मोहक गुलाब फुलविणाऱ्या तासगावच्या तपोभूमीमध्ये श्री स्वामी विवेकानंद शिक्षण संस्थेचे पद्मभूषण डॉ. वसंतरावदादा पाटील महाविद्यालय ज्ञानदानाचे पवित्र कार्य करीत आहे. तासगाव हे सांगली जिल्ह्यातील एक सुसंस्कृत शहर व स्वातंत्र्य चळवळीत आघाडीवर असलेले तालुक्याचे ठिकाण म्हणून ओळखले जाते. असे असूनसुद्धा पूर्वी या ठिकाणी महाविद्यालयीन शिक्षणाची सोय नव्हती. त्यामुळे तासगाव व तासगाव परिसरातील बहुजन समाजातील गोरगरीब विद्यार्थ्यांना उच्च शिक्षणापासून वंचित राहावे लागत असे. काळाची ही गरज लक्षात घेऊन श्री स्वामी विवेकानंद शिक्षण संस्थेने जून १९६२ मध्ये आर्ट्स व कॉमर्स कॉलेज सुरू केले. ग्रामीण भागातील

होतकरू व हुशार विद्यार्थ्यांना शास्त्र शाखेच्या शिक्षणाची सोय व्हावी या हेतूने या महाविद्यालयात जून १९८२ पासून सायन्स विभाग सुरू करण्यात आला व हे महाविद्यालय आर्ट्स, कॉमर्स अँड सायन्स कॉलेज, तासगाव या नावाने नावारूपास आले. संस्थेचे थोर हितचिंतक व सांगली जिल्ह्याचे सुपुत्र कै. पद्मभूषण डॉ. वसंतरावदादा पाटील यांची स्मृती तासगाव नगरीत कायम तेवत ठेवण्यासाठी व त्यांच्या कार्याचे उचित स्मारक व्हावे म्हणून सन १९९१ मध्ये या महाविद्यालयाचे 'पद्मभूषण डॉ. वसंतरावदादा पाटील महाविद्यालय, तासगाव' असे नामकरण करण्यात आले.

महाविद्यालयाच्या स्थापनेपासूनच समर्पित भावनेने काम करणारा व व्यासंगी, तज्ज्ञ असा प्राध्यापक वर्ग व प्राचार्य या महाविद्यालयास लाभल्याने गेल्या ४५ वर्षात या संस्कृती केंद्राने नेत्रदीपक कामगिरी करून महाविद्यालयाची स्वतःची अशी उज्वल परंपरा निर्माण केली आहे. या महाविद्यालयात सध्या ३००० हून अधिक विद्यार्थी- विद्यार्थिनी शिक्षण घेत असून, येथे ११ वी आर्ट्स, कॉमर्स व सायन्स ते पदवी तसेच पदव्युत्तर मराठी, हिंदी, इंग्रजी, अर्थशास्त्र व एम.एस्सी. (रसायनशास्त्र) अध्यापनाची सोय आहे. शैक्षणिक कार्यासाठी आवश्यक असणाऱ्या सर्व सोयी व सुविधांनी परिपूर्ण असणारे हे महाविद्यालय असून एक गुणवत्ता महाविद्यालय म्हणूनही त्याचा लौकिक आहे.

■ शिक्षण क्रम :

जून, २०१७-१८ पासून सुरू होणाऱ्या शैक्षणिक वर्षात या महाविद्यालयात एम.ए. भाग १ व २ (मराठी, हिंदी, इंग्रजी, अर्थशास्त्र भूगोल) एम. कॉम. भाग १ व २ तसेच एम.एस्सी. रसायनशास्त्र भाग १ व २ या विषयांचे वर्ग सुरू असून या वर्गाचे प्रवेश सुरू होत आहेत.

■ अभ्यासक्रम व अध्यापन विषयक :

या महाविद्यालयात पदव्युत्तर अध्यापन इंग्रजी- इंग्रजी माध्यमातून, हिंदी- हिंदी माध्यमातून, मराठी, अर्थशास्त्र -मराठी माध्यमातून, रसायनशास्त्र, इंग्रजी माध्यमातून केले जाते. या महाविद्यालयातील व अन्य विविध महाविद्यालयातील तज्ज्ञ, अनुभवी व शिवाजी विद्यापीठाकडून पदव्युत्तर अध्यापनासाठी मान्यताप्राप्त प्राध्यापकांकडून मार्गदर्शन केले जाते.

■ एम.ए. भाग १ व २ :

Sr. No.	Subject	Paper No.	Title of Paper	Paper Code No.
१.	M.A.I (Semester - I) मराठी	१.	साहित्यविचार व समीक्षा	58850
		२.	एका लेखकाचा अभ्यास अर्वाचिन - भालचंद्र नेमाडे (समकालते बिदार)	58853
		३.	मराठी वाङ्मयाचा इतिहास इ.स. १८०० ते १९८० (प्रारंभ ते कादंबरी)	58851
		४.	क. लोकसाहित्य संकल्पना व परंपरा	58856
	M.A.I (Semester-II) मराठी	५.	समीक्षा व सौंदर्यशास्त्र	58897
		६.	एका लेखकाचा अभ्यास अर्वाचितन भालचंद्र नेमाडे (जरीला ते समीक्षा)	58900

Sr. No.	Subject	Paper No.	Title of Paper	Paper Code No.
		७.	मराठी वाङ्मयाचा इतिहास इ.स. १८०० ते १९८० (नाट्यवाङ्मय ते ललितेतर)	58898
		८.	क. लोकसाहित्य परंपरा व संशोधन	58903
	M.A.II (Semester-III) मराठी	९.	आधुनिक भाषाविज्ञान	61556
		१०.	एका वाङ्मयप्रकाराचा अभ्यास कादंबरी (वज्राघात ते धग)	61557
		११.	मध्ययुगीन मराठी वाङ्मय गद्य आणि पद्य (गोविंद प्रभू चरित्र ते जनाबाई)	61558
		१२.	क. लोकप्रिय साहित्य	61561
	M.A.II (Semester-IV) मराठी	१३.	समाज भाषाविज्ञान आणि मराठी भाषा	61565
		१४.	एका वाङ्मयप्रकाराचा अभ्यास-कादंबरी (अनिरुद्ध धोपेक्षकरकर ते नामुष्कीचे स्वगत)	61566
		१५.	मध्ययुगीन मराठी वाङ्मय गद्य आणि पद्य (मनाचे श्लोक ते भाऊसाहेबांची बखर)	61567
		१६.	क. विज्ञान साहित्य	61570
२.	M.A.I (Semester - I) हिंदी	१.	आधुनिक गद्यसाहित्य	58860
		२.	भाषा विज्ञान और हिंदी भाषा - १	58861
		३.	प्रयोजनमूलक हिंदी - १	58862
		४.	अ. पत्रकारिता प्रशिक्षण	58863
	M.A.I (Semester -II) हिंदी	५.	आधुनिक गद्यसाहित्य	58907
		६.	भाषा विज्ञान और हिंदी भाषा - २	58908
		७.	प्रयोजनमूलक हिंदी - २	58909
		८.	अ. पत्रकारिता प्रशिक्षण	58910
	M.A.II (Semester -III) हिंदी	९.	आधुनिक हिंदी कविता	61576
		१०.	काव्यशास्त्र एवं काव्यालोचन	61577
		११.	हिंदी साहित्य एका इतिहास	61578
		१२.	अ. अनुवाद सिध्दांत और प्रयोग	61564
	M.A.II (Semester -IV) हिंदी	१३.	आधुनिक हिंदी कविता	61581
		१४.	काव्यशास्त्र एवं साहित्यलोचन	61582
		१५.	हिंदी साहित्य का इतिहास - २	61583
		१६.	अ. अनुवाद सिध्दांत और प्रयोग - २	61737

Sr. No.	Subject	Paper No.	Title of Paper	Paper Code No.
३.	M.A.II (Semester - I) English	1.	Literature in English Poetry Part-I	58865
		2.	Literature in English Novel Part-I	58866
		3.	Basic Concepts in Linguistics	58867
		4.	British Literature from Chaucer To the end of the 17th Century Part - I	58919
	M.A.II (Semester -II) English	5.	Literature in English Poetry Part-II	58912
		6.	Literature in English Novel Part-II	58913
		7.	Basic Concepts in Linguistics-II	58914
		8.	British Literature from Chaucer to the end of the 17th Century - II	58859
	M.A.II (Semester -III) English	9.	Literature in English Drama Part-I	61586
		10.	Critical Theories Part-I	61587
		11.	20th Century British Literature - I	61597
		12.	British Literature from Pope to the end of the 15th Century - I	61592
	M.A.II (Semester -IV) English	13.	Literature in English Drama Part-II	61598
		14.	Critical Theories Part-II	61599
		15.	20th Century British Literature - II	61609
		16.	British Literature from Pope to the end of the 19th Century - II	61604
M.A.I (Semester -I) Economics	M.A.I (Semester-I) Economics	1.	EC-1 Micro Economics Analysis	58988
		2.	EC-2 Monetary Economics	58989
		3.	EO-1 Agricultural Economics	58990
		4.	EO-A Principles and Practice of Co-Operation	58993
	M.A.I (Semester-II) Economics	5.	EC-3 Public Economics	58999
		6.	EC-4 Ecological and Resource Economics	59000
		7.	EO-8 Agricultural Development in India	59001
		8.	EO-12 Financial Markets and Institutions	59005
	M.A.II (Semester-III) Economics	9.	EC-5 Application of Quantitative Techniques to Economics Analysis	61684
		10.	EC-6 Macro Economics Analysis	61685
		11.	EO-15-1 Economics of Labor	61686
		12.	EO-16 Indian Public Finance	61687
	M.A.II (Semester-IV) Economics	13.	EC-7 International Economics	61695
		14.	EC-8 Economics of Growth and Development	61696
		15.	EO 22-1 Co-Operative Thoughts and Administration	61697
		16.	EO-26 Advanced Banking	61701

■ **Department of Geography**

M.A./M.Sc. Geography Course Structure (Credit Based Semester System)

SEMESTER - I			
Paper Type	Paper No.	Paper Code	Title
Theory (Core)	GCT : 101	59909	Principles of Geomorphology
	GCT : 102	59910	Principles of Climatology
	GCT : 103	59911	Economic Geography
	GCT : 104	59912	Geography of Population & Development
Practical	GCP : 101	59912	Landforms Analysis & Surveying
	GCP : 102	59913	Analysis of Climatic Data
SEMESTER - II			
Theory (Core)	GCT : 205	61515	Advanced Geomorphology
	GCT : 206	61516	Applied Climatology
	GCT : 207	61517	Geography of India
	GCT : 208	61518	Social & Cultural Geography
Practical	GCP : 203	61519	Statistical Techniques in Geography
	GCP : 204	61520	Analysis of Socio-Economic Data
SEMESTER - III			
Theory (Core)	GCT : 309	64604	Regional Planning & Development
	GCT : 310	64605	Fundamentals & Applications of Remote Sensing
OPTIONAL	GOT : 301	64606	Environmental Geography OR
	GCT : 302	64607	Geography of Tourism
	GCP : 303	64608	: Surveying, Cartography & GIS OR
	GCP : 304	64609	Political Geography
Practical	GCP : 305	64610	Photogrammetry, Remote Sensing & GIS
	GCP : 306	64611	Quantitative Techniques & Computer Application in Geography
SEMESTER - IV			
Theory (Core)	GCT : 411	65005	Development of Geographical Thought
	GCT : 412	65006	Geography & Oceanography
OPTIONAL	GOT : 405	65009	Agricultural Geography OR
	GCT : 406	65010	Settlement Geography
	GCP : 407	65011	Biogeography OR
	GCP : 408	65012	Medical Geography
Project	GCP : 407	65007	Research Methodology & Study Tour
	GCP : 408	65008	Report Writing Project

■ M.Com. PART - I

Compulsory Paper :

- 1) Management Concepts and Organisational Behaviour
- 2) Managerial Economics

Optional Paper :

- 1) Advanced Costing - Paper I
- 2) Advanced Costing - Paper II

■ M.Sc. PART - I

Semister - I

Theory Courses :	Paper No.	Title
G-11101	CH-101-I:	Inorganic Chemistry- I
G-11201	CH-102-II	Organic Chemistry-I
G-11301	CH-103-III	Physical Chemistry-I
G-11401	CH-104-IV:	Analytical Chemistry-I
Practical Courses :		
G-11601	CH-111-1	Relevant Practical
G-11701	CH-112-II	Relevant Practical

Semister -II

Theory Courses :	Paper No.	Title
G-21101	CH-201-V:	Inorganic Chemistry-II
G-21201	CH-202-VI	Organic Chemistry- II
G-21301	CH-203-VII	Physical Chemistry-II
G-21401	CH-204-VIII	Analytical Chemistry-II
Practical Courses :		
G-21601	CH-211-III	Relevant Practical
G-21701	CH-212-IV	Relevant Practical

■ M.Sc. PART - II

Semister-III

Theory Courses		Practical Courses
CHO 301	Organic Reaction Mechanism	CHO 311 -V
CHO 302	Advanced Spectroscopic Methods	CHO 312 -IV
CHO 303	Advanced Synthetic Methods	
CHO 304	Drugs and Heterocyclics Chemistry	

Semister -IV

Theory Courses		Practical Courses
CHO 401	Theoretical Organic Chemistry	CHO 411- VII
CHO 402	Stereo Chemistry	CHO 412 -VIII
CHO 403	Chemistry of Natural Products	
CHO 404	Applied Organic Chemistry	

■ पात्रता व प्रवेश विषयक :

शिवाजी विद्यापीठाची बी.ए./ बी. एस्सी. पदवी परीक्षा अथवा अन्य विद्यापीठाची शिवाजी विद्यापीठाने समकक्ष (Equivalent) मानलेली परीक्षा उत्तीर्ण झालेल्या विद्यार्थ्यांस या अभ्यासक्रमासाठी प्रवेश घेता येईल. पदवी स्तरावर घेतलेला विषय पदव्युत्तर स्तरावर घ्यावा लागेल. गुणवत्तेनुसार प्रवेश

दिला जाईल. प्रत्येक विषयासाठी विद्यार्थ्यांची संख्या प्रत्येक वर्गास ५० अशी मर्यादित असल्यामुळे प्रवेश देतेवेळी विद्यार्थ्यांची गुणवत्ता विचारात घेतली जाते.

टीप - पदव्युत्तर अभ्यासक्रमातील सर्व पेपर्स एकाच वेळी देण्याबाबतची सवलत (विद्यापीठ परिपत्रक शिवाजी वि / अभ्यासमंडळे / ७५६/ दि. ३१ जानेवारी, १९९८) प्रमाणे बंद करणेत आली आहे.

■ अन्य महाविद्यालयातील विद्यार्थ्यांच्या प्रवेशाबाबत :

- अ) शिवाजी विद्यापीठास संलग्न असलेल्या अन्य कोणत्याही महाविद्यालयातील विद्यार्थ्याला या महाविद्यालयात प्रवेश मिळविण्यासाठी पूर्वी शिकत असलेल्या महाविद्यालयाकडून संस्थांतर दाखला (Transference Certificate) सादर करणे आवश्यक आहे. असा संस्थांतर दाखला सादर करेपर्यंत त्या विद्यार्थ्यांचा या महाविद्यालयातील प्रवेश केवळ तात्पुरता (Provisional) असतो. याची विद्यार्थ्यांनी नोंद घ्यावी.
- ब) महाराष्ट्र राज्यातील शिवाजी विद्यापीठाखेरीज अन्य विद्यापीठातील तसेच महाराष्ट्र राज्याव्यतिरिक्त अन्य राज्यातील विद्यार्थ्यांला या महाविद्यालयात प्रवेश घेण्यासाठी खालील कागदपत्रांची पूर्तता करणे आवश्यक आहे.
- १) स्थलांतर दाखला (Migration Certificate)
  - २) संस्थांतर दाखला (Transference Certificate)
  - ३) पात्रता प्रमाणपत्र (Eligibility Certificate)
- या सर्व कागदपत्रांची पूर्तता करणे ही विद्यार्थ्यांची वैयक्तिक जबाबदारी राहिल व शिवाजी विद्यापीठाने विहित केलेल्या वेळेत त्यांनी या कागदपत्रांची पूर्तता केली नाही तर त्यामुळे होणाऱ्या परिणामास विद्यार्थी जबाबदार राहिल.

Accredited By NAAC
(2009)

SHIVAJI UNIVERSITY, KOLHAPUR - 416 004. MAHARASHTRA

PHONE : EPABK - 2609000

FAX 0091-0231- 2691533 & 0091-0231-2692333 - BOS-2609094

शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर - ४१६ ००४

दुरध्वनी : (ईपीबीएक्स) २६०९००० (अभ्यास मंडळे विभाग-२६०९०९४)

फॅक्स : ००९१-०२३१-२६९१५३३ व २६९२३३३. Email : bos@unishivaji.ac.in

SU/BOS/Arts/15761

Date : 15 March, 2014

The Principal,
All Affiliated Colleges,
Shivaji University, Kolhapur.

**Sub :- Regarding fee structure for M.A. Programme Faculty of Arts & Fine Arts
on Non-grant basis**

Sir/Madam,

With reference to the subject mentioned above, I am directed to inform you that the University authorities have granted approval to fee structure for M.A. programme, Faculty of Arts & Fine Arts on Non-grant basis. The fee structure for the course is mentioned below :

- 1) **Tuition Fee Rs. 5000/- (per year per student)**
- 2) **Other fee shall be charged as per university rules which include admission fee, gymkhana fee, library fee, Vikas Nidhi, etc.**
- 3) **The suggested fee shall be revised after every three years. If not revised, 10% increase in the tuition fee every three years is recommended.**
- 4) **Above mentioned fee shall come into effect from academic year 2014-15**

Kindly bring this to the notice of all concerned.

Thanking you.

Yours faithfully,

Director

B.C.U.D.

Copy f.w.cs. to

- 1) The Dean Faculty of Art & Fine Arts.
- 2) The Chairman, B.O.S. under Faculty of Art & Fine Arts

Copy to :

- 1) O. E.- 2 Section
- 2) Appointment Section
- 3) P.G. Affiliation Section
- 4) P.G. Admission Section

Accredited By NAAC
(2009)

SHIVAJI UNIVERSITY, KOLHAPUR - 416 004. MAHARASHTRA

PHONE : EPABK - 2609000

FAX 0091-0231- 2691533 & 0091-0231-2692333 - BOS-2609094

शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर - ४१६ ००४

दुरध्वनी : (ईपीबीएक्स) २६०९००० (अभ्यास मंडळे विभाग-२६०९०९४)

फॅक्स : ००९१-०२३१-२६९१५३३ व २६९२३३३. Email : bos@unishivaji.ac.in

SU/BOS/Arts/15761

Date : 15 March, 2014

The Principal,
All Affiliated Colleges,
Shivaji University, Kolhapur.

**Sub :- Regarding fee structure for M.Sc. Chemistry programme
on Non-grant basis**

Sir/Madam,

With reference to the subject mentioned above, I am directed to inform you that the University authorities have granted approval to fee structure for M.Sc. Chemistry (Organic / Inorganic / Physical / Analytical) programme on Non-grant basis. The fee structure for the course is mentioned below :

- 1) **Tuition Fee Rs. 19000/- and Laboratory Fee - Rs. 7500/- (per year per student)**
- 2) **Other fee shall be charged as per university rules which include admission fee, gymkhana fee, library fee, Vikas Nidhi, etc.**
- 3) **The suggested fee shall be revised after every three years. If not revised, 10% increase in the tuition fee every three years is recommended.**
- 4) **Above mentioned fee shall come into effect from academic year 2014-15**

Kindly bring this to the notice of all concerned.

Thanking you.

Yours faithfully,

Director

B.C.U.D.

Copy f.w.cs. to

- 1) The Dean Faculty of Science.
- 2) The Chairman, Board of Studies in Chemistry

Copy to :

- 1) B.Sc. Section
- 2) Appointment Section
- 3) P.G. Affiliation Section
- 4) P.G. Admission Section

■ वार्षिक फी तक्का :

Sr. No.	Particulars	M.Sc.		M.A.	
		First Year	Second Year	First Year	Second Year
1.	Admission Fee	10	10	10	10
2.	Tution Fee	19000	19000	5000	5000
3.	Library Fee	100	100	50	50
4.	Laboratory Fee	7500	7500	-	-
5.	Gymkhana Fee	80	80	80	80
6.	Extra - Curri. Acti.	100	100	25	25
7.	Vikas Nidhi	100	100	50	50
8.	Association Fee	10	10	10	10
9.	Bonafide Fee	10	10	10	10
10.	Identity Card Fee	50	--	50	--
11.	Magazine	50	50	50	50
12.	Sports Day	10	10	10	10
13.	Y. M. Nidhi	45	45	45	45
14.	S. A. Fund	10	10	10	10
15.	Group Insurarnce	25	25	25	25
16.	Annual Fee	25	25	25	25
17.	Registration Fee	60	--	60	--
18.	Ashvamedh Nidhi	30	30	30	30
19.	Uni. Pro-Reta	25	25	25	25
20.	Apatkalin Nidhi	10	10	10	10
21.	E Suidha	50	50	50	50
22.	Self Finance Unit	10	10	10	10
23.	Eligibity Fee	150	--	75	--
24.	Internet Fee	1000	1000	50	50
25.	S. S. I.	15	15	--	--
26.	Medical Exp.	100	100	--	--
27.	Placement Fee	0	500	--	--
28.	Library Deposit	200	--	50	--
29.	Laboratory Deposit	700	--	--	--
30.	Agrani Mahavi. Fee	25	25	25	25
31.	Flag and Blind Nidhi	10	10	10	10
	TOTAL	29510	28850	5845	5610

■ वार्षिक फी तक्का :

Sr. No.	Particulars	M.A. (Geogrpahy)		M.Com. (Costing)	
		First Year	Second Year	First Year	Second Year
1.	Admission Fee	10	10	10	10
2.	Tution Fee	9000	9000	5000	5000
3.	Library Fee	50	50	50	50
4.	Laboratory Fee	1000	1000	--	--
5.	College Exam Fee	150	150	--	--
6.	Gymkhana Fee	80	80	80	80
7.	Extra - Curri. Acti.	25	25	25	25
8.	Vikas Nidhi	50	50	50	50
9.	Association Fee	10	10	10	10
10.	Bonafide Fee	10	10	10	10
11.	Identity Card Fee	50	--	50	--
12.	Magazine	50	50	50	50
13.	Sports Day	10	10	10	10
14.	Y. M. Nidhi	45	45	45	45
15.	S. A. Fund	10	10	10	10
16.	Group Insurarnce	25	25	25	25
17.	Annual Fee	25	25	25	25
18.	Registration Fee	60	--	60	--
19.	Ashvamedh Nidhi	30	30	30	30
20.	Uni. Pro-Reta	25	25	25	25
21.	Apatkalin Nidhi	10	10	10	10
22.	E Suvridha	50	50	50	50
23.	Self Finance Unit	10	10	10	10
24.	Eligibity Fee	75	--	75	--
25.	Internet Fee	250	250	50	50
26.	Library Deposit	500	--	50	--
27.	Laboratory Deposit	200	--	--	--
28.	Agrani Mahavi. Fee	25	25	25	25
29.	Flag and Blind Nidhi	10	10	10	10
	TOTAL	11845	10960	5845	5610

■ प्रवेश अर्जासोबत जोडावयाची कागदपत्रे

विद्यार्थ्यांने संपूर्ण माहितीसह आपला प्रवेश अर्ज भरून त्यासोबत मागील वर्षाच्या गुणपत्रिकेच्या सत्यप्रती (४ प्रती), पात्रता फॉर्म, रजिस्ट्रेशन फॉर्म, बी.ए. व बी.एस्सी.-३ पास झालेल्या महाविद्यालयातील टी.सी. फी भरल्याची पावती, ईबीसी, एसटीसी, पी.टी.सी., एक्स जवान इ. शैक्षणिक सवलतीचे फॉर्म, मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांनी जातीच्या दाखल्याच्या सत्य प्रती (२ प्रती) जोडणे आवश्यक आहे.

■ FOR FOREIGN STUDENTS

At time of admission, in addition to Migration, Transference and Eligibility Certificates, every foreign student will have to produce the certificate of Permission issued by the Government of India.

Students from abroad and the children of Non- Resident Indians who have been residing, working abroad for more than two years and seeking admission in this college shall have to undergo AIDS test and their admission will be confirmed only on the Production of Fitness Certificate.

■ फी संबंधीचे नियम :

- १) संपूर्ण फी एकाच वेळी भरणे शक्य न झाल्यास पहिला हप्ता प्रवेश घेतेवेळी व दुसरा हप्ता दुसरे सत्र सुरु झाल्यापासून १५ दिवसांच्या आत भरावयाचा आहे.
- २) एम. ए. भाग १ या वर्गात प्रवेश घेणाऱ्या महाराष्ट्र राज्यातील विद्यार्थ्यांस प्रवेश अर्जासोबत वरील तक्त्यामध्ये दर्शविलेल्या फी शिवाय पात्रता प्रमाणपत्र शुल्क म्हणून रु. १५०/- आणि महाराष्ट्र राज्याबाहेरील विद्यार्थ्यांस रु.१५०/- अधिकचे भरावे लागेल.
- ३) ज्या विद्यार्थ्यांना आर्थिकदृष्ट्या मागासलेल्या वर्गासाठी (इ.बी.सी. व इतर सवलती) असलेल्या फी सवलतीचा लाभ घ्यावयाचा असेल त्यांना प्रवेशाच्या वेळी रु. ५७०/- भरावे लागतील.

टीप : महाराष्ट्र शासन व विद्यापीठ कडून फी मध्ये वाढ होण्याची शक्यता आहे. त्या आदेशानुसार वाढीव फी भरणे बंधनकारक राहिल.

■ प्रवेशाबाबत सूचना :

- १) महाराष्ट्रातील अथवा बाहेरील अन्य राज्यातील विद्यापीठाची परीक्षा उत्तीर्ण झालेल्या विद्यार्थ्यांना या विद्यापीठात प्रवेश घ्याचा असल्यास त्यांनी संबंधित वर्गातील प्रवेशास पात्र असल्याबाबतचे तात्पुरते प्रमाणपत्र शिवाजी विद्यापीठाकडून घ्यावे व नंतरच प्रवेशासाठी या कॉलेजमध्ये अर्ज करावा.
- २) कॉलेज सुरु झाल्यानंतर विद्यार्थ्यांला काही कारणास्तव प्रवेश रद्द करावयाचा असल्यास प्रथम सत्राची संपूर्ण फी भरावी लागेल.

ADMISSION TO POST-GRADUATE COURSES IN THE UNIVERSITY DEPARTMENT CENTRE FOR POST - GRADUTE STUDIES AFFILIATED COLLEGES / INSTITUTIONS :

- A.R. 13 Admission to non-professional post- graduate courses in the affiliated college / institutions and University departments shall be strictly based on :
- a) Eligibility criteria as prescribed by the University from time to time
  - b) Reservation Rules as prescribed by the State Government from time to time and adopted by the University.
  - c) Merit, as measured by the marks scored in of the Principal subject qualifying previous examination.
  - d) In the Case of courses where entrance tests are prescribed, the admission shall be based in merit in the said entrance tests subject to (a) and (b) above.
- A.R. 14 In the preparing the merit list of the students to be admitted the Admission Committee shall consider the marks obtained in the principal subject at the third year examination. In case there are two or more students with the same marks, the total of marks obtained by these students at part-I,II and III Examination be considered, even after this if the students continues to obtain equal marks, the marks secured by the students in the second year examinations in the same subject be considered. In case of admission to M.Com. Course the existing practice of the considering the total score of three year integrated course be contin-

- ued for preparing the merit list. In case of students from other Universities applying for Admission to post-graduate courses it shall be necessary to ensure equivalence of the degree course offered by the said students. The students of general degree courses shall not be admitted. The quota for the students from other Universities in the state of Maharashtra will be 10% of the Intake capacity and in case of the students from other Universities the reservation rules shall apply in total. Any outside student admitted to post-graduate courses shall not have the score less than the last student locally admitted, in case any seat from this quota remain vacant, student of Shivaji University, Kolhapur in order of merit be admitted from the waiting list.
- A.R.15 In view of the problem of drop out. the additional 10 percent of the sanctioned intake capacity may be admitted in the post-graduate courses of the affiliate colleges/ recognised institutes/ University Departments /Autonomous institutions subject to the general rules of the admission given above.
- A.R.16 In case of admission to the second and third year of the post-graduate courses, preference be given to students of the same department, how ever, if vacancies remained, other things being equal students from other post-graduate departments may be admitted.
- A.R.17 In case of admissions to University departments, there shall be an Admission Committee for proper Monitoring admissions,
The Admission Committee shall be as under
1) Head of the Department (Chairman)
2) All the Professors in the Department
3) One Senior Reader
4) One Senior Lecturer (Secretary)
In case of affiliated colleges, recognised institutions autonomus institutions having post-graduate departments, the Admission Committee shall be as under.
1) Principal / Director (Chairman)
2) Head of the Concerned Department
3) One Senior Teacher in the Department
4) Register/ Superintendent (Secretary)
- A.R. 18 Husband / Wife / Son / Daughter and Brother / Sister of both the teaching and non-teaching employees (on probation or confirmed) be given admissions to the courses within a limit of 3 percent of the Total intake capacity subject to intra-group merit considerations. This rule shall be applicable only to admission to courses/ classes being conducted by the concerned institute where the teaching / non teaching employee is working
- A.R.19 The foregin students shall be admitted to any post-graduate course /recognised institution / affiliate college / autonomous institute or in the University department on production of provisional eligibility certificate from the University. For obtaining provisional eligibility certificate, the foregn student shall apply along with necessary certificates to the University in the form prescribed by the University and pay fees as prescribed by the University from time to time.
Every foregin student, except those students nominated by the Central Government for medical courses shall have to appear for and pass the entrance examination to be conducted by the University and any other test including medical test as prescribed by the Govt. The fees for this examination as well as for re-examination will be as prescribed by the University from the time to time
- A.R. 20 Students Participating in international sports competitions or students securing at least fifth rank in the National, Inter University games may be considered for admission as special cases subject to the approval of the hon'ble Vice Chancellor.
- A.R. 21 Cancellation of admission and refund of money :
Cancellation of admission and refund of money shall be as under :
1) All deposits such as Caution Money, Library Deposit, Labouratory Deposit etc. shall be refundable subjct to such deductions as may beneces sary on account of any damage to the property of the institution concerned such as breakages to labouratory equipment, loss of library books etc. for which a student may be responsible. The application for refund of such deposits shall be made within six months either from the date he / She leaves the college or completes the courses
2) Only tuition fees and no other fees shall be refundable.
3) Tuition fees shall be refundeable as under :
i) if a student gets his admission cancelled before the commence ment of the academic term.
ii) If a student gets his admission to another college or institution proveding courses deifferent from those in the college or institution to which he had first sought admission and paid tuition fees provided always that he has kept the authorities of

such a college or the institution informed in good time about his application for admission to another college or institution, the application for refund of tuition fees in such cases, must be forwarded through the Principal of the college or Institution which the student actually joins, giving pertinent details such as the course selected by him, the date of his application for admission to the college or institution concerned, the date of his admission to the college or institution etc.

- b) 50 percent of the amount paid by a student as tuition fees, if he applies for cancellation of his admission and the refund of fees before the last date of admission to the college or the institution fixed by the University.
- 4) A student shall not be entitled to claim refund of tuition fees if he leaves the college or the institution, after the last date of admission to such college/institution.
- 5) In the case of a student, who fails to inform the authorities of the college or the institution to which he has been given admission, about his intention to leave or change the college or the institution, such authorities shall be entitled to change full fees for the term or the year as the case may be.
- 6) These rules shall not be applicable to colleges / institutions run by the State Government.
- 7) In the case of students getting admission to professional courses the claim for refund of tuition fees etc. shall be made by concerned students within one week of admission to the professional courses and, in such cases, the colleges shall deduct an amount of 10 percent of the fees paid as working expenses. The seats falling vacant may be filled in by the college / recognised institution from the waiting list.

A.R.22 PROSPECTUS :

The affiliated college/recognised institution/ autonomous institution conducting post-graduate courses and University departments shall make available a prospectus of various courses being offered with 18 necessary relevant information mainly with reference to the fees and course structure, intake capacity etc. The prospectus should be reasonable priced.

Every prospectus shall make it clear in the beginning that the admissions are completely governed by rules and regulations made by the University from time to time. A copy of such rules and regulations should be displayed on the notice board of the college during the period of admission. It shall be mandatory on the part of the college / recognised institutions to effectively advertise the schedule of admissions for the benefit of all students.

- A.R. 23** Rules and regulations regarding admission fee, tuition and various others fees to be charged by the affiliated college / institutions at post graduate levels shall be governed by the provisions of ordinance as prescribed by the University from time to time. It shall be the responsibility of the Principal to ensure that admissions made are as per rules, regulations and ordinance as per prescribed by the University, from time to time.

■ **फी सवलत :**

महाविद्यालयाच्या फी माफीसाठी विद्यार्थ्यांना सरकारकडून मिळणाऱ्या खालील प्रकारच्या एकाच फी माफी सवलतीचा लाभ घेता येईल.

- १) **ई.बी.सी.** ज्या विद्यार्थ्यांचे पालकांचे उत्पन्न रु. १,००,०००/- पेक्षा कमी आहे. अशा विद्यार्थ्यांना या योजनेचा लाभ घेता येईल. (इतर नियमांचा तपशील अंतिम तक्त्यावर पहावा.)
- २) **पी.टी.सी.** ज्या विद्यार्थ्यांचे आई अथवा वडील प्राथमिक शिक्षक आहेत.
- ३) **एस.टी.सी.** ज्या विद्यार्थ्यांचे आई अथवा वडील ५ वी ते ७ वी पर्यंत डी.एड्. स्केलवर शिक्षक म्हणून काम करतात.
- ४) **फ्रिडम फायटर** ज्या विद्यार्थ्यांचे आई वडील स्वातंत्र्य सैनिक होते.
- ५) **एक्स जवान** ज्या विद्यार्थ्यांचे वडील पूर्वी मिलिटरी सेवेमध्ये होते. त्यांनी अर्जासोबत जिल्हा सैनिक बोर्डकडून मिळणारे प्रमाणपत्र जोडून या सवलतीचा अर्ज केल्यास फक्त फी माफी मिळते.
- ६) **जवान** ज्या विद्यार्थ्यांचे वडील मिलिटरी सर्व्हिसमध्ये आहेत अशा विहित नमुन्यात अर्ज करावा व सोबत वडील मिलिटरी सेवेमध्ये असल्याबाबतचा जिल्हा सैनिक बोर्डकडून मिळणारा दाखला जोडावा. वरील सवलतीचे अर्जाचे नमुने माधव प्रिंटिंग प्रेस, तासगाव

येथे उपलब्ध असून विद्यार्थ्यांनी आपण पात्र असलेल्या सवलतीचा अर्ज प्रवेश अर्जासोबत जोडावा. त्याशिवाय प्रवेश दिला जाणार नाही.

■ शिष्यवृत्त्या :

भारत सरकार शिष्यवृत्त्या :

मागासवर्गीय विद्यार्थ्यांना (अनुसूचित जाती, जमाती, विमुक्त व भटक्या जमाती) भारत सरकारकडून शिष्यवृत्ती मिळते. अर्जाचा विहीरत नमुना कार्यालयात मिळेल. सदर शिष्यवृत्तीसाठी अर्ज करण्याची ३१ जुलै ही अंतिम तारीख असते. अनुत्तीर्ण झालेल्या मागास विद्यार्थ्यांने त्याच वर्गात पुन्हा प्रवेश घेतल्यास फी माफी व परीक्षा फी मिळते.

याशिवाय गुणी विद्यार्थ्यांनी :

राष्ट्रीय गुणवत्ता शिष्यवृत्ती, राज्य सरकारची गुणवत्ता शिष्यवृत्ती, अहिंदी भाषिक विद्यार्थ्यांना मिळणारी हिंदी शिष्यवृत्ती, विद्यापीठ मेरीट शिष्यवृत्ती, विद्यापीठ सामाजिक शास्त्रे शिष्यवृत्ती, अपंग विद्यार्थ्यांना मिळणारी अपंग शिष्यवृत्ती, राष्ट्रीय कर्जाळु शिष्यवृत्ती इ. विविध शिष्यवृत्तीसाठी अर्ज करावा.

विद्यार्थी सहाय्य निधी :

अत्यंत गरीब परंतु हुशार व होतकरू विद्यार्थ्यांना काही प्रमाणात गरजेप्रमाणे मदत केली जाते. संबंधित गरजू विद्यार्थ्यांनी मा. प्राचार्यांना भेटून याचा लाभ घ्यावा.

■ महाविद्यालयातील इतर सोयी :

- १) सुसज्ज ग्रंथालय व अभ्यासिकेची सोय.
- २) भव्य जिमखाना हॉल तसेच ४०० मीटर रनिंग ट्रॅक व विविध देशी-विदेशी खेळांची मैदाने होतकरू विद्यार्थ्यांना विविध खेळांच्या सरावासाठी मार्गदर्शन.
- ३) कला सांस्कृतिक मंडळामार्फत विद्यार्थ्यांना गायन, वादन, लोकनृत्य, लोकांगीत, एकांकिका, मुकअभिनय वगैरे स्पर्धेमध्ये भाग घेण्यासाठी प्रोत्साहन व मार्गदर्शन केले जाते.
- ४) वार्षिक नियतकालिक 'संस्कार' दरवर्षी प्रसिद्ध केले जाते त्यामध्ये कथा, कविता, लेख तसेच फोटोग्राफी, चित्रकला इ. विपुल साहित्याद्वारे विद्यार्थ्यांच्या कलागुणांना वाव दिला जातो.
- ५) महाविद्यालयाच्या कार्यक्रम विभागामार्फत दरवर्षी किमान ५/६ प्रसिद्ध लेखक, कवी, विचारवंतांची व्याख्याने आयोजित केली जातात.
- ६) विविध ठिकाणी होणाऱ्या वाद-विवाद, वक्तृत्व, निबंध स्पर्धेसाठी होतकरू विद्यार्थ्यांना मार्गदर्शन केले जाते.
- ७) माहिती तंत्रज्ञान प्रमाणपत्र कोर्सची सोय.
- ८) नियोजन मंडळ, लोकसंख्या शिक्षण मंडळ या विभागामार्फत विविध कार्यक्रम आयोजित केले जातात.
- ९) अग्रणी महाविद्यालयांतर्गत विविध चर्चासत्रे व परिसंवादाचे आयोजन केले जाते. यातून मान्यवर व्याख्यात्यांची व्याख्याने आयोजित केली जातात.
- १०) नोकरी व व्यवसायाविषयी मार्गदर्शनासाठी विद्यार्थ्यांना वैयक्तिक तसेच एकत्रित शिक्षण वर्ग तसेच विशेष सूचना फलक लावून माहिती पुरविली जाते.
- ११) या महाविद्यालयात वार्षिक स्नेहसंमेलन होत नाही त्याऐवजी एक दिवसाचा वार्षिक पारितोषिक वितरण समारंभ होईल. या समारंभावेळी इतर कोणतेही कार्यक्रम न होता केवळ पारितोषिक वितरण होईल. या संदर्भात नंतर तक्रार चालणार नाही.
- १२) शैक्षणिक सहली, हायकिंग याद्वारे विद्यार्थ्यांचे निसर्गाशी नाते निर्माण केले जाते.
- १३) विद्यार्थ्यांच्या आरोग्याची वेळीच काळजी घेता यावी म्हणून 'हेल्थ इन्शुरन्स' निधीची सोय व वैद्यकीय तपासणीची मोफत सोय उपलब्ध आहे.

■ ग्रंथालय सोयी-सुविधा :

या महाविद्यालयाचे ग्रंथालय जुने असूनही अद्ययावत आहे. या शैक्षणिक परिसरातील हे एकमेव

माहितीचे केंद्र आहे. या ग्रंथालयाची वैशिष्ट्ये -

- १) सर्व सोयीनीयुक्त असे समृद्ध ग्रंथालय
- २) दुर्मिळ संदर्भ ग्रंथ व अद्ययावत नियतकालिक विभाग.
- ३) विद्यार्थ्यांना बुक बँक सोय.
- ४) पदव्युत्तर विद्यार्थ्यांना मुक्तद्वार पद्धत.
- ५) संशोधक, बहिस्थ वाचक यांना नाममात्र शुल्क देऊन संदर्भ सेवा उपलब्ध. त्यांच्यासाठी स्वतंत्र बैठक व्यवस्था
- ६) प्रशस्त अभ्यासिका व अभ्यासक्रम वाचन साहित्य ओळखपत्रावर उपलब्ध
- ७) प्रत्येक बाराअर्स कार्डवर घरी पुस्तक उपलब्ध
- ८) मोफत इंटरनेट सेवा उपलब्ध
- ९) गुणवत्ताधारक विद्यार्थ्यांना मोफत ग्रंथाचा संच.
- १०) प्रत्येक वाचकाला ग्रंथ व प्रत्येक ग्रंथाला वाचक हे धोरण.
- ११) कमवा व शिका योजनेत विद्यार्थ्यांचा ग्रंथालयात सहभाग.

■ महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग स्पर्धा परीक्षा मार्गदर्शन :

(Maharashtra Public Service Commission Examination Guidance Bureau)

हे महाविद्यालय विद्यार्थ्यांची शैक्षणिक गुणवत्ता वाढविण्यात नेहमीच अग्रेसर आहे. त्याचबरोबर येथे निरनिराळ्या क्षेत्रात उपलब्ध असणाऱ्या रोजगार संधीविषयी नियमित मार्गदर्शन केले जाते. त्यासंबंधीची मासिके, साप्ताहिके ग्रंथालयात असतात. महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग (MPSC) व इतर परीक्षेबाबत मार्गदर्शन केले जाते. अचूक मार्गदर्शनाच्या अभावी तासगाव सारख्या ग्रामीण भागातील विद्यार्थ्यांचे या परीक्षांना सामोरे जाणारे प्रमाण अत्यल्प आहे. ही गोष्ट लक्षात घेवून या महाविद्यालयाने १९९५-९६ या शैक्षणिक वर्षापासून महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग परीक्षा मार्गदर्शन वर्ग चालविण्याची योजना व नियोजन करण्याचे धोरण काही अटीवर राबविले आहे. या वर्गात प्रवेश घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांना महाविद्यालयाने निश्चित केलेले नियम पाळावे लागतील. या वर्गासंबंधीची सविस्तर माहिती नोटीस फलकावर लावणेत येईल.

■ कॉलेजचे नियम :

- १) कॉलेजमधील प्रत्येक तासाला व ट्युटोरियलला नियमित व वेळेवर उपस्थित असले पाहिजे अन्यथा टर्म ग्रॅन्ट न झाल्याने विद्यापीठ परीक्षेस बसता येणार नाही.
- २) कॉलेजमध्ये प्रवेश घेतल्यावर प्रत्येक विद्यार्थ्याजवळ स्वतःचे ओळखपत्र (Identity Card) असणे आवश्यक आहे. प्रत्येकाने आपले ओळखपत्र घ्यावे व त्यावर आपला सध्याचा (लेटेस्ट) फोटो लावून दि. ३१-७-२०१७ पर्यंत त्यावर प्राचार्यांची सही घ्यावी. त्यानंतर ओळखपत्रावर सही होणार नाही. ओळखपत्र न हरविण्याची दक्षता विद्यार्थ्यांनी घ्यावी.
- ३) कॉलेज आवारात प्रवेश करताना प्रत्येक विद्यार्थ्याजवळ आपले ओळखपत्र असणे सक्तीचे आहे. ज्या विद्यार्थ्याजवळ ओळखपत्र नसेल त्या विद्यार्थ्यांवर महाविद्यालय कायदेशीर कार्यवाही करेल.
- ४) ओळखपत्र हरवल्यास रु. २५/- दंड भरून नवीन (Duplicate) ओळखपत्र दिले जाईल.
- ५) आयकार्डावरील फोटोचा उपयोग अन्य कारणासाठी केल्याचे आढळल्यास रु.५०/- दंड केला जाईल.
- ६) इतर वर्गांना आपल्या वर्तमाने कोणताही उपसर्ग होणार नाही याची दक्षता घ्यावी.
- ७) कॉलेजच्या प्रतिष्ठेला व शिस्तीला बाधा येईल असे कोणतेही वर्तन विद्यार्थ्यांने कॉलेजात अथवा कॉलेज बाहेर करता कामा नये.
- ८) कॉलेजमध्ये आल्यावर नोटीस बोर्ड वाचण्याची विद्यार्थ्यांनी सवय ठेवावी.
- ९) एन.सी.सी. मध्ये भाग घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांनी एन.सी.सी. किटस् वर्षाअखेरीस सुस्थितीत परत करावी. तसेच नियमित परेडसाठी उपस्थित असले पाहिजे.

■ परीक्षेसंबंधी सूचना :

प्रत्येक सत्रासाठी नियुक्त केलेले स्वाध्याय अथवा सत्र परीक्षेस विद्यार्थ्यांनी हजर असले पाहिजे.

■ कार्यालयाचे नियम :

- १) कार्यालयाची वेळ ९-३० ते १०-०० व १-३० ते ५-०० अशी राहिल. या वेळेमध्ये विद्यार्थ्यांनी आपली कामे करून घ्यावीत.
- २) ग्रंथालय डिपॉझिट प्रतिवर्षी १६ ऑगस्ट ते १५ ऑक्टोबर या कालावधीत परत मिळतील. वरील कालावधी व्यतिरिक्त डिपॉझिट परत मिळणार नाही. तसेच कॉलेज सोडल्यावर एक वर्षात डिपॉझिटची रक्कम परत न घेतल्यास लॅप्स झाल्याने रक्कम परत मिळणार नाही.
- ३) विद्यार्थ्यांस कॉलेज बदल करावयाचे असल्यास अथवा बहिस्थ म्हणून विद्यापीठाकडे रजिस्ट्रेशन करावयाचे असल्यास संबंधित कॉलेज अथवा विद्यापीठाकडे टी.सी. पाठविला जाईल. विद्यार्थ्यांना हातात टी.सी. मिळणार नाही. यासाठी विद्यार्थ्यांनी ज्या ठिकाणी प्रवेश घेतला असेल तेथूनच टी.सी. मागणी अर्ज या कॉलेजकडे पाठवावा. निष्कारण वाद घालू नये. कागदपत्राची सर्व पूर्तता करून आपला प्रवेश आपणच निश्चित करावयाचा आहे.
- ४) विद्यार्थ्यांस कार्यालयाकडून काही हवे असल्यास आदल्या दिवशी संबंधित लेखनिकास भेटून तसा अर्ज द्यावा व दुसऱ्या दिवशी पूर्तता करून घ्यावी

■ महाविद्यालयाची वेळ : पदव्युत्तर वर्गाची वेळ दुपारी २-३० ते ६-०० अशी आहे.

■ ग्रंथालयाचे नियम :

- १) विद्यार्थ्यांस कॉलेजमध्ये प्रवेश मिळाला म्हणजे तो ग्रंथालयाचा सभासद होण्यास पात्र ठरतो.
- २) ओळखपत्र (Identity Card) बरोबर आणल्याशिवाय ग्रंथालयात प्रवेश मिळणार नाही.
- ३) विद्यार्थ्यांस प्रत्येक शैक्षणिक वर्षासाठी एक अहस्तांतरणीय 'लायब्ररी तिकीट' देण्यात येते. (जर हे तिकीट हरविले तर वीस रुपये भरून दुसरे तिकीट मिळविता येते.)
- ४) प्रत्येक विद्यार्थ्यांस ग्रंथालयातून 'डिमांड स्लिप' मिळते. ग्रंथालयातील पुस्तके मिळविण्यासाठी प्रत्येक वर्गाकरिता विशिष्ट एक दिवस निश्चित केलेला असतो. विद्यार्थ्यांने डिमांड स्लिप भरून आधी नेलेली पुस्तके या निश्चित केलेल्या दिवसापूर्वी एक दिवस आधी ग्रंथालयात जमा करणे आवश्यक असते.
- ५) विद्यार्थ्यांस आठवड्याकरिता एक पुस्तक देण्यात येते. जर आठवड्यात विद्यार्थ्यांने पुस्तक परत केले नाही तर त्यास पुढील प्रत्येक दिवसाकरिता एक रुपया प्रमाणे दंड भरावा लागेल.
- ६) जर विद्यार्थ्यांने पुस्तक हरविले किंवा त्याची काही पाने फाडली किंवा ते पुस्तक खराब केले असेल तर त्यास नवीन पुस्तक आणून लायब्ररीत जमा करावे लागेल किंवा पुस्तकाच्या किंमतीच्या दुप्पट पैसे भरावे लागतील.
- ७) संदर्भ ग्रंथ, विश्वकोष, शब्दकोष, अभ्यासक्रम सूची (सिलॅबस), प्रश्नपत्रिका संच, नियतकालिके, पाठ्यपुस्तके इ. विद्यार्थ्यांना अभ्यासिकेत ओळख पत्रावर देण्यात येतात. तसेच विद्यार्थ्यांने ग्रंथालयातून / अभ्यासिकेच्या बाहेर जाण्यापूर्वी ती ग्रंथालयात परत करणे अत्यंत आवश्यक आहे. कोणात्याही विद्यार्थ्यांस ती ग्रंथालयाच्या / अभ्यासिकेच्या बाहेर नेता येणार नाहीत.
- ८) कॉलेज वेळोवेळी जे नियम करील त्याचे पालन विद्यार्थ्यांना करावे लागले.

डॉ. आर. आर. कुंभार

प्राचार्य

.....● शुल्क सवलती व शिष्यवृत्त्या ●.....

शुल्क सवलती व शिष्यवृत्ती	अटी व पात्रता	लागणारी प्रमुख कागदपत्रे	शेरा
१. इ. बी. सी.	ज्या पालकाचे १ एप्रिल २०१६ ते ३१ मार्च २०१७ चे वार्षिक उत्पन्न रु. १५०००/- पेक्षा कमी असून जे गेल्या वार्षिक परीक्षेत पास झाले आहे. ते अर्ज करण्यास पात्र आहेत. अर्ज विद्यार्थ्यांचे वडील नसतील तर आई, आई वडील नसतील तर पालकांनी भरावयाचा आहे. आईवडील नसतील तर ते ह्यात नसल्याबाबतचे गॅझेटेड ऑफिसर अगर जबाबदार अधिकाऱ्याच्या सहीचे निवेदन सादर करावे.	सन २०१६-२०१७ चा खालील व्यक्तींनी सहा केलेल्या उत्पन्नाचा दाखला सरपंच, गॅझेटेड ऑफिसर, जि. प. सदस्य	अर्ज व उत्पन्नाचा दाखला दोन प्रतीत द्यावयाचा असतो.
२. प्राथमिक शिक्षकांचे मुला-मुलींना मिळणारी फी सवलत	विद्यार्थी हा प्राथमिक शिक्षकांचा मुलगा/ मुलगी असून तो / ती गेल्या वार्षिक परीक्षेत उत्तीर्ण झाला / झाली असली पाहिजे.	आई वडील ज्या ठिकाणी काम करतात त्यांची नेमणूक करणाऱ्या अधिकाऱ्याचा ठराविक नमुन्यात दाखला, गुणपत्रिकांच्या खऱ्या नकला दोन प्रतीत.	अर्ज व दाखला दोन प्रतीत द्यावा.
३. माध्यमिक शिक्षकांचे मुला-मुलींना मिळणारी फी सवलत	विद्यार्थी हा माध्यमिक शिक्षकांचा मुलगा / मुलगी असून तो / ती गेल्या वार्षिक परीक्षेत उत्तीर्ण झाला / झाली असली पाहिजे. (ज्यांचे वडील एस.टी.सी./ सी.पी.एड. व डी.एड. स्केलवर काम करीत असतील अशाच मुलांनी अर्ज करावेत.	आई वडील ज्या ठिकाणी काम करीत असतील तेथील अधिकाऱ्यांचा स्केल नमूद करून सेवा दाखला दोन प्रतीत आणावा. खऱ्या नकला दोन प्रतीत	अर्ज व दाखला दोन प्रतीत द्यावा.
४. सैनिकांच्या मुलांना मिळणारी फी सवलत	ज्यांचे वडील सध्या सैनिक आहेत अशा विद्यार्थी - विद्यार्थिनींनी अर्ज करावेत.	१) नमुन्यातील अर्ज २) ज्या ठिकाणी सैनिक असतील त्या कार्यालयाचा पात्रता दाखला	अर्ज दोन प्रतीत द्यावा.
५. माजी सैनिकांच्या मुला/मुलींना/ पत्नीसाठी शिष्यवृत्ती	ज्यांचे वडील सैनिक सेवेतून निवृत्त झाले असतील अशा विद्यार्थ्यांनी अर्ज करावेत.	१) नमुन्यातील अर्ज २) जिल्हा सैनिक बोर्डाचा दाखला	अर्ज ठराविक नमुन्यात दोन प्रतीत सादर करावा.
६. स्वातंत्र्य सैनिकांच्या मुलांना शैक्षणिक सवलत	राष्ट्रीय स्वातंत्र्य आंदोलन, आझाद हिंद सेना, गोवा मुक्ती व भूतपूर्व हैदराबाद संस्थानात जबाबदार सरकार स्थापन करण्याबाबत ज्यांनी भाग घेतला. अशांच्या मुला-मुलींना नातवांना (मुलांचे मुलास, मुलगा मयत झाला असल्यास) फी माफी व शिष्यवृत्ती मिळते. अर्ज फक्त नवीन विद्यार्थ्यांनी द्यावयाचे आहेत. गतवर्षी ज्यांना ही शिष्यवृत्ती होती त्यांनी प्रगती अहवालाची पूर्तता करावी.	१) अर्ज ठराविक नमुन्यात करारनामा २) सन्मानपत्र ३) उत्पन्नाचा दाखला ४) गुणपत्रकाच्या खऱ्या नकला ५) मागील वर्षी शिष्यवृत्ती मिळत असल्यास तसे संबंधित शाखा प्रमुखाकडून आणावे.	अर्ज ठराविक नमुन्यात दोन प्रतीत सादर करावा.

टीप : १) वरील सर्व सवलतीचे अर्ज दिनांक १४/०८/२०१७ पर्यंत कार्यालयात जमा करणे आवश्यक आहे.

२) वरील सर्व सवलतीचे अर्ज न भरणाऱ्या विद्यार्थ्यांना महाविद्यालयाची पूर्ण फी भरावी लागेल.

.....● शुल्क सवलती व शिष्यवृत्त्या ●.....

शुल्क सवलती व शिष्यवृत्ती	अटी व पात्रता	लागणारी प्रमुख कागदपत्रे	शेरा
७. वर्गीकृत जाती जमातीच्या (बी.सी) विद्यार्थ्यांना फी सवलतीसह शिष्यवृत्ती	ज्या ३० वर्षाखालील मागासलेल्या जाती-जमातीच्या विद्यार्थ्यांनी मार्च/एप्रिल २०१७ चे परीक्षेत उत्तीर्ण होऊन वरचे वर्गात प्रवेश घेतला असेल त्यांनी अर्ज करावयाचा आहे. कमी उत्पन्न (लोअर इन्कम ग्रुप) असणारे विद्यार्थी यासाठी अर्ज करू शकतात. (वार्षिक उत्पन्न SC/ST साठी २,००,०००/- पर्यंत ओ.बी.सी., एन.टी. व एस.बी.सी. साठी १,००,०००/- पर्यंत)	१) एस.एस.सी. च्या गुणपत्रकांची सत्यप्रत २) मागील वर्षी उत्तीर्ण झालेल्या परीक्षेची गुणपत्रकाची सत्यप्रत ३) जातीच्या दाखल्याची सत्यप्रत ४) सन २०१६-१७ या आर्थिक वर्षाचा उत्पन्नाचा दाखला	
८. बी. सी. फ्री शिप	१) मागास वर्गातील एक वेळ नापास झालेल्या विद्यार्थ्यांनी फी सवलत घेऊन फ्री शिप चा फॉर्म भरावा. २) मागास वर्गातील विद्यार्थ्यांच्या वडिलांचे वार्षिक उत्पन्न SC साठी २,००,०००/- पेक्षा जास्त आहे त्यांनी फ्री शिपचा फॉर्म भरणे आवश्यक आहे व एन.टी., बी.सी. व ओबीसी साठी १,००,०००/- पेक्षा जास्त आहे त्यांनी फ्री शिपचा फॉर्म भरावा.	१) एस.एस.सी. च्या गुणपत्रकांची सत्यप्रत २) मागील वर्षी उत्तीर्ण झालेल्या परीक्षेची गुणपत्रकाची सत्यप्रत ३) जातीच्या दाखल्याची सत्यप्रत ४) सन २०१६-१७ या आर्थिक वर्षाचा उत्पन्नाचा दाखला	
९. राज्य सरकारची खुली गुणवत्ता शिष्यवृत्ती	ज्यांना मार्च/एप्रिल २०१७ च्या १० वी परीक्षेत ६० टक्के किंवा त्यापेक्षा अधिक गुण मिळाले असतील त्यांना अर्ज करता येईल.	१० वी च्या गुणपत्रकांची सत्यप्रत जोडणे आवश्यक आहे.	
१०. अपंग शिष्यवृत्ती	जे विद्यार्थी/विद्यार्थिनी अपंग असतील त्यांनी त्यासंबंधीचा अर्ज सिव्हील सर्जनकडून तपासणी घेऊन करावयाचा आहे. पदवीपूर्व अगर प्रथम वर्गात प्रवेश घेणाऱ्यांनी नवीनच अर्ज करावयाचे आहेत.	मेडिकल सर्टीफिकेट योग्य नमुन्यात वडिलांचे प्रतिज्ञापत्र व उत्पन्नाचा दाखला (तत्सम अधिकाऱ्यांच्या सहासह)	अर्ज महाविद्या लयाच्या कार्या. मिळतील.

टीप : १) शिष्यवृत्तीधारक सर्व विद्यार्थ्यांनी बँक ऑफ महाराष्ट्र व बँक ऑफ इंडिया या बँकेतच खाते उघडावे.
२) वरील सर्व प्रकारची शिष्यवृत्ती फॉर्म व अर्ज दिनांक १४/०८/२०१७ पर्यंत महाविद्यालयात जमा करावेत. सदर मुदतीनंतर कोणत्याही शिष्यवृत्तीचा अर्ज स्वीकारला जाणार नाही व त्यानंतर पूर्ण फी भरावी लागेल.

■ सूचना ■

- १) महाविद्यालयातील प्रवेश रद्द करताना विद्यार्थ्यांने आपला लेखी अर्ज व प्रवेशाची मूळ पावती सादर करणे आवश्यक आहे. त्यानंतर चार दिवसांनी प्रवेश रद्द केला जाईल, महाविद्यालयाकडे जमा असणारी मूळ कागदपत्रे व नियमानुसार परत करावयाची फी ची रक्कम चेकने अदा करण्यात येईल.
- १) मागास जातीच्या (बी.सी.) विद्यार्थ्यांना गव्हर्नमेंट ऑफ इंडिया (G.O.I.) ही स्कॉलरशीप मिळते. जर विद्यार्थी हा कुटुंबातील शिकणारा तिसरा असेल तर मिळणार नाही.
- २) इ.बी.सी., पी.टी.सी., माजी सैनिक, मुलींचे मोफत शिक्षण, भारत सरकार शिष्यवृत्ती, बी.सी., फ्रीशीप, गुणवत्ता शिष्यवृत्ती, कर्जाऊ शिष्यवृत्ती, अपंग शिष्यवृत्ती, स्वातंत्र्य सैनिक शिष्यवृत्ती इ. चे विहित नमुन्यातील आपले अर्ज सर्व कागदपत्रांच्या पूर्ततेसह प्रवेशासोबतच महाविद्यालयाच्या कार्यालयात न चुकता द्यावेत. या मुदतीनंतर आलेल्या अर्जाचा विचार केला जाणार नाही.
- ३) वरील सर्व शिष्यवृत्ती व सवलती या विद्यार्थ्यांची उपस्थिती, वर्तणूक व शैक्षणिक प्रगती विचारात घेऊनच दिल्या जातील.
- ४) सर्व शिष्यवृत्त्यानचे कार्यालयात विहित वेळेत सादर करण्यासाठी स्वतः विद्यार्थी उपस्थित असला पाहिजे.
- ५) वरीलपैकी कोणत्याही शिष्यवृत्ती अगर सवलतीबाबत विद्यार्थी - विद्यार्थिनीकडून वेळेत पूर्तता झाली नाही तर त्याबाबत विद्यार्थ्यांस जबाबदार धरून सर्व वर्षाची फी वसूल केली जाईल. त्यास महाविद्यालय जबाबदार राहणार नाही.

A

शिवाजी विद्यापीठाच्या बी.ए. मराठी, इंग्रजी, हिंदी व अर्थशास्त्र, इतिहास, रसायनशास्त्र या विषयात उत्तीर्ण विद्यार्थ्यांना अनुक्रमे मराठी, इंग्रजी, हिंदी व अर्थशास्त्र या विषयास एम.ए. भाग-१ या वर्गात प्रवेश मिळेल. तसेच एम.एस्सी. भाग १ रसायनशास्त्र वर्गात प्रवेश मिळेल.

B

यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठ व शिवाजी विद्यापीठाच्या दूरशिक्षण विभागातून मराठी इंग्रजी हिंदी व अर्थशास्त्र या विषयात पदवीप्राप्त विद्यार्थ्यांना एम.ए. भाग १ या वर्गात विषयानुसार प्रवेश मिळेल. बी.कॉम. उत्तीर्ण विद्यार्थ्यांना एम.कॉम. १ मध्ये प्रवेश मिळेल.

C

"A Candidate who has passed B.Com. Examination need not give the entrance examination for admission to the M.A. Economics subject only."

महाविद्यालयातील व्यवसायाभिमुख अभ्यासक्रम

सन २०१७-१८ या शैक्षणिक वर्षामध्ये विद्यापीठ अनुदान मंडळ (युजीसी) दिल्ली यांच्याकडून मंजूर असलेले खालील अभ्यासक्रम महाविद्यालयात चालू आहेत. आपण ही या कोर्सेसना प्रवेश घेवू शकता.

- 1) Tour and Travel for Geography students.
- 2) Certificate Course in Human Right Education.
- 3) Post Graduate Diploma Course in Human Right Education.
- 4) Functional English for English students.

ज्ञानगंगा घरोघरी

यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठ, नाशिक

(अभ्यासकेंद्र - ७२०७ A)

-द्वारा -

पद्मभूषण डॉ. वसंतरावदादा पाटील महाविद्यालय, तासगाव

जि. सांगली.

■ अभ्यासकेंद्रावरील शिक्षणक्रम ■

- १) पूर्वतयारी - ५ वी ते १२ वी नापास विद्यार्थ्यांसाठी पूर्व परीक्षा (४ महिने कोर्स)
- २) बी.ए./बी. कॉम प्रवेश पात्रता - पूर्व तयारी पास/१२ वी पास किंवा दोन वर्षांचा सरकारमान्य व्यावसायिक कोर्स पास
- ३) एम.बी.ए.

■ अधिक माहितीसाठी अभ्यास केंद्राशी संपर्क साधावा ■

महाविद्यालय फोन - ०२३४६/२५०६६५

प्रा. एन. डी. शेंडगे

केंद्रसंयोजक

मोबा. ९४२२४१११९२

श्री. एस. बी. कुंभार

केंद्रसहाय्यक

मोबा. ८६९८९९८६८६

॥ ज्ञान, विज्ञान आणि सुसंस्कार यांसाठी शिक्षणप्रसार ॥

-शिक्षणमहर्षी डॉ. बापूजी साळुंखे

श्री स्वामी विवेकानंद शिक्षण संस्था, कोल्हापूर संचलित,

पद्मभूषण डॉ. वसंतरावदादा पाटील महाविद्यालय, तासगाव

शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर अंतर्गत दूरशिक्षण अभ्यासकेंद्र, तासगाव

शिक्षणापासून वंचित असलेल्या विद्यार्थ्यांना उच्चशिक्षणाची

.....सुवर्णसंधी.....

■ दूर शिक्षण केंद्र (बहिस्थ विभाग) ■

समाजात असे अनेक विद्यार्थी आहेत की, ज्यांना परिस्थितीमुळे किंवा रोजगाराची संधी उपलब्ध झाल्यामुळे नियमितपणे महाविद्यालयात जाऊन उच्चशिक्षण घेता येत नाही. पण इच्छाशक्ती असली की मार्ग सापडतो, संधी मिळते व आपल्या आयुष्याचे सोने होते. आपल्या जीवनात आम्ही महाविद्यालयाच्या वतीने अशी सुवर्णसंधी उपलब्ध करून देत आहोत. महाविद्यालयात नियमित शिक्षणाबरोबरच वंचीताना उच्चशिक्षणाच्या प्रवाहात आणण्यासाठी शिवाजी विद्यापीठ कोल्हापूर द्वारा अंतर्गत दूरशिक्षण (बहिस्थ) अभ्यास केंद्र या महाविद्यालयात गेल्या दोन वर्षांपासून कार्यरत आहे. या विभागाचा विविध शाखांचा निकाल सर्वोत्कृष्ट आहे. सन २०१७-१८ साठी या अभ्यासकेंद्रात आम्ही खालील वर्गात प्रवेश देत आहोत. गरजू विद्यार्थ्यांना प्रवेश घ्यावा.

- बी.ए./बी.कॉम. भाग - १   ● बी.ए./बी.कॉम. भाग - २
- बी.ए. भाग - ३ साठी मराठी, हिंदी, इंग्रजी, इतिहास, राज्यशास्त्र, स. शास्त्र, अर्थशास्त्र विषय घेता येतील.
- बी.कॉम. भाग - ३ सर्व स्पेशल विषय ● एम.ए./एम.कॉम. भाग - १ व भाग - २ ची सोय वरील वर्गात प्रवेश घेणाऱ्या विद्यार्थ्यांसाठी संपर्क सत्राचे आयोजन करण्यात येते. अनुभवी व तज्ज्ञ प्राध्यापक मार्गदर्शन करतात.

ज्या विद्यार्थ्यांना दूरशिक्षण (बहिस्थ विभाग) प्रवेश घ्यावयाचा आहे त्यांनी त्वरीत या अभ्यासकेंद्राशी संपर्क साधून आपला प्रवेश निश्चित करावा. प्रवेश मर्यादित.

■ संपर्क ■

श्री. एस. व्ही. पाटील

लेखनिक

मोबा. ९७६४९८८४६४

प्रा. के. एस. पाटील

समनव्यक

मोबा. ९८९०७०३६२३

डॉ. आर. आर. कुंभार

प्राचार्य